"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išeina kas Pětnyčia, Chicago, Ill.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose..... $2.00
Kanadoje ir Mexike..... 2.50
Kitose viešpatystėse..... 3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainos klausk laišku. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Yearly Subscribtion rate:
In the United States..... $2.00
Canada and Mexiko..... 2.50
To Foreign Countries..... 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Nr. 20. CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS 20 d. Gegužio, (May), 1910 m. Metas XIX

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd. 1879.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Dėl Persijos gali užgimti svarbesni nesutikimai terp Europos tautų. Keli metai atgal terp Maskolijos ir Anglijos likosi padaryta sutartis, sulyg kurios Anglijai pavesta išnaudoti pietinę Persiją, Maskolijai gi šiaurinę. Kadangi Persija yra tarpe Maskolijos ir angliškų valdybų, tai kitos Europos viešpatystės tąsyk neprotestavo prieš sutartį Anglijos su Maskolija, nes Persijoj neturi teip svarbių reikalų, kad dėl jų užsimokėtų pyktiesi su susitarusioms viešpatystėms. Nors Persija turi savo valdoną, bet per tą sutarimą ji tapo padalyta terp Anglijos ir Maskolijos.

Pirmiausiai Maskolija iš tos sutarties pasinaudojo, kada šiaurinėj Persijoj kilo revoliucija. Ji atsiuntė savo kariumenę neva malšinti maištą, bet kada visai nusiramino, kada šachas sugrąžino jo panaikintą konstituciją, maskoliai nenori iš Persijos pasitraukti. Persijos valdžia protestavo prieš tokį maskolių pasielgimą, bet tas negelbsti; maskoliai neužgina, kad dabar Persijoj ramu, bet teisina kareivių palikimą tuomi, kad ištraukus kariumenę, rėvoliucija vėl gali kilti. Tokiu budu faktiškai Maskolija užėmė jau šiaurinę Persijos dalį. Jeigu pietinėj Persijoj kiltų riaušės, tai nėra abejonės, kad jų malšinimui ir Anglija atsiųstų savo kariumenę ir jos iš Persijos jau ne atšauktų. Šachas sėdintis ant Persijos sosto tai yra tik paravanas šitoms viešpatystėms, jį gali priversti daryti tą, ką jo globėjos jam palieps. Parlamanto mutarimai teipgi gali but sulaikyti, jeigu tik svetimų kariumenių vadovai nenorės jų įvedimo.

Taigi faktiškai Persijos viena dalis tapo Maskolijos valdyba, kita gi Anglijos. Bet kol tas lytėjosi tik pačioj Persijoj valdymo budo, kitos viešpatystės tylėjo. Dabar vienok Maskolija ir Anglija užgriebė jau ir kitų tautų reikalus.

Dabar Anglija ir Maskolija, susitarusios drauge, pranešė kitoms Europos viešpatystėms, jog nei vienai iš jų neleis Persijoj tiesti strategiškus geležkelius; neleis kitoms dalyvauti paskolose dirbimui geležkelių. Teipgi patirta, kad Anglijos ir Maskolijos sutarta nepripažinti Persijoj politiškų reikalų kitų tautų apart savo politiškų reikalų, neleisti nei jokių koncesijų kitoms suteikti.

Prieš tokį sutarimą Anglijos ir Maskolijos jau pakėlė protestą Vokietija, kurios užrubežinių reikalų ministeris perdavė Maskolijos ambasadoriui Berlyne protestuojančią notą. Mat Vokietijai šachas nori suteikti koncesiją geležkelio dirbimui. Ir apart to, daug vokiškų pinigų Persijoj įdėta į visokius užsiėmimus.

Kadangi su Vokietija susirišusi yra Austrija, kuri ir beto daug nesutikimų turi su Maskolija ir Europoj, ypač ant Balkanų pussalio, tai nėra abejonės, kad Vokietijos paveikslą seks teipgi Austrija, o gal ir Italija. Taigi dabar pasirodo, kad praryti Persiją nebus teip lengva, kaip susitarusios terp savę Anglija ir Maskolija tikėjos, ypač, kad su joms susirišusi Prancuzija Persijoj neturi teip svarbių reikalų, o dėl Maskolijos ir Anglijos reikalų jai nėra naudos pyktiesi su Vokietija, Austrija ir Italija.

Persekiojimai žydų Maskolijoj nesimažina. Pirmiausiai prie žydų pradėjo taikyti senas tik Maskolijoj, bet ne rubežiuose senovės Lenkijos esančias teises ir pradėjo vaikyti žydus laukan. Dabar tą patį daro jau vidurinėj Azijoj. Iš Taškento vaiko žydus laukan, neleidžia jiems ten gyventi. Mat sulyg teisių, Maskolijoj gali gyventi tik baigę augštesnius mokslus žydai ir pirmos gildijos vaižbininkai. Bet kad gildijos mokesčiai labai dideli, tai daugelis žydų perkeitė užsiėmimą ir liovėsi didelius mokesčius mokėti. Tuos tai dabar ir pradėjo vaikyti laukan iš Maskolijos miestų. Tikrųjų maskolių sanjunga dar ir tuomi nepasiganėdina, bet reikalauja, kad visiems žydms, teipgi baigusiems augštesnius mokslus butų uždrausta tikros Maskolijos miestuose gyventi ir kuom nors pelningu užsiiminėti.

Prisiveisę netvarkos laikuose ginkluotų užpuolikų pulkai nesiduoda išgaudyti. Vienas toks plėšikų pulkas, tvirtai suorganizuotas, veikė Gardino gubernijoj. Dabar vienok valdžia garsina, kad nariai tos orgnizacijos tapo sargybinių išgaudyti. Susirėmime keturi plėšikai tapo užmušti, o keturi nelaisvėn paimti. Užmuštas vienas policijos oficieras ir vienas sargybinis, o septyni sunkiai pašauti.

BALKANŲ PUSSALIS.

Bereikalo Turkijos randas garsino, jog paėmus Kešanik terpkalnę, sukilę albaniečiai turės pasiduoti Kaip pasirodo dabar, dar jie nesijaučia pergalėtais ir ne mano pasiduoti. Albaniečiai, apleidę Kešanik terpkalnę, susirinko Černolova terpkalnėj, netoli vieno iš svarbiausių Albanijos miestų, Prizrendo. Rods turkams pasisekė iš terpkalnės albaniečius išvyti, bet mušyje krito 200 turkiškųjų kareivių. Albaniečiai pasitraukė prieš didesnes turkų pajiegas, bet albaniečių terpkalnėj buvo ne mažai, nes apie 4000 kariautojų.

Dar albaniečių rankose yra keli sunkiai prieinami miestai, kaip antai Ipek ir Diakova. Turkiškos kariumenės vadovas, su toms pajiegoms, kokias jis turi, nesitiki tuos miestus paimti, nes jis iš Konstantnopolio vėl pareikalavo greičiausiai ir tai gana daug naujų kareivių.

Mažas, kaip išsyk rodėsi, sukilimas albaniečių išsiplatino labiau ir dar platinasi, prie sukilimo prisideda vis daugiau giminių. Karas reikalauja nemažų išlaidų, o pinigų Turkija neturi per daug. Nors turkai ir sumuštų albaniečius, nors juos šiuom kartu ir suvaldytų, bet jeigu ne visus, tai didesnę dalį jų reikalavimų turės išpildyti, nes kitaip, po kelių metų jie vėl sukils. Pavergti albaniečius sunkiai prieinamuose jų tėvynės kalnuose nelengva. Iki šiol jie pasikėlė ne kartą, ne kartą turkai juos suvaldė, bet aprubežiuoti jų naminę laisvę patiems rėdytiesi neišdryso. Prie numesto nuo sosto sultano albaniečių kareivių vadovų įtekmė ant rando budo, galima sakyti, didžiausia. Jie buvo sultano ypatos saugotojais.

Kilus revoliucijai, albaniečių giminių vadovai pritarė konstitucijai, bet kad ji aprubežiavo jų senas privilegijas, ji jų neužganėdina. Kad juos užganėdinti, reiks jiems pripažinti kuo pilniausią savivaldą jų apgyventame krašte. Tik tuom Turkija gali pasiliuosuoti nuo reikalaujančių didelių išlaidų, naminių karų ir sukilimų.

ANGLIJA.

Anglija rengiasi prie iškilmingo palaidojimo kuno pasimirusio karaliaus Edvardo VII. Į laidotuves visi Europos kraštai išsiuntė specijališkus pasiuntinius; iškeliavo Anglijon ir Vokietijos ciecorius. Ameriką ten atstovaus buvęs jos prezidentas Roosevelt, kuris Londonan atkako 16 d. gegužio. Pirmiausiai jį priėmė naujasis karalius, o paskui Roosevelt atlankė kuną pasimirusio karaliaus. Dalyvauti laidotuvėse Anglijon atkako Portugalijos karalius Manuel ir Išpanijos Alfonso.

Dėl karaliaus mirties Anglijoj užsnudo visi politiškiejie darbai, nutilo partijų vaidai, bet palaidojus karaliaus kuną, vaidai tie atsinaujįs. Naujasis karalius mažai dalyvavo politiškuose darbuose, kaipo sosto įpedinis savo pažiuras jis neturėjo nei progos liuosai išreikšti. Dėl karaliaus mirties nutilo ir Anglijos nesutikimai su kitais kraštais. Vokietijoj bent laukia, kad prie naujojo karaliaus nesutikimai sumažės ir greičiau bus galima susitaikyti. Bet Anglijoj karalius mažą turi įtekmę ant politikos: užsienių reikalus veda ne karalius, bet užsienių ministeris, o jį kontroliuoja parlamentas. Parlamento gi atstovai ir ministeriai ir prie naujojo karaliaus pasilieka tie pats, taigi ir Anglijos politika prie naujojo karaliaus negali žymiai persikeisti.

CHINAI.

Chinų ciecorius sušaukė tautos atstovų susirinkimą ir savo atsiliepime apreiškė, kad tauta rengtusi prie naujos tvarkos, prie konstitucijonališkos tvarkos, kuri, sudrutinimui krašto bus ir Chinuose trumpu laiku įvesta, nes kitaip tojė dideli viešpatystė gali iširti. Dabar joje, kaip prieš įvedimą konstitucijos buvo Turkijoj, nesiliauja naminės riaušės.

Neseniai, kaip buvo rašyta, kilo riaušės, dėl sumonopolizavimo ryžių prekystos mieste Tshangsha. Rods sumišimą pasisekė naujam gubernatoriui suvaldyti, bet dabar tose aplinkinėse laukia naujo žmonių sukilimo. Kapitonas Amerikos kanuolinio laivo "Helena" pranešė Washingtonan, jog 11 d. gegužio visi svetimtaučiai gavo prisakymą prasišalinti, pasislėpt ant uoste stovančių laivų.

Kokios priežastys verčia šito apskričio chiniečius iš naujo sukilti, tikrai nežnia, bet gyvenanti Tshangsha svetimtaučiai mano, kad yra tai revoliucija prieš mandžuriską ciecorių dinastiją, nes ji svetima chiniečiams, todėl jie jos nekenčia. Praneša teipogi, kad maištai kįla ir Chinų vidurinėse provincijose.

Ne reikia užmiršti, kad provincija Huenan, kur pirmiausiai gyventojai sukilo, yra viena iš turtingiausių, o jos gyventojai pagarsėjo savo nekentimu svetimtaučių, ypač gi europiečių.

PIETINĖ AMERIKA.

Nesutkimai terp pietinės Amerikos respublikų Peru ir Ecuadoro neišdilo. Nors Išpanija siulėsi su savo tarpininkystė prie sutaikymo nesutinkančių respublikų, bet tas neišduoda vaisių; priešingai, nesutikimai nesumažėjo, bet nesutinkančios respublikos matyt, nesitiki geruoju susitaikyti, todėl rengiasi su ginklais rankoj bandyti atsiekti savo mierius. Abudu kraštai rengia savo kariškas pajiegas, siunčia savo kareivius prie rubežių.

16 d. gegužio Peru valdžios garlaivys išgabeno vieną artilerijos regimentą, daktarus ir daktarų skyrių, vaistus, amuniciją ir visokius karui reikalingus daiktus į uostą prie šiaurinės Peru respublikos sienos. Ir Ecuadoro kariumenė traukia prie Peru sienos. Susirinkus abiejų kraštų kariumenėms be abejonės, prasidės nuo seniai laukiamas karas, jeigu nesutinkančios respublikos nesusitaikys.

Peru randas gavo iš ištikimo šaltinio žinią, jog terp Ecuadoro ir Columbios prieš Peru užmegstas užpuolimo ir atsigynimo ryšis. Peru gi randui pasisekė perkalbėt Boliviją, jeigu užgimtų karas, užsilaikyti ramiai, karan nesikišti nesutikimus, koki yra, užbaigt santaikos keliu.

Nereikia užmiršti, kad, kaip respublikos vidurinės Amerikos, teipg ir respublikos pietinės mėgsta karus, ne mėgsta santa kos ir tvarkos, santaikoj jos ilgai nesugyvena, jeigu neturi naminių revoliucijų, tai už menką nieknieką keli vaidus su kaimynais.

IŠ LIETUVOS.

IŠ KAUNO.

P. Tadas Daugirdas, žinomasis musų dailininkas ir Kauno miesto muziejaus prižiurėtojas, pasistatė sau puikų tikslą tverti lietuvių stilių, tikriau pasakius, pritaikinti musų liaudies išdirbinių ornamentus namų papošimu ir tt. Ketvirtoje Dailės Parodoje matėme jo išdrožinėtus ir nupaišytus lietuvių stiliuje sienoms apmušti popierių pavyzdėlius ir lenteles sieniniams kalendoriams. Dabar "L. Ž." rašo, kad p. T. Daugirdas išgražino dailiai lietuvių liaudies raštais kun. Maculevičiaus namuose valgomąjį kambarį. Tikrai, pirmutinis tai turbut lietuvių stiliaus pritaikymas kambariams papuošti. Pagirtina ir sektina!

Kauno "Dainai" nelaista statyti "Dumblynės". Atsakyta, jog esanti "nepatogi" scena.

("Lietuvos Žinios").

IŠ DAUGĖLIŠKIO, ŠVENČIONIŲ PAV.

Jau tokio kampo, kaip Daugėliškis, sunku kur nors Lietuvoj rasti. Lietuviška kalba baisiai sudarkyta; jokių knygų bei laikraščių neskaito. Išrenka valsčiaus viršininkus, o paskui prieš juos puldinėja, rankas laižo. Iš jaunuomenės dar galima atrasti, kurie rusiškai gali savo vardą pasirašyti, o apie lietuvišką, tai ir neužsiminkt: tokis "gudragalvis" sunku ir dieną su žiburiu surasti. Pavz. miestelis Senas Daugėliškis ne visai mažas ir aš parašiau pas gimines lietuviškai rašytą laišką, ir kas-gi?! Gaunu atsakymą, kad daugiau, dėl Dievo "lietuviškai nerašyčiau, nes niekas negali *perskaityti*...."

Tai ką daro nesusipratimas ir apsileidimas! Juk daug lengviau butų išmokti lietuviškai, negu rusiškai!

Vincas Cibiras.

("Lietuvos Ukininkas").

IŠ MERKINĖS, TRAKŲ PAV.

Musų lenkai ir vėl rengiasi daryti bažnyčioje netvarką, kaip ir antrąją Kalėdų dieną. Jau visas pusmetis kaip paskirtą jiems sekmadienį jie negieda. Lenkams negiedant, giedodavo lietuviai. Ir buvo ramu. Tik vėliau, kažkeno sukurstyti, vėl pradėjo rėkauti bažnyčioje per lietuvių giedojimą. Lietuviai, norėdami išvengti netvarkos, nustojo giedoję lenkų sekmadieniais, bet jiems giedoti nustojus, lenkai ir vėl negieda. Jie, sakosi, tol patįs negiedosią ir neduosią lietuviams giedoti, kol busią Merkinėje kunigai lietuviai.

Rašo J. M. vyskupijos valdytojui skundas ant kunigų, prašo paskirti klebona lenką, bet ligšiol nei skundomis, nei prašymais nieko nelaimėjo. Vargu beg ką ir laimės.. Skundžiasi jie ne tik dvasiškajai vyresnybei, bet ir svietiškajai.

Patarčiau lenkams geriau santaikoje su lietuviais gyventi, nes tokiais keliais eidami, kaip dabar eina, vistiek nieko nelaimės.

J. J. P.

("Viltis").

IŠ GRYVOS.

Paskutiniu laiku Gryvos lietuviai nustojo bijot lietuvio vardo. Pažadinimui jaunuomenės iš tautiško miego — pradėta rengti vakarai su dainomis, ant kurių gryviečiai linksmai ir nandingai praleidžia laiką. Nežiurint to, kad nėsiedę buvo pataisytas vakarėlis, ir vėl gegužės 2 dieną Subato mėgėjų burelis vaidjs Gužučio draną "Ponas ir Mužikai". Gryvos bažnyčios choras padainuos keleą lietuviškų dainelių.

Vakarą taisyti leidimas jau gauta.

M.

("Viltis").

IŠ VILKAVIŠKIO, SUVALKŲ GUBERNIJOS.

Balandžio 11 d. Rudžiuose pas K. Anckaitį Vilkaviškio viršininkas su šešjais žandarais darė kratą. Jieškojo bombų ir uždraustų raštų. Rado tik kelias moksliškas knygas, kurias ir pasiėmė. Taipgi pasiėmė porą iš Amerikos laiškų. Paties Anckaičio tuokart namie nebuvo.

Jonas Kapsukas.

("Lietuvos Ukininkas").

IŠ NAUMIESČIO, SUVALKŲ GUB.

Dar buvo kratos, per kurias jieškota "negerų knygų, laikraščių ir šautuvų". — Bubleliuose: valsčiaus raštinėje, pas Staugaitį; Valiuose pas Tumosą; Krykliuose pas A. Kerutį; Pavasijuose pas Pr. Sipailą, pas D. Martišių, pas A. Dailidę; Ašmoniškiuose pas A. Mosevičią, pas M. Kuraitį; Vilšikiuose pas Pr. Valaitį, pas Sipailą. Vienur-kitur šį-tą rado, bet ir kur nerado, tai žmones išgązdino ir padarė bereikalingų žygių.

Naumiestinė.

("Lietuvos Ukininkas").

IŠ SINTAUTŲ, NAUMIESČIO PAV., SUVALKŲ GUB.

Balandžio 10 d. buvo valsčiaus sueiga. Vaitas apskelbė, kad nuo Sintautų į Lukšius reikia taisyti kelią, butent per pėdą storumo išpilti žvyru arba smiltimis. Valsčius nesutiko, nes nėra tokios medžiagos, o apsiėmė iškloti šakomis ir apkasti žemėmis.

Toliau, labai netinkamai išrinkta musų lovininkai — rinko degtinė.

— Buvome davę į gubernatorių skundą, kad "podriadčikas", kuris darė pliantą, užmokėtų pakelės. Dar žydas bylinėjasi su valdžia už nuostolius.

S. D.

("Šaltinis").

IŠ LUKŠIŲ, NAUMISČIO P.

Balandžio 4 d. susirinko valsčius rinkti vaito, teisėjo ir lovininko. Atvažiavęs viršininkas ir neradęs žmonių, išbarė vaitą ir šaltyšius, o pats nuvažiavo į Zyplių dvarą viešnagėn. Po kelių valandų sugrįžęs, jau gana rado žmonių. Prasidėjo rinkimai. Kandidatų apgarsinta net 20. Viršininkui paklausus, ką norite vaitu, kaušusieji nei šiai nei tai ėmė rėkti; daugumą girtuoklių klykė: Leibkį, Leibkį! Viršininkas, matydamas, kad nieko nebus, rinkimus atidėjo kitam kartui.

Vyrai, susipraskime ir neduokime, kad girtuokliai ardytų tvarką, o išsirinkime sau gerus ir blaivus žmones!

Totoriaus Žentas.

("Šaltinis").

IŠ SLAVIKŲ.

Balandžio 15 d. Slavikuose persišovė šmekeris Jokubielskis. Nusižudymo priežastis — girtybė. Per porą sanvaičių gėrė jis dieną ir naktį.... Pagalios, negalėdamas išprašyt nuo pačios degtinės, pasiryžo sau galą pasidaryti, nogu ilgiau trokšti. Nors buvo dar kelias valandas gyvas, bet gerai neišsiblaivė ir šv. sakramentų priimti nenorėjo. Tik karts nuo karto šaukė: "duokit šnapso!" Liko palaidotas nešventintose kapinėse. Pragėrė nelaimingasis visą savo turtą, palikęs pačią ir trejatą mažų našlaičių tik su septynnis rubliais, nors gana gerą algą ėmė, pragėrė savo gyvastį, o kas liuduiausia, ar tik nebus pragėręs ir savo dušią.

Rudėnius.

("Šaltinis").

IŠ KRIOKALAUKIO, KALVARIJOS PAV.

Čia yra majorato dvaras, kurį seniau valdė vokiečiai. Bevaldydami, žemę nualino, girelę iškirto. Dabar tą dvarą, kaip girdėjau, paėmė į savo rankas lenkai. Keli apylinkės dvarai taip-pat jau perėjo neseniai į lenkų rankas. Vienus dvarus lenkai nupirko, kitus nuomoja.

Siuvėjas.

("Viltis").

IŠ LEIPALINGIO, SEINŲ P.

Parapija gana didelė, nes priskaito į 6000 žmonių. Visa parapija, išskyrus keletą nedidelių dvarelių, kuriuos veik visus nuomoja žydai, gyvena sodžiuose ir baisiai nešvariai.

Per visą žiemą čia siaučia užkrečiamoji liga "karštinė", nuo kurios daugumas ir miršta. Pačiame miestelyje yra valsčiaus raštinė, vienakliasė mokykla, kurią lanko tiktai per žiemą apie 60 vaikų, krasa, į kurią atveža in išveža laiškus keturis kartus per sanvaitę, monopolis, smuklė ir aludžių kiekvienuose žydo namuose. Yra taipogi trįs katalikiškos sankrovos, kurioms nekaip klojasi.

Išeivystė Amerikon stovi ant augščiausio laipsnio; veik kiekviename sodžiuje randi namų su užkaltais lentomis langais, kurių savininkai iškeliavo ton "laimės" šalin. Kelinti metai kaip gyvuoja įsteigta buvusiojo čia vikaro kun. Kuderkevičiaus Gyvojo Ražančiaus Draugija, užlaikanti gana didelį knygyną, susidedntį iš 8 šimtų su viršum knygų, ir skaityklą, kurią niekas nesinaudoja. Jei ir skaito kas, tai paėmęs knygą nešasi namon paskaityti.

Išsirašančius laikraščių galima suskaityti ant pirštų, per tai tamsumas didelis ir žmonės tiki visokiems burtininkams ir šeptunams.

Kuoriškės Pranys.

("Šaltinis").

IŠ LAZDIJŲ, SEINŲ PAV.

Neperseniai čia mirė gana turtingas ukininkas. Liko sena pati. Žydai suvuodė. Tuoj nulėkė pas ją su kėliomis konijako bonkutėmis, nugirdė bobą ir pamestinai nupirko visą kolioniją. Šiame "gešefte" tarpininkavo vienas katalikas, kuriam kaščin ar nieko sąžinė nesako. Gėda mums katalikams, kad musų tarpe yra tiek judošių. Kolionija tapo išpirkta, tik, žinoma, žydeliams gojų pinigai turėjo, rods, per barzdą varvėti. Keliomis dienomis keli tukstančiai gryno "sąžiningo" pelno!

Putpela.

("Šaltinis").

MARIJAMPOLĖS UKIO PARODA 1910 m.

Bus Marijampolėje rugsėjo 18—21 d., taisoma "Žagrės" ir "Marijampolės Ukininkų Draugijos". Parodos skyriai:

I. Arkliai.

II. Raguoti gyvuliai.

III. Smulkųs naminiai gyvuliai, paukščiai ir bitininkystė.

IV. Ukio vaisiai ir išdirbiniai: grudai, vaisiai, daržovės, linai, kanapės, vilnos, valgomi daigtai, gėrimai ir tt.

V. Pieno ukis: pieno apdirbimo prietaisos; pieno išdirbiniai, karvių šėrimas, aprašymai pagerinto pieno ukio; pieninė.

VI. Samoningas (racijonališkas) ukininkavimas, gerų ukių aprašymas, pagerinti vaismainiai, bandymų laukeliai, gyvulių šėrimas, pagerinti tvartai; triobų statymas, nedegamos triobos stogai; rutų darželis.

VII. Naminė pramonija: moterų visoki išdirbiniai, vežimai, pakinkymai, moliniai ir mediniai indai, rėčiai, pintiniai darbai, žaislai, rateliai ir visas; kas daromas namie pardavimui.

VIII. Ukio mašinos ir ukio įrankiai; nuo nelaimių apdraudimui prietaisos.

Parodos rengimui yra parodos komitetas po 4 narius nuo abiejų draugijų. Nuo Žagrės: Mičiulis, Noreika, Bielskus ir S. Kraučunas; nuo Marijampolės Ukininkų Draugijos: Kriščiunas, Iz. Aleksa, Masaitis ir P. Vitkauskas. Be Mičiulio ir Noreikos visi nariai Draugijos, ir visi 8 turi Žagrės pajus.

Parodos komtetas prašo apsupinti parodą pinigais:

Aukauti parodai sudarymui dovanų kapitalo (yra jau aukų apie 110 rublių (nuo abiejų draugijų 100 rublių), padirbimui parodos komiteto sumanytų eksponatų: pavyzdingų intaisymų, paaiškinimų prie dirbtinių trąsų vartojimo, triobų dalių, apmokėjimui kviečiamų specijalistų, spauzdinių leidimui ir padengimui parodos nuostolių. Aukos negrįžta.

Skolinti parodai. Iš tų pinigų pirksis medega ir apsimokės darbas ir vieta parodai, bus duodamos dovanos, kiek jų valdžia nuo savęs skirs; paskolinti pinigai *visi pilnai sugrįžš skolintojams.*

Parodos nuostolius apsiima padengti per pusę draugijos parodos taisytojos.

Valdžia parduoda reikalingą parodai girią pagal taksą. Toksai leidimas parėjo nuo Žemdirbystės ministerio pagelbininko, iš ko matyti, kad paroda leista, bet dar nenutarta nuo valdžios piniginė parodai pašelpa.

Parodos komitetas nutarė *parodą taisyti* ir tuoj pradėti reikalingus darbus, nelaukdamas iki iš valdžios pareis pinigai (gali jie pareiti ir parodai pasibaigus). Komitetas tikisi, kad pirmą Suvalkų gubernijoje lietuvių ukininkų parodą ukininkai palaikys pinigais, darbu ir sumanymais ir pasirupins, kad paroda butų naudinga ir pamokinanti kad ne gėda lietuviams butų su ja svietui pasirodyti.

Pinigus prašoma aukauti ir skolinti parodai greitu laiku, kad parodos komitetas, numanydamas, kiek jis turi parodai lėšų, galėtų jas tinkamai apversti, ir numanytų, kaip išanksto plačiai gali parodą užimti. Pelno nuo parodos komitetas nejieško; žiuri vien to, kad butų per parodą kuo lietuviams pasigėrėti, ir ko pasimokyti.

Pinigus parodai rinkti kviečiamos yra šiuomi *visos lietuviškos įstaigos ir draugijos savo vardu.* Grįžimą visų parodai suskolintų pinigų parodos komitetas pilnai užtikrina. Pinigus priima Kalvarijos, Marijampolės ir Vilkaviškio "Žagrė" (duodami pasakykite, ar auka, ar paskola, ir pasirašykite ant liekančio su antspaudais kvitariuše lapelio, gaudami atplėšiamą su antspaudu: *Marijampolės Ukininkų Draugijos Valdyba*, kvitą, pagal kurią atsiimsite atgal paskolą), ir parodos komitete nariai, Pakviestas ir "Žiburio" Centro komitetas per skyrius rinkti parodai pinigus.

Su laiškais parodos reikalnose kreiptis adresu:

Marijampolė (Suvalkų gub.) "Žagrė" parodos komitetui.

Parodos Komitetas.

("Žemė").

IŠ PRUSŲ LIETUVOS.

Klaipėdos ir Šilokarčiamos valsčių 2 deputatai kovo 2 d. skundėsi apšvietimo ministeriui, kad ypač Klaipėdos valsčiuose lietuviška kalba šiulėse yra naikinama, kad skundai ant to į valdžią menkai gelbsti, kad jaunieji jau negali kaip reikiant nei lietuvių pamokslų, nei mišios išmanyt, kad jie nemoka savo gimdytojams ligose nei giesmelę pagiedot, nei maldelę paskaityt.

Be to deputatai gnodėsi, kad Trauselių mok. kudikių visiškai lietuviškai tikybos nemokina. Minsteris atsakė, kad lietuvių kudikiai turi vokiškai mokytis, bet ant apatinio mokyklos laipsnio (iki vokiškai nepramokstą) turi buti jie tikėjimo dalykų ir lietuviškai pamokinami. Jei mokytojai to nepildo, tai skųsties, girdi valdžiai ir pagalios man.

("Lietuvos Žinios").

IŠ RYGOS.

Netoli Rygos, Skriverų miestelyje suruošė latviai verpimo mašiną 80 iki 100 arklių spėkų. Toje mašinoje, kuri "Dukatas" vardu, verps iš karto 400 špulių, ir ketina šią vasarą suverpti 3000 pudų linų. Artimesni ukininkai nereikalaus už niekus savo linų pardavinėti, o galės duoti tai mašinai verpti. Jei seksis jai, tai ketina užmegsti tiesius ryšius su užsienio firmomis ir joms pardavinėti savo išdirbinius. "Dukato" mašina iš kiekvieno atžvilgio užsitarnauja rėmimo. Pradėjus Rusijoje linus verpti, nebereiks jų gabenti užsienin neapdirbtų, ir čia-pat musų ukininkai pradės imti parduodami juos čia didesnius kaip iki šiol pinigus.

J. Galdinas.

("Lietuvos Žinios").

LIETUVIŲ DAILĖS PARODA RYGOJ.

Lietuvių dailės paroda susideda iš dviejų skyrių: dailininkų darbų ir liaudies dailės. Į parodą atsiųsta apie 150 paveikslų ir skulpturos darbų. Liaudies skyrius sudėta

Imperfect in original

iš įvairių-įvairiausių audimų, mezginių ir liaudies drožtinių darbų. Visa paroda užima didelę Kenino gimnazijos salę ir šešis pusėtino didumo kambarius. Dviejuose kambariuose telpa liaudies dailė, o 4 kambariai ir salė užimta lietuvių dailininkų paveikslais.

Nebudamas dailininku, aš neapsiimu rašyti išstatytų parodoje darbų recenzijos, — aš tik paminėsiu tai, kas ypatingai giliai man įsmiko į akį ir pajudino jausmą ir protą. Žiurėdamas į parodoje išstatytus darbus, turi stebėties musų dailininkų jausmų gilumu, kurie stačiai atvaizdina musų dienų Lietuvą su visais jos vargais. Antai Stabrausko Kentėtoja: guli ant žemės apnuoginta moteriškė su prirakintomis rankomis, ir gyvedrų paukščių pulkas jau artinasi prie jos. Čion atsiminiau musų nuvargintą, surakintą apnuogintą suminštą tėvynę Lietuvą, kurios jau visokie krankliai dalinties subėgo. Iš sekepusių, užčiauptų kentėtojos lupų veržiasi silpnas aimanavimas. Sunkus reginys; liudnas mintis jis sužadina.... Štai kitas Žmuidžinavičiaus paveikslas. Tai Lietuvos miškas, kurį jau baigia kirsti svetimas kirvis. Toli-toli, iš kokio tai ruko kįla kokios dvasios su rustais, nekantriais veidais, lyg norinčios suturėti to miško kirtimą. Ir vėl veržiasi galvon palyginimas naikinamo miško su musų tauta šiandien. Taip visi musų turtai, kuriuos nuo amžių laikėme savo nuosavybe, naikinami, kad patįs numirėliai stebisi ir rustauja, regėdami tokį nuožmų darbą....

Tik į Žmuidžinavičiaus "Milžinų kapus" pažiurėjęs, šiek-tiek linksmesnių įspudžių gavau. Čia senelis atsivedęs vaiką ant milžinkapių, pasakoja jam apie musų protėvius, jų budą, pasakoja, kaip jie mokėjo tėvynę apginti ir, rodydamas tas vietas, kur tie milžinai palaidoti, įkvepia kudikiui tėvynės meilę ir drąsina darbuoties jos labui. Iš rimto kudikio veido matyti, kad jis prižadėjo eiti protėvių-milžinų pėdomis.

Miškas, šlamšdamas, pasižada visad kudikiui priminti, idant pildytų tai, ką senelis jam pavedė. Kad tai atsirastų Lietuvoje panašių senelių, kurie savo vaikams kvėptų milžinų dvasią!

Esmėitis.

("Rygos Gasrsas").

IŠ LATVIJOS.

Vokiečiai baronai išsirašo sau darbininkų iš kitur, o vietinių gyventojų latvių nenori imti. Bet tie čia nerimsta. Senų-Gulbinų, Lyvų g., baronas Volfas buvo išsirašęs 18 šeimynų iš Saratavo gub. Tie darbininkai vasaroją suvežė tik apie Kalėdas, supuvusį, netikusį net gyvuliams.

Dabar vėl, kaip rašo "Rig. Av.", baronas K. Palenas, buv. teisių ministeris, taipogi išsirašė 8 šeimynas net iš Volinijos gub. Bet jiems čia pasirodė labai sunkus darbai. Viena šeimyna net nakčia išbėgo.

Turbut, Latvijos baronams vėl teiks imti latvius darbininkus.

M. Dveigys.

("Saltinis").

IŠ NICOS, KURŠO GUB.

Nuo-pat 12 vasario čia nebebuva gero lietaus. Laukams visur labai reikalinga lietaus. Daugumas jau nuo pusės kovo pradėjo sodinti bulves ir sėti avižas. Nuo 1 balandžio stojo nepaprastai šilta: dienomis kaip-kur saulėje buna nuo 17 iki 22 laipsnių šilumos, unksmėje 15,18%. Naktimis labai šilta ir ukanota, tik truksta lietaus žolei augti. *M. Dveigys.*

("Saltinis").

IŠ TIFLISO, KAUKAZE.

Pereitą vasarą jau pradėta rinkti pinigai užlaikymui lietuvio kunigo; renkama dar ir dabar. Bet lietuvio kunigo kaip nėra taip nėra. O žmonių lietuvių čia yra gana daug. Štai kovo 25 d. kaip sužinojo, kad bus kunigas lietuvis ir sakys kareiviams lietuvišką pamokslą, tai susirinko bažnyčion ir šiaip parapijonų daugiau, negu paprastai. Pamokslą lietuviškai sakė kariškas kunigas Pečura.

Tiflisietis.

("Lietuvos Ukininkas").

LIETUVIŲ IŠEIVYSTĖ.

Pereitame "Šaltinio num. buvo tulkiai surašyta, kiek iškeliavo Amerikon lietuvių, kiek iš ten sugrįžo ir kokiosna vietosna lietuviai keliauja. Pasirodo, kad nuo berželio mėnesio 30 d. 1908 m. ligi berželio 30 d. 1909 metų išviso nukeliavo Amerikon 16 tukstančių 306 žmonės. Grįžo iš Amerikos nepilnai du tukstančiu (1990 žmonių).

Amerikos Jungtinių Valstijų valdžios padėotosios žinios rodo tiktai, kiek nukeliavo lietuvių Amerikon. Čia toli gražu dar nevisi musų išeiviai surašyti. Tiesa, daugiausia Amerikon keliaujama. Bet nemaža lietuvių važiuoja taip-pat į Angliją, Braziliją, Kanadą. Nekalbu jau apie Prusus. Palengvėjus pašpartų gavimui, vasaros darbų metu daugybė musų darbininkų keliauna Prusuosna uždarbiauti. Net piemenįs pradėjo eiti vasarą į Prusus. Išdirbę vasarą Prusuose, žiema grįžta namon.

Suėmus į kruvą visus musų išeivius, keliaujančius ilgesniam ar trumpesniam laikui į svetimas šalis uždarbiauti, pasiektų jų skaičius bent ligi 30 tukstančių.

Tie musų išeiviai yra tikrai nelaimingi. Bemaž pusė jų nemoka nei skaityti, nei rašyti. Nėra ką jau sakyt apie svetimų kalbų mokėjimą. Tie tamsus vargdieniai turi patįs, be jokios globos, keliauti ir darbo ieškoti. Tiesa, jie turi savo kišenių globėjus, kurie rupinasi kuodaugiausiai pinigų prisilupti. Visokie tarpininkai, agentai-išnaudotojai skuta vargdienį lietuvį, kaip įmanydami.

Ištikrųjų, žiurint į musų išeivių vargus, širdis kraujais pateka. Žiuri ir stebėsi, kodėl gi lietuviai taip ilgai nepasistengia savo išeiviais pasirupinti. Kodėl leidžia vargdieniams broliams kraujagerių išnaudotojų rankose buti?

Kitos tautos, kaip antai vokiečiai, jau seniai aprupino savo išeivių reikalus. Vokiečių sulyginant nedaug teiškeliauja į svetimas šalis: seniau iškeliaudavo 300 tukstančių, dabar gi vos 10 tukstančių teiškeliauja. Vieno' vokiečiai turi puikiai įtaisytus darbo sujieškojimo biurus. Ten suteikiama smulkios žinios, kur ir kiek reikalaujama darbininkų, po kiek mokama už darbą, kaip tinka oras. Praneša biuras, kaip brangiai atsieina pragyvenimas ir maistas. Suteikiamos visokių valgomų daiktų kainos, pradėjus nuo mėsos, baigus kiaušiniais, druska. Darbininkas, norįs keliauti į svetimą šalį, jau namie budamas gerai žino, ką ten ras ir kiek ten gali uždirbti. Musų gi lietuvis eina apgraibomis ir vietoje laimės, dažnai vargą ir mirtį randa. Juk nepaslaptis, kad lietuviams tenka sunkiausi ir mažiausiai apmokami darbai. Geresnius darbus pasirupina paimti apsukresnieji, geriau susipratę ir susivieniję kitataučiai.

Neturime mes tikrų žinių, kiek turi žuti musų brolių iš priežasties žinių ir globos trukumo. Paimkime pavyzdį iš panašios musiškei rusinų tautos. Vokiečių laivyno kapelionas kunigas rusinas pripažino, kad iš trijų tukstančių rusinų nukeliavusiųjų per paskutinius trejus metus į Braziliją, tiktai keli šimtai liko gyvi. Visi kiti išmirė dėl oro nesveikumo. Ar mes galime pasakyti, kad su lietuviais kitaip yra?

Nėsant tinkamos išeivių globos, daug turime pinigų nustoti. Musų darbininkai paprastai spiečiasi į vieną kokią vietą. Kur vienas praveda kelią, ten paskui jį šimtai eina. Susibėgus daug darbininkų į vieną vietą, atpinga jie, pradeda mažiau pelnyti.

Apie doriškąją išeivių pusę nėra ką nei kalbėti. Ypač išeinantieji vasaros metu dirbti į Prusus baisiai doriškai apsileidžia. Katalikiškų bažnyčių retai kur yra. Tenka tarp liuterių gyventi. Nei šventomis dienomis šv. Mišių klausyti, nei pasninkų užlaikyti jiems nereikia. Šventas dienas musų darbininkai dažniausia karčiamoje švenčia.

Taip yra su keliaujančiais į Prusus. Mažai ką geriau aprupinami doriškai keliaujantieji į Ameriką.

Amerikos gyvenimas visai kitokis negu pas mus Lietuvoje. Lietuvis, pamatęs, kaip toli visamekame nuo kitų užsilikęs, stengiasi susilyginti su jais. Pakliuva dažnai į kokias rankas ir tampa jeigu ne visai netikinčiu žmogumi, ta bent atšalusiu nuo tikėjimo.

Čia vėl turime statyti vokiečius, kaipo pavyzdį. Jie turi puikią draugiją išeivių dorai aprupinti. Tai šv. Rafolo draugija. Ta draugija stengiasi aprupinti ypač išeivius, kelionėje esančius. Kadangi vokiečių, kaip minėjau, mažai tekeliauja į svetimas šalis, tai šv. Rafolo draugija rupinasi ir svetimomis tautomis. Dideliuose miestuose jurių pakraščiuose ji turi kunigus, kalbančius įvairiomis kalbomis. Kad butų kam iš lietuvių šiuom dalykų apsirupinti, neatsisakytų, be abejojimo, ši draugija ir lietuviams išeiviams patarnauti. Tik vargas mums, kad nėra kam rupinties pas mus šiuo svarbiausiu išievystės reikalu. Lietuvos sunųs žuva iš dušios ir kuno bado ir nelaimių, o mes per tiek metų ramiai į tai žiurime. Ištikrųjų skaudu!

Turi išeivių aprupinančias draugijas vokiečiai, prancuzai, italai ir kitos tautos. Lenkai jau taip-pat įsisteigė sau tokią draugiją. Kodėl tatai mes to gyvo reikalo nematome? *Mažulis.*

("Šaltinis").

APIE MUSŲ NAMŲ PRAMONIJĄ.

Visur be pasigailėjimo kaltinama lietuvių apsileidimas nesigriebime amatų. Vienkart kaltinama, kad lietuviai bėga svetur duonos ieškoti.... Tų kaltinimų jau kaikur ir perdėta. Taip "Salt." No. 10 š. m. rašoma.... "Lietuvis tiek ir tegalvoja, kaip nieko nedirbdamas galėtų buti pinigais apsipylęs".

Aš visai čia nemanau teisinti žmonių apsileidimo, nesigriebimo amatų ir kt., bet tik norėjau pratarti keletą žodžių apie tai — kodėl lietuviai nesigriebia amatų.

Kalbant apie namų pramoniją reikia pažymėti, kad visai nesigriebimo amatais negalima lietuviams užmesti. Juk yra nemažai lietuvių siuvėjų, dailydžių, kalvių, račių ir kitų. Paimkim, kad ir dailydystę. Gan greit reto ukininko trioboj nerasi dailydės varstoto, retas kuris kaimietis visai nemoka ko nors iš medžio padirbti. Bet kiek jis iš to pelno? Pasidirba pats sau vežėčias, kripes, pasitaiso ratus, ir tiek pelno, kad kitam nieko nemoka už tai. Nemaža randas ir tokių, kurie dirba kitiems už užmokesnį.... Bet visų jų, gan greit, pelnas neneša nei tiek, kiek reikia prasimaitinimui nedidelės šeimynos. Žinau vieną račių: su pagelbininku dirba vienam Raseinių apskričio miestelyje, ir uždirba tik tiek, kad šiaip taip su šeimyna pragyvena. Ir tai dar laimė, kad jis vienas veik ant visos parapijos račius, o jei butų kitas tam miestelyj — tai ir su pragyvenimu butų sunku.... O kiek tokių amatininkų pas mus surastum! Iš to jau matyti, kad lietuviai nesišalina nuo amatų, bet verčiasi jais kiek kas gali, ir noriai jais užsiimtų, jei bent žmoniškai iš to pragyventi galėtų.... Teisybė, kad randasi keletas ir pelningesnių amatų, kuriuos dabar tankiausia užėmę pas mus ateiviai — kailedirbystė, sodininkystė ir kiti, — bet prie tų jau reikia ir kapitalo ir pasitaisymo (padargų) ir išsilavinimo; o to musų žmonėms nėra iš kur paimti....

Bepigu rusams verstis amatais, kad juos "zemstvos" palaiko ir kelia jų "namų pramoniją", steigia tam tikras mokyklas, tveria draugijas — suranda, kur tuos išdirbinius parduoti. O ar yra kas tam panašaus pas mus? Kas tuomi rupinasi? Nėra todėl dyvų, kad musų broliai bėga svetur duonos ieškoti, nes ką-gi veiks čionai su tuščiomis rankomis? Pats "Šaltinis" pripažįsta, kad tik su geležia galima iš akmens ugnį išgauti, — tai-gi bėga lietuviai svietur tos geležies ieškoti, su kuria užgavus titnagą, ugnis žybčiotų.... Maža šiandien rasi tokių, kurie mano rasti žemėje turtus ir nieko nedirbus buti pinigais apsipylę.... Žino lietuviai, iš kur turtai kasama.... pažįsta jie pinigų vertę — jų kaulais tos kasyklos apdraikytos! Nėra ko valstiečiui svajoti apie didžius turtus, gana jam jei užtenka juodos dounelės.... Taigi užuot kaltinę vargšą savo brolį, — jus, šviesuoliai, verčiau parodykit jam, padėkit, kaip surasti geresnis duonos kąsnis tėvynėje, o jis jums už tai bus amžinai dėkingu!.... *Vargovaikis.*

("Lietuvos Ukininkas").

MOKSLEIVIJAI ŽINOTINA.

Nesant Lietuvoje augštųjų mokyklų, musų jaunuomenė, troškstanti gilesnio apsišvietimo, priversta jo ieškoti svetimose šalyse. Kas nesupranta, koksai padėjimas važiuojančio svetur mokslo įgyti kuris gal tik miesto vardą yra tegirdėjęs, bet nežino nei mokslų stovio, nei gyvenimo sąlygų. Dėlto nevienam jau gal atsitiko, nuvažiavus tenai, kame mokslas niekuo nepasižymi, kraustyties kitur, ir tokiuo budu gaišinti brangų laiką ir mėtyti skatiką. Gerai, jeigu kas turi pažįstamų, draugų, svetur besimokinančių, kurie gali suteikti reikalingų žinių; bet nemaža rasis ir tokių, kurie tenai jokio pažįstamo neturi. Patarnauti musų tautiečiams-mokslėiviams šiame dalyke susidarė Louvaine tam tikras Informacijos Biuras, kurs pagal išgalės suteikia visokias žinias apie Europos universitetus ar kitas augštasias mokyklas.

Kreipties šiuo adresu:

Mr. J. Galdikas, etudiant de l'Universite, Rue de Vesale 8, Louvain — Belgique.

IŠ GLASGOVO, SKOTIJOJ.

Glasgovo lietuviai 1 d. gegužio šventę apvaikščiojo iškilmingai. 12 val. susirinko miesto viduryj tukstančiai žmonių su visokių varsų vėliavomis; juos patiko su muzika. Pulkai žmonių, muzikos lydimi, ėjo į centrolinį miesto parką "Glasgow Green", kur buvo prakalbos iki 6 val. po pietų. Yvairių tautų socijalistai susivienyjo su anglų socijalistų kuopa, padarė vieną platformą, nuo kurios kalbėtojai kalbėjo visokiose kalbose: angliškai, itališkai, žydiškai, latviškai ir vokiškai. Lietuviai socijalistai parsikvietė agitatorių Adomavičių, kuris atkako Glasgowan ankščiau. Jis savo kalboj aiškino svarbumą darbininkams tos šventės. Toliaus kalbėjo apie budą kovos darbininkų su išnaudotojais. Savo kalba Adomavičia užganėdino lietuvius. Apvaikščiojime dalyvavo daugybė didelių ir mažų darbininkų unijų. Daugumas jų ant vėliavų turėjo užrašytą svarbiausią savo reikalavimą — 8 val. darbo dieną.

A. Kriaučiunas.

IŠ AMERIKOS.

KOMETA PADARĖ PEPROTE.

Stevens Point, Wis. Gyvenanti čia moteris Clara A. Janko, karštai tikinti moteris, per giliai mastydama apie dabar pasirodžiusią dangaus ruimuose kometą, ir jos pasirodymo priežastis, gavo proto sumaišymą.

NUŠOVĖ SAVO DUKTERĮ.

Syracuse, N. Y. Moteris policijos perdėtinio Baldwinsvillej Emma Chapman nušovė savo miegančią 15 metų dukterį Harel, o paskui ir patį savę. Mat motinos protas dėl ilgos ligos buvo susimaišęs.

INDIJONŲ SUKILIMAS.

East Las Vegas, N. Mex. Aplinkinėse Ancient Taos Pueblo sukilo ten gyvenanti indijonai. Nuo gubernatoriaus pareikalauta kariumenės, kadangi bijosi, kad indijonai nepradėtų skersti baltparvius. Indijonai nutraukinėjo telegrafų ir telefonų vielas.

NAUJAS ISRADIMAS.

Washington, D. C. Vienas Amerikos Iždo ministerijos urėdninkas išrado specijališką mašiną mazgojimui suterštų popierinių pinigų. Mazgojimas atsieina gana pigiai: 20c. už 1000 dol. Randui mašina patiko ir jis mano ją nuo išradėjo nupirkti.

ATEIVIAI BALANDŽIO MĖNESYJ.

Balandžio mėnesyj į New Yorko uostą atkako 130762 ateiviai. Iš jų 1800 sugrąžinta atgal. Iš 103-981 įleisto buvo: 81870 vyriškių ir 22111 moterių. Visi tie ateiviai atsigabeno $2500040: 9200 turėjo daugiau negu po 50 dol., o 79021 mažiau. Iš to ateivių skaitlius — 4268 ne mokėjo nei rašyti, nei skaityti, 221 mokėjo tik skaityti.

SUGRIUVO PLIATFORMA.

Salt Lake City, Utah. Pasibaigus kumščių muštynėms, sugriuvo pliatforma ir apie 100 žmonių supuolė į ežerą. Truksta septynių ypatų, su kurioms nežinia, kas atsitiko.

ORLAIVININKŲ KONGRESAS.

New York. Aero kliubas nusprendė ant Long Island sušaukti terptautišką orlaivininkų kongresą. 2 d. spalių bus parengtos terptautiškos orlaivininkų lenktynės.

GATVINIAI PLĖŠIKAI.

Seattle, Wash. Gatviniai plėšikai 12 d. gegužio čia sulaikė vieną pilną žmonių gatvinį karą ir nuo važiuojančių paėmė apie $2000. Jie sustatė pasažierius į eilę ir ištuštino visų kišenius.

GIRIŲ GAISRAI.

Milwaukee, Wis. Pavičiuose Mosinec ir Marathon dega girios. Mieste Mosinec sudegė jau tulas namų skaitlius ir keturios krautuvės, viena aptieka, keturi saliunai, krasa ir lentų piovykla.

Girių gaisrai siaučia teipgi aplinkinėse Bayfield. Išdegė čia ir daug farmų. Minnesotoj išsiplatino girių gaisrai teip, kad jie užgriebė meistelį Grand Morais, bet jį pasisėkė nuo ugnies apginti.

KOSČIUŠKOS IR PULASKIO PAMINKLAI.

Washington, D. C. 11 d. gegužio čia likosi atidaryti paminklai Kosčiuškos ir Pulaskio. Juodu kariavo amerikonų pusėj už Amerikos nepriklausomybę. Pirmutinis paminklas yra ant kertės 13 str. ir Pennsylvania ave, antrasis ant Lafayette Square. Prie Pulaskio paminklo laikė kalbą prezidentas Taft, o prie Kosčiuškos — karo ministeris Dickinson.

PASKENDO LAIVAS.

St. Louis, Mo. Vėjas priplakė prie upės kranto "City of Santillo", ant kurio, apart įgulos buvo 27 pasažieriai. Laivas susidaužė ir paskendo. Prie to prigėrė šeši pasažieriai, o tame skaitliuje keturios moterys.

ALAUS GĖRIMAS.

Nors gėrimų priešai šaukia, jog alus yra vodingas, bet alaus gėrimas Amerikoj didinasi: 1901 m. išgerta alaus 2892570 barelių ir tai tik kovo mėnesyj. Šįmet gi kovo mėnesyj išgerta Amerikoj 4993793 bareliai (vienas barell turi 31 galioną).

PRIGĖRĖ.

Wilkesbarre, Pa. Netoli popieros dirbtuvių paskendo valtis su augštesnės mokyklos mokiniais. Prigėrė prie to šešios mokinės ir du mokiniai.

EXPLIOZIJOS.

Logansort, Ind. Parako krautuvėse Casparis Stone Co. expliodavo 300 svarų parako. Prie to 20 ypatų sunkiai sužeista ,o daug triobų tapo pagadytų.

Tacoma, Wash. Netoli nuo čia, gelžkelio traukinyj expliodavo gabenamas dinamitas. Expliozijos dvi ypatos tapo užmuštos.

Pittsburg, Pa. Įtaisose Diamond Coal & Cooke Co. Chewtowne expliodavo garinis katilas, jo šukių trįs darbininkai tapo užmušti, o šeši darbininkai ir gyventojai kaimyniškų namų sunkiai sužeisti.

NELAIMĖE ANT GELŽKELIŲ.

Pittsburg, Pa. Netoli nuo čia iššoko iš vėžių Pennsylvania gelžkelio traukinys. Prie to viena ypata tapo užmušta, o daug yra sunkiai sužeistų.

GAISRAI.

Fraulibault, Min. Sudegė čia namai Sperryo. Ugnyje pražuvo penkios ypatos.

Cleveland, O. Sudegė čia mebelių krautuvės Kocho ir Henkės. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 400000 dol. Vienas darbininkas iššoko nuo trečių lubų, tapo mirtinai apkultas, o du kiti apkultj teipgi sunkiai.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ *Frank, Alberta (Kanada).* Šešias sanvaites traukėsi čia streikas angliakasių kasyklose Canadian Consolidated Co. Darbininkai streiką laimėjo. 1200 streikavusių darbininkų sugrįžo darban.

¶ *Wanpaca, Wis.* Krakmolo dirbtuvės, kurių čia yra septynios, dirba visos gerai ir šįmet bus vėliau negu kitais metais uždarytos.

¶ Pereitą sanvaitę Jungtiniuose Valsčiuose buvo 216 nusibankrutinimų, arba 25 daugiau negu užpereitą.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ E. ST. LOUIS, ILL.

Darbai šiuom kartu čia eina vidutiniškai, ir iš kitur pribuvęs darbą gali gauti, bet gerų darbų čia labai mažai. Svarbiausios dirbtuvės yra šios: Armouro, Swifto ir Nelson & Co. skerdyklos, American Steel Foundry, Republic Tudor Iron Works ir diktai mažesnių dirbtuvių.

Lietuvių yra poras tukstančių. Daugiausia jų dirba skerdyklose. Lietuviai atsižymi ypač narsumu, kada rudis pradeda veikti galvoje. 10 d. šio mėnesio vienoje stuboje karžygiai už ką ten susivaidiję 'kaukes" apsidaužė. Kitas išbėgo "dėdės" atsivesti, bet dėdė ir geradėją drauge pasiėmė ir dar kitus keturis, ir visi užsimokėjo po $9.85. Visi tie vyrai inteligentai "sportai", jiems laikraščio ar knygos neteikia, nes jos, anot jų pasakos, yra bedieviškos, o jie ir be to viską žiną. Už tuos pinigus ką teisme užsimokėjo, galėjo nusipirkti knygų ir laikraščių.

Laisvamanis.

IŠ TROY, ILL.

Lietuvių čia yra 5 šeimynos, o pavienių 6 ypatos. Visi dirba angliakasyklose. Tautiškai jie mažai susipratę.

IŠ DES MOINES, IOWA.

Skaitlius lietuvių čia pasidaugino: šeimynų bus apie 100, o pavienių dusyk tiek. Pramoninkų yra 4: 2 valgomų daiktų pardavinės ir 2 karčiamos. Lietuvių daugiausiai dirba anglių kasyklose. Sustojus kasyklose darbams nuo 1 d. balandžio, daugelis gavo darbą prie miesto taisymo. Čia darbas ne sunku gauti nors kasyklos ne dirba; ir iš kitur pribuvusiems ne sunku darbas gauti lygiai vyrams kaip ir merginoms. Merginos uždirba $7—15 į sanvaitę; darbą gali gauti ir ką tik iš Lietuvos atvažiavę. Kasyklos, kaip girdėt, pradės dirbti nuo pusės gegužio mėnesio. Kompanija baigia tartiesi su darbininkais. Šitoj valstijoj algos angliakasiams pakeltos ant 5%: dabar už 8 darbo valandas žemutiniems darbininkams skiriama $2.00—2.70, viršutiniems $2.00. Už iškasimą tonos anglių moka $1.05 Scruno, 73c. Mine Run, po mašinoms 54c. Išvažiavę kitur anglekasiai, grįžtanti čia, privalo nuo savo kuopos viršininko gauti $10, ką privalo gauti unijon prigulintis. Visi vietiniai gavo tuos pinigus. *J. H. Abukonis...*

IŠ GREAT FALLS, MON.

Neseniai atkako čia jaunikaitis Dauporas laimės ieškoti, bet vietoj laimės atrado jis čia amžiną laimę: 5 dieną kovo pasimirė. Velionis turėjo 29 metus, buvo blaivus, mylėjo mokslą, ir ėjo gerais, keliais prie laimingesnės ateities. Velionis čionai neturėjo giminių, rupinosi juom Beinoriai. Laidotuvėse dalyvavo visi geresnieji lietuviai. *Pupė.*

IŠ ALLEGHENY, PA.

Allegheniečiams nesiseka gaut gerą kleboną, kuris sutiktų su parapijonais. Pirmiaus buvo kunigas Ambrazaitis ir tąsyk buvo visokių nesutikimų. Tas prasišalino, ir atėjo kunigas Paukštis ir žadėjo visus nesutikimus prašalinti. Dabar kitaip virto, per pamokslą vardais ir pravardėms keikia parapijonus. *Parapijonas.*

IŠ McKEES ROKS, PA.

13 d. kovo atsibuvo mėnesinis susirinkimas Švento Vincento ir Knygyno Draugijos. Iš pradžių viskas buvo gerai, Kunigas Vaišnoras perskaitė konstituciją, atrado tris punktus negerais: 1) Kodėl prieš atidarimą susirinkimo neatkalba poterių, 2) kodėl nėra padėta kryželio, 3) kodėl nėra velykinės išpažinties ėjimo prievartos. Kunigas labai supyko ir pradėjo užpuldinėt ant prezidento, ir tą draugiją apšaukė ne šventa, o valnamanių ir bedievių. Apreiškė, jog po bažnyčią neleidžia daugiau susirinkti.

P. Samulionis.

IŠ HARDING, W. VA.

6 d. gegužio čia pribuvo iš Lietuvos du jauni vaikinai. Juodu ant gatvės užpuolė plėšikai ir atėmė 73 dol. Mat laisvoj Amerikoj turėjo progą pamatyti laisvę, iš kurios mat ir plėšikai net per tankiai naudojasi, o policija vėl, teipgi iš laisvės besinaudodama ir plėšikams laisvę pripažįsta, todėl paprastai jų nesugauna. *Zm.*

IŠ MEDICINE HAT, ALTA, CANADA.

Šitas miestelis turi gyventojų apie 8000 visokių tautų. Lietuvių čionai nedaug, 2 šeimynos ir 9 pavieni, 1 mergina. Laikraščius skaito 5. Ateina čia: 1 "Lietuva", 1 "Katalikas", 1 "Žvaigždė", 2 "Saulės", 1 "Progresas", 1 "Laisvoji Mintis", 1 "Dagis", 1 egz. "Dilgėlių ir iš Lietuvos "Šaltinis". Šiuomi laiku darbai eina ne blogai. Mokestis — $1.70 iki $2.75, amatininkams moka iki $5.00 už 10 darbo valandų. Dabar veik visi darbai dirbami ant lauko prie statymo fabriko molinių paipų, teipgi prie miesto visokių darbų ir gelžkelio. Kitokių dirbtuvių nėra, išskiriant maluną. Šįmet pribuna čia daug žmonių iš kitur, nes čionai didelis išpardavimas žemės, kaina žemės $5.00 iki 18 už akrą.

Balandžio mėnesyj atkako 1704 ateiviai ir žemės nupirko 28960 akrų. Apie Medicine Hat žemė labai sausa ir kieta, tai reikia daug lytaus. *J. B.*

KOVOS TIES ŽALGIRIU 500-METINĖS SUKAKTUVĖS.

Laikas bėga tarsi srauni-banguota upė, tarsi žirgas. Tačiaus lieka žmonijos dirvon įmintas jo pėdsakis. Jisai pagimdo beveik kasmetą šimtimis kitus įžymius siekinius, kuriuos žmonija stengiasi įkunyti, padėtasis gi triusas yra užrašomas istorijon. Ir kiek tasai laiko bėgis yra musų praeityj pagimdęs mums taip brangių dalykų, kuriuos net po 500 metų mes suskantame pagerbti. Štai šįmet visi lietuviai, visose pasaulio šalyse rengiasi prie paminėjimo, pagerbimo to svarbaus lietuvių istorijoje atsitikimo — 500-metinių sukaktuvių kovos ties Žalgirių. Taigi šįmet sukanka lygiai 500 metų, kaip lietuviai, su pagelba kitų kaimyniškų tautų, sumušė Kryžeivių zokoną, kuris per 300 metų užpuldinėjo ant Lietuvos, degino jos kaimus, žudė jos žmones, ir plėšė jos turtus. Todėl ir sumanė Brooklyno, Maspetho, New Yorko, Jersey Cityes lietuviai, — jų draugijos, — atsakančiai pagerbti, paminėti tas sukaktuves, kritusiąją toj kovoje liaudį ir jų vadus. Ir todėl yra kviečiami visi lietuviai ir lietuvaitės dalyvauti tų sukaktuvių paminėjime. Prakalbose bus aiškinama visų tų laikų istorija.

Kalbės garsus kalbėtojai: Dr. J. Šlinpas ir Jonas Perkunas.

Prakalbos atsibus subatoj, 21 d. gegužio (May) 1910 m., Tautiško Namo salėje, 101—103 Grand str., Brooklyn, N. Y. Prasidės 7:30 val. vakare.

22 d. gegužio prakalbos bus parapijinėj salėj. Prasidės 3 val. po pietų. Kalbės Živatkauskas ir Liutkauskas.

23 d. gegužio prakalbos bus J. Neva svetainėj. Prasidės 7:30 val. vakare. Kalbės Šaltis, Liutkauskas ir Šukys.

24 d. gegužio prakalbos bus pn. 461 Henderson str., Jersey Cityj. Prasidės 7:30 val. vakare. Kalbės Šukys ir Liutkauskas.

Maloniai visus užkviečia

Komitetas.

ATSIŠAUKIMAS Į MOTERIS KASLINK IŠLEIDIMO MOTERIMS PAŠVĘSTO LAIKRAŠČIO.

Pasikalbėjus su kelioms lietuvėms, apšviestesnėms moterims kaslink šito klausymo, jos pritarė, jog amerikietėms lietuvėms neatbutinai reikalingas atskiras, jų rei-

kalams pašvęstas, laikraštis — mėnesinis žurnalas.

Tą idėja kiekviena lietuvė ir lietuvaitė, kuri tik moka skaityti, privalytų paremti. Pirmiausiai privalytų paremti iš piniginės pusės, žinoma, ne aukoms, bet prenumerata — užsisakydama tokį sau ir savo draugėms. Be reikalingo prenumeratorių skaičiaus tokį laikraštį nei su geriausiais norais nebutų galima įvykdinti.

Lietuvėms reikia turėti savo laikraštis, panašus, kaip turi daugybę tokių laikraščių svetimtautės: anglijonės, vokietės ir kitos, kuris butų lietuvių moterių ir merginų, teip sakant, kelrodžiu į platesnį pažinimą savo reikalų ir savo užduočių, kuris butų šaltiniu visokių joms reikalingų nurodymų, kaip šeimyniškame teip ir abelname jų gyvenime, kuris butų joms žibintuvu apšviečiančiu platesnius jų reikalus.

Amerikietėms lietuvėms toks laikraštis labai reikalingas. Iš jo jos galėtų semti yvairias savo lyčiai reikalingas žinias, kokių truksta kituose laikraščiuose, užsiimančiuose daugiausiai abelnais ir vyrų reikalais.

Moterų pareigos yra įvairesnės negu vyrų: nuo moterų priguli musų tautos ateitis, išauklėjimas gerų kudikių. Nuo jų priguli svarbiausi šeimyniški, naminiai santikiai. Nuo jų daugiausiai priguli šeimyniška laimė, šeimynos sveikata ir namų skaistumas ir malonumas. Be reikalingo joms kelrodžio, jos negali tą viską atsiekti nors ir prie geriausių norų. Moterų apšvietimas remiasi ant laikraštijos. Svetimtautės užtai daug augščiaus pakilo, daug geriaus visu kuo aprupintos, nes jų pačios ir jų motinos suprato kąip savo dukteris tinkamiaus išauklėti, įkvėpti kiltesnius jausmus ir suteikti reikalingas gyvenime žinias, iš senų laikų semiamas iš savo literaturos — laikraščių. Kaip saulės spinduliai reikalingi gyvybei, teip moterei reikalinga pažintis gyvenimo, jo laimės ir jam gresiančių pavojų.

Taigi ši spraga lietuvių amerikiečių gyvenime dar neužpildyta. Iš lietuvaičių nedaug tėra pažstančių neatbutinas gyvenimo taisyklės. Todėl jos ne viena daug padaro savo gyvenime klaidų, kurių lengvai galima buvo apsisaugoti. Nors kartais tokios klaidos buva smulkioms, bet daugumoj, jos pasidaro pavojingomis. Jos užkenkia ne vien pačių jų laimei, bet ir jų vaikams ir musų tautai, o kartais net ir labai nelaimingai užsibaigia.

Todėl šiuos nurodymus pripažinus teisingais, kiekviena moteris pripažins, jog mums reikia dangiaus žinios ir daugiaus mokslo. Tokios žinios moterims daug sunkiau prieinamos kaip vyrams, nors moterims jos nemažiaus, o gal net daugiaus reikalingos kaip vyrams. Joms sunkiaus lankytis į mokyklas, į knygynus, nes jas sriša naminiai ir šeimyniški reikalai ir gyvenimo apsunkinimai. Jeigu, abelnai, moterims apsvieta sunkiaus prieinama kaip vyrams, tai ką belyginti lietuvaites, kurios savo prigimtoje kalboj netik mokyklų, bet nei laikraščių neturi. Lietuvė, tiesiog tarus, neturi iš kur pasemti reikalingą žinią. Todėlgi ar nebutų tikru palaiminimu mums, lietuvėms moterims, turėti savo reikalams pašvęstą laikraštį? Juk lengviausia, ką mes galime prieiti — jis mokykla mums butų!

Pagal šį sumanymą, toks laikraštis, svarbiausiai, užsiims moteris lytinčiais namų ir šeimynos reikalais, bet ne vien tuomi — jis apims ir platesnius reikalus, veikiamus ir ideališkus, ir plačia moterų busiančio gyvenimo peržvalga. Jis nebus kokių vienpusiškų pažvalgų, ne bus nei partyvišku, nei vien politišku — jis bus visuomenišku moterų laikraščiu, kad kiekviena moteris jame galėtų rasti sau naudingus dalykus, panašiai kaip svetimtautės randa reikalingas žinias moterų laikraščiuose.

Viskas tas prigulės nuo moterų: jeigu jos supranta šį reikalą ir pripažins naudingu ir parems, tai tokis laikraštis įvyks ir bus lengvai prieinamu. Jeigu iš kelių dešimčių tukstančių Amerikoj gyvenančių lietuvių atsiras atsakantis skaičius tą paremiančių ant tiek, kad galima butų nors neperdideli laikraštėlį išleist, tai jis išeis. Su- [illegible] tokio laikraščio rei- kalaujančių prigulės jo didumas ir išpuošimas. Terp mus dar nėra labdarių, todėl visas laikraščio pasilaikymas turės remtis ant prenumeratorių. Tad šis pinigiškas klausimas ir yra dabar svarbiu.

Todėl įvykdinimui šito sumanymo mums pirmiausiai reikalinga žinoti, kiek rasis tarpe mus lietuvių moterų, kurios prižadės tokį laikraštį užsisakyti — užsiprenumeruoti. Tokio laikraščio kaina niekada nebus didesnė kaip vienas doliaris metams. Jeigu prenumeratorių skaičius kaskartas didėtų, tai ir laikraštis didėtų ir tobulintusi, bet kaina pasiliktų vis vienoda. Laikraštis butų mėnesinis, žurnalo išvaizdžio.

Moterų, pritariančių šitam užmanymui, meldžiame parašyti laiškelius su prižadėjimu, kad žinotume, kiek tokių moterų rasis, nes be tam tikro prenumeratorių skaičiaus negalime nieko pradėti. Laiškučius pritariančius musų nuomonėms skaitysimę kaipo pažadėjimus prenumeruoti. Su atsakymais meldžiame nesivėluoti, malonėtume juos gauti iki pabaigai liepos mėnesio šių metų, kad po tam butų galima ruoštis prie laikraščio išleidimo.

Laiškus meldžiame siųsti antrašu:

Marė Viskoškienė,
2825 Union ave.,
Chicago, Ill.

SUSIVIENIJIMO TEATRALIŠKŲ KUOPŲ REIKALUOSE.

Neapsunkykim kuopas. Prie paduoto projekto S. T. K. konstitucijos, tilpusio keliuose laikraščiuose, šį patėmijąs ir aš prisidedu su savo nuomone (Geriausia buvo ją siųsti Susivienijimo užmanytojams ir tvarkytojams. Red.).

Įžengiamąja mokestį lai moka prisidėjusios kuopos po 50c. nuo kiekvieno nario ir po 25c. nuo narės mėnesinės duoklės, lai buna po 10c. nuo kiekvieno nario ir po 5c. nuo kiekvienos narės. Teipgi nėra reikalo siųsti į centro iždą pinigus kas mėnuo, užtenka narių įmokėtas duokles nusiųsti kartą į trįs mėnesius.

Priklausančios kuopos prie S. T. K. turi turėt pilną tiesą naudotis rubais dykai, vien apmokant siuntinėjimo lėšas. Kuopos pasiuntusios savo rubus (kuriuos turi), turi gaut užmokestį (tas galima atrokuot įstojimo bei mėnesinėmis duoklėmis) pagal vertę rubų, ką nusprendžia administracija. Įdėjusioms tulą sumą pirkimui rubų kuopoms teip pat galima atrokuot įstojimu bei mėnesinėmis mokestimis.

P. S. Administratorins priimdamas nuo kuopos rubus turi pagarsint per organą, kokius priėmė (čia manau, apie kuopas pavedančias savo rubus centrui S. A. K.). Teip pat ir kurios skolina rubus, kad butų pagarsinta, kiek skolina. O vartojant rubus, turi turėt visos lygias teises, taigi dovanai, tik apmoka lėšas siuntinėjimo.

Kitas dalykas, labai svarbus, — tai įsitaisymas lietuviškų senovės rubų; dėltogi renkant valdybon, ypatingai administratorių, reikia rinkti apsipažinusį gerai su lietuvių istorija, teipgi, kad mokėtų nors vieną gerai iš šių kalbų: anglišką, vokiską bei francuzišką, kad tose kalbose encyklopedijose galėtų rasti gerą medegą (apie rubus Encyklopedijose jie neras. Red.). Pirkti gatavus negalima gauti, tas teko patirti lošėjams istoriškų veikalų (tą tik prilyginu prie musų senovės tautiškų rubų, kitų tautų rubus galima lengviau gauti).

Kas link rubų, velyčia pasiteiraut (įvykus S. T. K.) pas Dr. J. Basanavičių, Dr. J. Šliupą bei Vištelį, kurie tai yra tyrinėtojai musų tautos bei istorikai; jeigu nesirastų iš tų pačių S. T. K. Nes musų senovės tautiški rubai svarbiausia dalį darbo užims tame S. T. K.

Dabar, lošiant, kad ir gabiausiems lošėjams, jeigu koks kritikas neturi ką užmest, tai nors rubus sukritikuoja, o ne žino, kad sunku pritaikint, o kartais visai negalima gauti pas svetimus rubų parsamdytojus. *Kazys Baltrušaitis.*

PATARLĖS APIE SVEIKATĄ.

Bloga nedavalgyti, bet persivalgyti dar blogiaus.

* * *

Atverk langus orui, uždarysi duris džiovai.

* * *

Gera sveikata yra geriausia sveikatos asekuracija.

* * *

Tavo gyvenimo ilgis priguli tavo gyvenimo budui.

* * *

Šiądien gerk ir valgyk teip, kaip ir rytoj nori valgyt.

* * *

Plaučius neišmazgosi, bet juos gali išvėdinti.

* * *

Ne vaišintum savo skilvį srutomis; bet kam srutų oru plaučius vaišinti?

* * *

Vienas prakaito lašas gegužyje lygus milijonui lašų liepoje.

* * *

Žmogus apkeitė urvą ant gyvenimo, vaistai gavo džiovą.

* * *

Motinos pienas kudikiams: karvės pienas — veršiams.

* * *

Motinos pienas kudikiams, karvaiką, turi buti apgailėjama; motina *nenorinti* žindyti, turi but prakeikiama ir paniekinama.

* * *

Ėjimas saulės spindulių į stubą nudildys divonus, bet įdės sveikatos žiedus į tavo veidus. Pasirink, kas geriaus tinka.

* * *

Sausas dulkinimas dulkes nykdo, bet ne žudo.

* * *

Ilgos darbo valandos — trumpos gyvenimo valandos.

* * *

Jei ne tikras kaslink pieno — netikras kaslink gyvenimo.

* * *

Teip vadinami krutinės protektoriai yra skydais nuo šalčio ir kasulio.

* * *

Spiaudymas publiškose vietose pasėja ligas ir giltinei padaro "rugiapiutę".

* * *

Tamsus, biauriausi, persikimšę gyvenimai yra darbininkų luomos lavonbučiais (kapais).

* * *

Kvėpuok liuosai ir pilnai; juo daugiaus kilnosis krutinė, juo mažiau ji bus prieinama nusišaldymui.

* * *

Malimo kelias 30 pėdų ilgio. Sujungtas kraujo dudelių ilgis yra kelių mylių ilgio. Jei nori kad maistas eitų ilguoju keliu, turi ji pilnai sukramtyti.

* * *

Persidirbimas ir nuovargis stelbia augimą, iškreipia veiksmą, užkviečia ligą; esti priežasčia ypatiškų ir draugijinių sugedimų.

D-ras C. S. Carr.

KOKIA NAUDA?

Atsitinka, kad kiekvienas širdingas asmuo, kiekvienas rašėjas, ar kalbėtojas, kuris ko nors laikosi, kuris bando skelbti kokį mokslą ar teoriją, sustojęs pats savęs klausia, Kokia nauda?

Galų gale, ką gelbsti kalbėjimas, ar rašymas apie kokį dalyką? Ar ne vis viena butų tylėjus, gyvenus su žmonėmis geruoju be užkabinėjimo jų, ginant tik save nuo nemalonių ir nepageidžiamų daiktų visus kitus palikus apsiginti patiems?

Kokia nauda bandžius keisti daiktas ar esybė?

Gi daug lengviaus yra gyventi be jokio padėto tikslo, be jokių tam tikrų geidimų ar sąvokų sulyg to, kaip tas ar kitas daiktas turėtų buti. Tik sutik su kiekvienu, ar bent nerodyk to, kad nesutinki. Šitas padaryti yra lengviaus. Juokis su žmonėmis, bet nesiginčyk su jais apie nieką, buk mandagus. Niekuomet nestatyk priešgynybių ar tark kokį nuosprendį. Kokia nauda?

Sąžinė? Teip, bet kaip su mandagumu? Ar mandagumas neturi lygios teisės žmogaus pasielgimu kaip ir sąžinė?

Nuoširdybė? Teip, žinoma. Bet kokia nauda dėl nuoširdybės paaukojus apdraustybę? Lai sau bunie kąip yra. Kokia nauda?

Andai daktaras įėjo Columbus "Medical Journal" laikraščio kantoron su reikalu visai pasaliniu profesijai. Aš netuėjau su juo jokios pažinties. Aš skaičiau jį griežtai etišku, — vadinas, besilaikančiu paprasto atgaleivio gydytojo pažiūrų. Iš netyčių jis paėmė į rankas "Columbus Medical Journal" laikraščio numerį ir perskaitė ant viršelio: "Čiepijimas ir gyvapiausta nereikalingi ir barbariški".

Aš mačiau jį skaitant turinį ir laukiau priešingo pareiškimo. Jis pareiškė, bet jo pareiškimas buvo kitokis negu aš laukiau.

Kiek aš jo žodžius atmenu, štai ką jis pasakė:

"Teip, daktare, aš tikiu lygiai teip pat. Aš tikiu, kad čiepijimas yra nereikalingas. Aš netikiu į jį visai ir manau, kad gyvapiausta yra žiaurybė. Aš niekuomet niėko nečiepiju, jei jie manęs neprivaro su botagu ir nepriverčia tą padaryti. Aš mielai kiekvienam parašyčiau paliudijimą išteisinantį jį nuo nečiepijimo, jei tik kas to norėtų. Aš turiu savo paties vaikutį, kuris visai nėra čiepytas ir kuris nebus niekuomet čiepytas su mano žinia. Teip, tamistos nuomonės apie čiepijimą yra geros, bet kokia nauda pasakojus apie tuos dalykus? Tamista nei maž nepadėsi čiepijimo priešininkybei. Tamista tik sau darai neramumą, žudai stovį gydymo profesijoje be laimėjimo pasekėjų, ar draugų."

Net tie, kurie susitaiko su tamista, daro tą slapta, nenorėdami buti laikomais išvieno su čiepijimo priešininkais."

Aš turėjau pažinti su daugeliu daktarų, kalbėjo jis toliaus, "kurie čiepijimą apgina. Aš žinau tikrai, kad jie apie tą dalyką nieko neišmano. Jie gina čiepijimą vien dėlto, kad jų reikalai yra susidėję ton pusėn. Jie gina čiepijimą, nes jų pažystami gerbiami ir pasiturį daktarai teip tiki. Jie nenori pasirodyti juokingais, ar vieni išeiti su tuo." Antgalo jis užbaigė sakydamas: "Kokia nauda, daktare? Kokia nauda? Jei čiepijimas bus užmestas, tai tik jo niekumui pasirodžius praktikoje, o ne del tamistos kalbos ar ko kito."

Matau, kad šito daktaro žodžiuose daug buvo teisybės. Ištikro, aš beveik tą patį esu sakęs pats, bet aš vis einu priešais čiepijimą — esu priešingas tam, nes matau, kad tame yra baisi paklaida. Aš priešinuosi gyvapiaustai, nes žinau tikrai, kad tame nėra nieko daugiau kaip kančia aukoms ir užkietėjimas širdžių tiems, kurie piausto.

Daugelį metų tyrinėjau čiepijimą ir gyvapiaustą ir su godumu skaičiau ir klausiau kiekvieną argumentą duodamą jų apgynimui. ir argumentus tų, kurie tiki į čiepijimą ir gyvapiaustą, ką įtikina mane sulyg jų klaidingumo. Aš daugiaus esu pertikrintas argumentais tų, kurie apgina tokius dalykus, negu argumentais jiems priešingų.

Kasdien aš gaunu iškarpas iš laikraščių prisiųstų man Columbus Med. Journalo draugų iš visų civilizuoto pasaulio kraštų. Jei aš turėčiau šitas visas iškarpas sunaudoti, ar bent jas visas pareiksti, tai toli gražu neužtektų tokio laikraščio kaip Col. Med. Journal, — tas iškarpas, kurios piešią biaurias žiaurybes daromas visuose šalies kraštuose vardan čiepijimo ir gyvapiaustos.

Šitos iškarpos ateina pas mane kaipo nelaimės rauda netik nuo žmonių, kurie kenčia, bet ir nuo musų žemesniųjų giminiečių, neprotingų gyvulių, kiekvienas melsdamas manęs stoti jų apgynime. Negalėčiau paminėti jų nei šimtinės dalies. Aš turiu užgrudinti į juos savo širdį ir eiti savu keliu darydamas kiek mano pajiegos išneša, podraug matydamas, kad visas mano darbas tik tiek žymus, kaip lašas kibire.

Aš neleidžiu sau nusiminti. Aš esu tikras, kad teisumas galiaus paims viršų ir teisybė įsigyvens. Aš laikausi kiek galėdamas nebuti surukėliu ir nusiminėliu. Aš neleidžiu besandermingam kenčiančiųjų verksmui visiškai paskandinti daugiapusingus pasitenkinimo ir džiaugsmo kuorus, kuriems musų puikioji civilizacija leidžia rastis.

Aš paimu senus numerius seniai mano redaguotų laikraščių, kurių aš turinį esu jau užmiršęs; žiuriu į juos be vienapusybės ir bandau surasti, ar abelnas mano raštų tonas yra naudingas ir įkvėpingas, ar beviltis ir nusimimingas. Man perskaičius šituos raštus, kuriuos aš ant greitos diktavau ilgus metus atgal, kiekvieną sužadintą praeinamo upo ar įkvėpties, aš nusistebiu, kad jų tiek daug yra linksmų ir gyvų, žinodamas, kad aš juos diktavau vidui tiekos nereikalingos žiaurybės ir nenaudingos kančios.

Bet žemesnis akordas eina per visus mano raštus. Nesandermingoji gaida nesiliauja atsikartojus perdėm.

Aš atsistoju ir žiuriu į save per šitų rašinių atmosferą, kuriuos aš beveik buvau užmiršęs — jų parašymo priežasčiai pranykus pilnoj užmarštyj. Aš atsistojau pažiurėti į save per prizmatiškas jausties parvas, kurios piešia mano rašinius.

Aš klausiu savęs, ar šitie rašiniai tikrai piešia rašėjo sielą?

Aš žinau, ką aš rengiuosi daryti, ką aš norėčiau nuveikti, kokią dalį aš norėčiau vaidinti didėjėj gyvenimo dramoj. Visa, ką aš esu parašęs, parašiau be jokios užmokesties. Aš traukiaus į šalį nuo savo kasdieninio užsiėmimo jų parašymui.

Man butų daug lengviau buvę tylėjus ir ramiai susitaikius su tuo, kas dėjos aplink mane. Daug lengviau. Didelė apštis darbo ir skausmo sekė visą bėgį mano rašymo apie tokius dalykus ir kartais klausimas prieš norą rasdavos ant mano lupų: Kokia nauda?

Tukstančiai žmonių sutiks su tuo, ką aš sakau. Tukstančių tukstančiai rašo man padrąsinimo ir pagyrimo laiškus, vienok aš nežinau, ar aš paskubinu bent kiek dalykus, ar stabdau blogų palinkybių pirmyneigą.

Visą savo gyvenimą skelbiau laisvą ir nevaržomą gydymo meno plėtojimąsi. Aš kovojau be paliovos ar atsilsio per paskutinę trisdešimtį metų, idant visi sąžiningieji ir gerais norais gydytojai, su vaistais, ar be vaistų turėtų lygias teises.

Kur-pirma negu osteopatija buvo praktikuojama — seniai, kuomet homeopatija buvo dar nauja ir vaistybinių teorijų niekinama, aš tikėjau tiems raštams. Toliaus aš mačiau homeopatiją užimant savo vietą šale taisyklininkų. Vėliaus aš mačiau elektrinę mokyklą iškilusią prie teisotybės ir teip vadinamus fizio-medikus sekant ją, ir, dar vėliaus, osteopatiją.

Šitoms mokykloms iškylant viena po kitai, aš visuomet pirmutinis buvau jas pasveikinti ir vienas iš pirmiausiųjų jas apginti.

Osteopatijai pirmu kartu pasirodžius, jai ieškant priepažinties teisės, aš suteikiau jai galingą įtekmę. Ne dėlto, kad aš bučiau buvęs osteopatu, ar kad aš bučiau ką laimėjęs per osteopatijos iškilimą. Ne dėlto, kad aš bučiau pykęsi su vaistybine profesija dėl ko-nors, tik delto, kad aš maniau, jog tai buvo teisinga.

Visos šitos gydymo sistemos praskynė sau kelią į teisotą priepažintį ir dabar, išvydę save stovinčiomis šale tų, kurie panorėjo jas persekioti ir pripasakoti visokių negerybių ant jų, jos susidėjo su savo persekiotojais, priimdamos tą pačią taktiką ir užėmė tą pačią vietą, kurią jų priešininkai buvo užėmę persekiodami jas. Ne visos jos, rods, tik vadovija. Ir vėl aš klausiu savęs: Kokia nauda?

Kaip tik žmogus pratursta, jis tuojaus užmiršta neteisybę, kuri jį pykino, ar varė į nusiminimą, ir priima tuos pačius principus.

Kodel aš negaliu pasitenkinti rašymu apie smagius daiktus, gražius daiktus kaip antai naujos minties skelbėjai, krikščioniškiejie mokslininkai ir aibės optimistiškųjų sveikatinių laikraščių? Kam aš turiu imti ant savęs piaujamo šunies bėdas, neturėdamas jokios asmeniškos priežasties guostis?

Įstatymai man negrumoja, ar čiepijimas, gyvapiausta, švekatinė tarybinės tironybės, besuomoniškos kraujarugos (serum) negali mane ar manuosius liesti. Kodėl aš nesijuokiu ir nesilinksminu, palikdamas visas tas baisias nesuomones kol jos pradės belsti į mano paties duris?

Kokia nauda vedus savo artuolio kovą, žinant, kad jis tik tol brangus mano pastangoms, kolai jis bėdoje, bet užmirš apie mane tuojaus iš jos išėjęs?

Kodėl nesijuokus su tais, kurie juokiasi ir neužsikimšus ausų nuo tų, kurie stena po naštomis ir klykia savo prispaudėjų kankinami?

Teisybę pasakius, aš juokiuos gana daug. Daug daugiau negu kas galėtų manyti, pažinodamas mane tik iš raštų. Aš matau daug juokų ir smagumo pasaulyje. Jei aš kuomet prarasčiau humoro pajautą, tai aš žinau, kad tai butų pavojinga prarastis. Kiekvienas gali protauti išmintingai ir išduoti nuosprendį tinkamai, kuris turi tokią humoro pajautą, jog gali save matyti juokingoj šviesoj, kurioj jo kritikininkai jį mato.

Bet, neziurint vėlionių ir liuonų šito smagaus ir apdrausto tako kurį Apveizda man skyrė šiame gyvenime, aš išvystu save einant į šalį raudoti su tais, kurie rauda, kęsti su tais, kurie kenčia — rašyti apie tai, kalbėti apie tai, sukeldamas kokčius santykius tarp savęs ir kitų, o kartais pagimdydamas atšalimą tų, kuriuos aš norėčiau mylėti ir su jais gerėtis. Kokia nauda tokius dalykus darant?

Ar tas pagelbsti kam? Ar tuomi draugijos plėtojimos paskubinama? Ar neteisybę kenčiantieji suraminami?

Aš kasdien susitinku su vyrais ir moterims, su kuriais persiskyriau dėl savo rašymo apie tokius dalykus — del savo kalbėjimo apie tokius dalykus. Matyti musų draugystę nykstant ar pereinant į visiską neužsitikėjimą ar salinimąsi, yra visoumet skaudu, bet aš nematau, kaip tam pagelbėti.

Kartais aš klausiu savęs rimtai, iš širdies.

Kam tu darai situos dalykus? Atsakymas visuomet buva, — nes aš negaliu kitaip.

Ar tu neapkenti ką? Ne, jei aš savo širdį pažystu.

Ar linki visiems gero? Tikrai linkiu.

Ar myli savo artuolius, net tuos kurie priešingi tau?

Teip, myliu, net jei nei vienas manim netikėtų ir aš tą atvirai turėčiau pripažinti. Aš žinau, kad nėra nei vieno, kurio aš tikrai nekęsčiau. Aš norėčiau buti draugu kiekvienam. Aš žinau, kad kiekvienas prisidėtų prie mano gyvenimo šiokiu ar tokiu budu. Galbut, kad jie manęs neapkenčia, bet aš jų negaliu neapkęsti. Sakau tą, ką manau — net jei aš norėčiau, negalėčiau.

Tai nėra jokis doros mėslungis, ar dorinio tikslo spirtis, kurie laiko mane prie užuojautos visokiems negerumams, tik aš, matyt apsigimęs tokiu. Aš negalėčiau buti kitokiu jei ir norėčiau, ir bet aš nesiliauju rašęs ir kalbėjęs apie tokius daiktus, kurie, žinau, priverčia žmonės vengti ir bijotis manęs, ir gal neapkęsti manęs. Kokia bi nauda galų gale?

Kokia nauda buti nunešamu į juras priepludžiui nuplaukiant be jokio irklo ar vairo pagelbėti sau?

Kokia iš to nauda? Teip, gal nėra jokios, bet išaiškinimas yra tas, aš negaliu kitaip. To viso nauda gali buti paslėpta.

Kas parodys man kaip sustoti?

Kaip tai butų gerai turėjus malonę tų, kurių yra galė, apturėjus nemąstančių minių delnoplojus. Tokiam, kuris myli pagirtį teip kaip aš, tokiam, kuris maloniai yra įveikiamas pagiriamo ar padrąsinamo žodžio, tarytum yra butina daryti tokie daiktai, kurie sužadina tokį malonų gryžtveikslį vietoje darymo tų daiktų, kurie išsaukia peiktį ir pyktį.

Man visuomet buvo neišaiškinamu mįsliu, kodėl aš visuomet užujaučiu piaujamam šuniui; visuomet ėmiau pusę to, kuris pats apsiginti negali; visuomet buvau mažesnėje kiekvieno klausimo pusėje; visuomet radaus užjautinguose prietikiuose su nežymiausiais judėjimais ir visuomet suririšęs su tais, kurie yra jokios vilties neturinčia mažuomene. Kaip tik aš atmenu tas buvo vis teip su manim ir aš manau, kad visuomet teip bus.

Gyvenimo laiku, kuomet daugumas žmonių pradeda pajausti keršatį ir jieško ramybės neziurėdami į jos kainą, tai aš jaučiuos stipresniu ir daugiau pasiryžusiu negu kuomet nors pirmiau.

Bet kaip tankiai atsitinka, kad aš žiuriu į žmogų, kurį aš įžeidžiau begindamas kokį principą, kuris man rodės butinu — kaip tankiai aš žiurėjau į savo priešininką nulindęs, kad mes negalime susėsti ir juoktis drauge. Kaip greitai aš atmesčiau visus atskyrius ir sutikčiau nesutikti, jei jis panorėtų, o bet, jei jis tą padarytų, aš ant rytojaus, atsikėlęs, vėl atkartočiau tuos pačius žodžius, kurie jam padarė skausmą šiandien. Taigi net draugystė negali manęs papirkti, kad aš tylėčiau. Neigi turtai, ramybė ar girdas.

Jei žmogus nuo Marso aplankytų žemę ir besibastydamas po ją imtų galvoti apie tokią savotiškybę — kaszin kokia jo nuomonė butų? Gal jis paskaitytų mane papaikėliu, ir jei jis tą padarytų, aš netikras esu, ar aš su juo nesutikčiau.

Tėvynės Mylėtojų Dr-stės Reikalai

Visus raštus Tėv. Myl. Dr-jos reikaluose, kuopos ir pavienios ypatos malonės siųsti Dr-jos Lit. Kom. narui ir redakteriui.

J. LAUKIS,
501 Brick st., Valparaiso, Ind.

VISŲ KUOPŲ RAŠTININKŲ ŽINIAI.

Jau pirmiaus buvo organe pagarsinta kad prisirašymas dėlei gavimo Kudirkos raštų užsibaigs su diena 15 gegužio. Taigi pagal tą pranešimą kuopų raštininkai teiksis naujiems nariams, kurie dabar prisirašo, ar prisirašys, paaiškinti, jog jie jau negali gauti Kudirkos raštų ant senų išlygų (t. y. užsimokėdami tik po 60 centų už 1909 ir 1910 m.). Visi nauji nariai nuo šio laiko gaus dykai tik knygas, kurias T. M. D. vėl žada leisti. Kudirkos raštus galima gauti dabar naujai prisirašusiems tik už pusę kainos, kurie bus veliaus pagarsinti (t. y. pagal T. M. D. įstatus, jog naujas T. M. D. narys turi tiesą gauti visus pirmiau išleistus raštus už pusę jų kainos). Mums pranešė Centro sekretorius kad daugumas kuopų jau prisiuntė reikalaujamus nuo jų surašus, vienok šiuomi dar kartą primename, kad kuopų raštininkai, kurie dar iki šiam laikui tokių surašų ne prisiuntė, pasiskubintų pranešti: 1) kiek jų kuopai priguli Kudirkos raštų be apdarų, 2) kiek jų kuopoj yra narių, kuriems priguli raštai apdaruose ir 3) kiek yra kuopoj tokių narių, kurie prisirašė 1910 m., bet *neužsimokėjo už 1909 metus* ir todėl neturi tiesos gauti už dyką Kudirkos raštus. Šitos žinios turi but pasiųstos Centro sekretoriui.

Mums teko jau girdėti, kad kelios kuopos išreiškė norą prigelbėti T. M. D., pasisiųlydamos apmokėti lėšas persiuntimo knygų nuo Centralinio knygiaus iki jų kuopai. T. M. Draugija be abejonės yra labai dėkinga tokioms kuopoms ir mielai priims tokią pagelbą. Velytina, kad ypatingai didelės kuopos teiktus buti tam prilankios, nes šluosniet ekspedicija Kudirkos raštų apsieis T. M. D. iždui šimtus doliarių. Lėšas persiuntimo bile kokios kuopos galės ant pareikalavimo pasiųsti Centro knygiui, kai tik tos knygos bus išsiųstos.

B. Balevičius.

Žingeidu netik T. M. D. nariams, bet ir kaip-kuriems musų kunigams. T. M. D. po savo atgijimo negali labai rugoti, kad jai visuomenė neprijautė: per šiuos kelis metus ją remdavo, arba jai pritardavo ypatos įvairių pažvalgų, — ypatos, kurios gal niekur kitur nesusitaikintų: rimtas ir tik- ras apsvietos darbas, tvark- rimtos musų literaturos ir pa- dvasia patrijotiško Kudirkos traukė juos po T. M. D. veliava. Tik ačiu tokiam karštam musų vi- suomenės pritarimui T. M. D. lėjo atlikti tokį sulyginamai di- darbą ir tikimės, dar didesnie- ateitije atliks. Teisybė, T. M. D. turėjo išlaikyti "šturmą" keliu "Darbininkų Vilties" sandarbinin- kų, kurie neatrazdavo pasakyti ap- T. M. D. nieko gero, apart blog- mo, bet tik tiek vertėtų apie-

Imperfect in original

paminėti, jog viena kregždė dar nepadaro pavasario, kad ji ir garsiausiai čirškėtų.... Musų amerikiečių lietuviškoji dvasiškija pastaraisiais laikais teipgi liovėsi persekiojusi T. M. D., nevieną iš jų, ypatingai tų, kurie yra pagarsėję savo patrijotizmu, T. M. D. skaito savo narių tarpe, bet kiti vis rodos lyg dar su neužsitikėjimu ant jos žiuri: neragina žmonių prie jos prigulėti, bet ir nedraudžia. Tuomi laiku draugija augadama savo sparnus vis plačiau ir plačiau. Ypatingai didelį pasisekimą ji turi nuo tulo laiko Europoj. Mums jau teko matyt organe žinias apie T. M. D. kuopas: Paryžiuj, Maskvoj, Tilžeje, Berlyne ir kitur; mums teipgi teko girdėti iš tų straipsnių, jog apie T. M. D. pradeda spiestis nemažas skaitlius musų žymesnių veikėjų kaip čia, teip ir iš Didžiosios Lietuvos ir iš Prusų, ir šiandien turbut nei viena draugija (išskyrus *Lietuvių Mokslo* Draugiją Vilniuje) neskaito savo tarpe tiek mokslo vyrų, kaip T. M. Draugija.

Mums praneša, kad šiomis dienomis tas burys dar žymiai pasididino ir tai visai netikėtai.

Iš tikrų šaltinių žinome, jog T. M. D. nariais pastojo pulkelis Seinų (Suvalkų gub.) inteligentijos.

Gal nevienam bus akyva žinoti, jog didelis nuošimtis seinškių narių yra dvasiškija: tarpe jų randame: kun. A. Palubinską, kun. J. Laukaitį ir kun. V. Dvaranaucką — visi Seinų dvasiškos seminarijos profesoriai; toliaus eina — kun. J. Vailokaitis—"Šaltinio" redaktorius, agronomas Totoraitis ir kiti.

Tas yra geras ženklas ir parodo, jog T. M. D. stojo ant gero kelio ir prisilaiko tokios taktikos, prie kurios kiekvienas gali prie jos prigulėti, o tą taktiką gal butų galima teip išreikšti: eiti aiškiu keliu ir platum keliu abelnos *apšvetos* (tik grynoj prasmėj to žodžio). Visiems lietuviams, kokio tikėjimo ir kokių pažvalgų jie nebutų, yra labiausiai bendrais du dalyku: 1) rėmimas reikalų apšvietos (be jokios partyviškos, ar anti-tikėjimiškos tendencijos) ir 2) atgaivinimas, teipgi sustiprinimas tautiško susipratimo, kitaip kalbant, įkvėpimas ir palaikymas patrijotizmo (tėvynės meilės).

Draugija, einanti tokiu keliu, be nukrypimo į bent kokią šalį, gali laukti abelno pritarimo iš lietuviškos visuomenės pusės.

Ant neseniai išsiųzdinėtų T. M. D. čarterių galima užtėmyti antgalį, kur knygą su parašu: "Ad lucem et amorem patriae" (prie šviesos ir meilės tėvynės).

Šitie žodžiai trumpai ir aiškiai parodo T. M. D. mierius, dvasią ir t. t., kitaip kalbant, tie žodžiai yra T. M. D. obalsiu, varsnu kurio draugija veikia.

T. M. D. narys.

Kudirkos raštai. Šiomis dienomis gautas oficijalinis pranešimas Otto von Mauderodės spaustuvės Tilžėje apie išsiuntimą pirmo transporto V. Kudirkos raštų. Pranešimas skelbia, kad siuntinys išėjo iš Hamburgo, kaip jau buvome pirmiaus pranešę, 8 d. gegužio ir bus New Yorke 17 d. gegužio. Tokius paduotas surašas siunčiamų knygų. Šitas transportas susideda iš 40 didelių skrynių, prikrautų Kudirkos raštais. Skryniose telpa nuo 200 iki 600 knygų kiekviena. Centralinis knygius, p. J. Šimanavičia, kaip girdėt, lietuvišką budu spiovęs prieš sunkų darbą į delnus, energiškai ruošiasi prie didžiausios knygų expedicijos, kokios iki šiolei dar nieks iš lietuvių vienu kartu nėra bandęs padaryti. Sunkų darbelį turės p. Šimanavičius: vienų kuopų draugija ims per šimtą ir apie keturis šimtus pavienių narių, per tai vienų "baksų" jam reikės pagaminti apie keletą šimtų. Daugiausiai bėdos turės su pavieniais.

Šiuosmet siuntiniai su Kudirkos raštais T. M. D. kuopoms bus nepaprastai sunkus, todėl nėra ko neimtyti, kad Centro valdyba išsiųzdinėtų knygas kitaip, kaip "freitu"; bet tas užima daugiau laiko, negu siuntimas per expreso kompaniją, bet apsieina daug pigiau.

b.

III T. M. D. SEIMAS.

Dar angščiau buvo pranešta, kad III T. M. D. seimo posėdžiai pra-

(Tąsa ant penkto pusl.)

Tikėjimų Istorijos Rankvedis

Su paveikslais

Parašė, bendradarbiaujant kitiems mokslininkams,

P. D. Chantepie de la Saussaye,

Teologijos profesor. Amsterdame,

Vertė J. Laukis

32. TAMMUZ IR ISTARĖS KAKIMAS PRAGARAN.

Nusiųsiuntimo raštai. Schrader: *Die Hoellenfahrt der Istar* (1874 m.); Altr. Jeremias: *Die Hoellenfahrt der Istar* (1886 m.).

Du'uzu (Tammuz) nepriklauso prie augštesniųjų babilioniškojo panteono dievų, bet tikėjimo istorijoje jis yra labai įdomus. Jo vardas reiškia jauną šakelę, atžalų. Ar jis šitą vardą gavo nuo ketvirto babilioniško mėnesio pavasarinio susilyginimo dienos su nakčia užvadinimo, ar antraip, to nežinia. Jau senbabilioniškuose parašuose jis prisimena drauge su Samasu. Vienas larsamiškų karalių, gyvenęs apie 2300 m., vadina save "teisingumo karaliumi, kurį myli dievai Samas ir Tammuz". Jau tuomi yra nurodoma į tai, jog Tammuz yra asuliniu dievu. Visa, kas apie jį šnekama, patvirtina nuomonę, jog jis yra pavasarinės saulės dievu, bet žiurimos iš vienos, ypatingos pusės, butent, dievas pavasarinės saulės, kas metas žudančios savo spėką nuo nevidoningų jiegų veikimo prieš ją; pavasarinės augmenybės dievas, kuri pilnai išplėtojus savo lepią, jaunybiškai skaisčią grožybę, jo mėnesyje Tammuze, miršta nuo vasaros karščio veikmės. Jis nuėjo žemutinin svietan, pasakojama vienoj Tammuzo raudoje, tame mėnesyje, kuriame jo gynimo rakas nebuvo dar išėjęs. Su juo drauge miršta ir žydinti pavasario augmenybė. Numirėlių karalija paima jį sau, bet ji nevalioja jo užlaikyti. Jis yra numirėlių svieto karalius ir valdovas, sutraukąs myrio pančius. Kaipo požeminio svieto dievas jis pats iš savęs yra augmenybės dievu ir kaip jis, palikęs numirėlių karaliją, vėl apdengia žemę augalais, tai apie jį suopročių ratas užsiveria sugryžimu ant žemės pavasario dievo ir apsireiškimu pavasarinės saulės vėl su pergale išsklaidžiusios tamsą. Kitokią pakraipą šitas mytas gauna legėndoje apie Alapą (žr. sk. 39*).

*) Parašuose, surastuose, Tel-el-Amarnoj, Egypte, yra teipgi mytologiškų pasakojimų nutraukos, kuriose lošia rolę mytas apie Tammuzą. Šitas, be abejonės, parodo, jog antro tukstantmečio viduryj jis buvo žinomas už priekinės Azijos srities rybų.

Betarpiškame susirišime su Tammuzo kultu ir jo apraudojimu yra babilioniška žavėjimo legenda apie Istarės kakimą pragaran. Tammuz ir Istar tolydžio sujungti drauge, — vakarinės žvaigždės dievė (legendoje apie kakimą pragaran ji vadinama Sino dukteria) ir vaisingumo ir pavasarinės augmenybės dievas. Tammuz vadinama Istarės jaunystės mylėtiniu ir teipogi jos vyru. Izdubaras išmėtinėdamas Istarei josios pragaištingas meiliškas klastas, pasako jai: tu esi priežasčia to, kad Tommuz, tavo jaunystės vyras kas metas yra apraudojamas. Mėnesinis Tammuz turi teipgi vardą "Istarės bastynių mėnesio". Šitas yra išaiškinama pasakojimu apie Istarės kakimą. Ji nueina žemutinin svietan, idant atgaivinti jos mylimą Tammuzą. Nors šitos epikos turinys nurodo į astrališką mytą, — vakarinė žvaigždė pasislepia vakaruose, numirėlių šalyje ir tik po ilgo buvimo ten, vėl pareina svietan rytuose, rytmetinės žvaigždės pavidale, — bet epikoje yra sudėta du mytai. Asmenyje jo vienok yra mytas apie pavasarinės grožybės ir pavasarinės saulės mirimą. Sakmėje apie Istarės suvaikščiojimą pragaran yra žavėjimo lengenda. Sprendžiant iš užbaigos, teisybė, sugadintos ir sunkiai permanomos, visa ji, visu sudėjimu yra pamaldos veiksmu, pašvęstos aukojimui už numirėlius, atsibuvančios Tammuzo šventėje drauge su jo apraudojimo ceremonijomis. Kunigas, darantis auką, skaitė Istarės istoriją, kuri žemutiniame sviete jieško nužudyto vyro ir jį iš ten išliuosuoja. Pamaldinės apeigos užsibaigia paaukojimu Tammuzui gėralo, labui numirėlių šešėlių. Paties Istarės suvaikščiojimo turinys, trumpai sakant, yra toks: Sino duktė, Ister, eina požeminin svietan, idant ten gauti gyvo vandens, su kuriuo ji galėtų atgaivinti numirusį Tammuzą. Su grumojimais reikalauja ji, idant ją įleistų. Ji pereina per septynerias duris, palikdama pas kiekvienas savo drabužių dalį ir, galiaus, nuoga pasiekia Allatu karaliją, kur sulyg pirmapradinio šitos karalijos įstatymo, ir ji turi buti užlaikyta ant visados. Allatu perima baimė ją pamačius. Gal Istarės reikalavimas ją pykina, o gal, pati budama našumo dieve, ji negandauja to nuostolio, kuris gali atsitikti nebuvant Istarei ant žemės, kur, kol ji yra pragare, apsistoja visokis dauginimasi ir augis. Dideliai tuomi susirupinę, devai eina tartis. Dievo Ea sutvertas

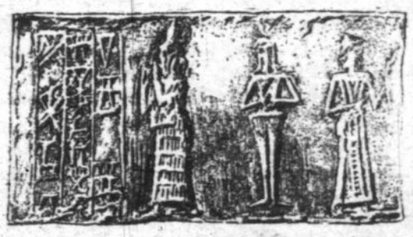

Pav. 41. Istar, nuoga, žemutiniame svie.

dievų tarnas, kuriam vardas yra "Šviesa jo šviečia" — siunčiama pas Allatu. Gudrumu jis prisigriebia prie gyvojo vandens ir Allatu veltui pasiutiškai duksta: ji turi paleisti abudu dievus: Tammuzą ir Istarę. Iš šito pasakojimo nematyti, kokia buvo Tammuzo myrio priežastis; bet Izdubaro epikoje sakoma, jog tąja priežasčia buvo laukinė, jausminga Istarės aistra, sujungta su žiaurum pasigėrėjimu, suteikiamu jai mylėtinių marinimo, kurių ji buvo atsinorėjusi.

Pastebėjimo verta minima užbaigoje Tammuzo šventė. Joje, kaipo raudės, dalyvauja gierodulos, Istarės tarnaitės. Įvairybė pasiekusių mus Tammuzo apraudojimų parodo didelį šitos šventės išsiplatinimą. Sekančioje raudoje negalima nepastebėti panašybės teip vadinamam Adoniso sodeliui: "O ganytojau ir valdove Tammuz, Istarės patie, požeminio svieto karaliau, vandeninės buklės valdove, ganytojau, grude pasėtas, visai sode negėręs vandens, kurio bumburas neišsiskleidė lauke į žiedą, medeli, pasodintasai ne į savo rasojamą vagą, jaunasis medeli, kurio šaknys buvo išrautos, augale negėres ant savo ežios visai vandens."

33. ASSYRIJA. KULTO VIETOS ASSYRIJOJE. ASSYRIŠKASIS PANTEONAS.

Babilioniečių kaimynais šiaurėje buvo assyrai. Savo paeiga jie yra gimininga babilioniškiems semitams. Kalba jų yra babilioniškos kalbos tarme, su nedideliais įvairumais. Senesniuose laikuose jų šeimyninkavimo sritis rubežiavosi šalia nuo Tigro į rytus. Šita šalis padaro savimi plokščią augštumą, kurios rubežiais buvo nuo šiaurės Armenijos kalnai, nuo pietų gi pietinis Zab, Tigro intaka. Assur pietuose senovėje buvo svarbiausiu assyrų viešpatybės gardu, bet ir Ninevija buvo jau priešistoriškuose laikuose*). Abudu

*) Atskyrimas assyrų nuo babilioniečių įvyko nepamenamais laikais, vienok ne ankščiaus 2000 m. pr. Chr. Įdomu, kad babilioniškose nuotraukose pasakojimo apie svieto sutvėrimą aiškiai prisimena kaip Assur teip ir Ninevija. Toksai minėjimas iš babilioniškųjų epikos rašėjų pusės gali buti suprantamas tik tokiame atsitikime, jei pas juos buvo istoriški faktai arba minėjimai liečianti šituos gardus. Abidvi nuotraukos, kuriuose šnekama apie šituos gardus yra assyriškosios nuorašos nuo babilioniškų originalų, vienok vargiai tegalima manyti, kad assyriškasis rašėjas ant molio plytelių padarė įterpimus. Ikišiolai nesutikta jokio panašių redagavimų ženklo ir guodojimas šventų raštų daro juos netikėtinais.

gardai stovi ant Tigro. Assyrija, kaip ir Babilionija savo gamtiškus turtus kalta yra tekančioms per ją srovėms, kurių svarba, kaip ir Babilionijoje, dalinosi priemoniškų kanalizavimu. Savo pobudžiu assyrai žymiai skyrėsi nuo savo paeigos giminiečių. Jie ypatingai buvo karinga tauta; augšti, dužiai, atsidavę karei ir medžioklei, kariško mokslo ir tvirtovių statymo žinovai, jie visuomet buvo pasirengę užpulti ir tolydžio buvo drumsčiami karės gando. Visi assyriškieji karaliai buvo užkariautojais ir kariškais karžygiais. Senesnieji istoriškieji liudijimai apie Assyriją siekia 19tą metašimtį pr. Chr., bet tikras žinias apie jos istorijos nuotikius turime tik pradedant nuo 15to metašimčio. Nuo 9to metašimčio prasideda assyriškų karalių kėsinimasi šeimyninkauti visu svietu, pastatęs Babilioniją tiesioginin prigulminguman nuo Assyrijos, kuris traukėsi iki pačiam assyriškos viešpatybės puolimui. Šitai gadynei priklauso galingų ir išdidžių sargonidų valdymas, su jų plačiomis rupestimis kulto reikalais. Assyrai buvo teipgi vienvaliniame politiškame ir kulturiškame susinešime su savo vakariniais kaimynais aramėjais, teip kad tulos assyrų kulturos ypatybės gali buti išaiškinamos aramėjų įtekme. Bet svarbiausi jos pamatai buvo perimti iš Babilionijos. Dailėse assyrai perėjo savo mokytojus. Puikųs architekturiniai paminklai ir skulpturiniai Sargonidų laikų darbai yra neabejotinu pirodymu augšto išsiplėtojimo, pasiekto trumpu tuometinės kulturos laiku. Savo tikėjimą, išskiriant tautiškojo dievo Assuro kultą, assyrai su menkomis permainomis perėmė nuo babilioniečių, nors ir iškilo iki savarankybės bekariaudami vienval su Babilionija. Tvirta babilioniškų tikėjimiškų suopročių sąstata nesidavė jokiai veikmei iš jų pusės. Bablioniškasis panteonas buvo jų priimtas be permainymo, su tuomi vienintėliu skirtumu, kad tautiškasai dievas užėmė vietą ant pačio viršaus, augščiaus didėsės dieviškos trejybės. Šventos babiliniečių vietos yra šventomis ir jiems ir Marduko gardas yra šventkeleivybės tikslu assyriškiems karaliams, valdantiems Babiliniją. Apie jų prigulmingumo laipsnį galima spręsti iš to, kad jie pernešė pas save visą babilioniečių žavėjimo rašliavą drauge su jų astrologiškais, matematiškais, kosmologiškais ir kosmogoniškais samprotavimais ir su visa babilioniečių demone ir raganine juodąja galybe. Jie be jokio permainymo vartojo babilioniečių žavėjimo himnus ir maldas, kaipo formulas tinkamas jų tikslams. Viename nesenai atrastame tekste iš skaitlaus žavėjimo raštų, visų aiškiausiai matyt budas naudojimosi jais: vienas ir tas pats tekstas, atkartotas žodis į žodį atsitinka du kartus, bet antrame atvėjije žavėjimas pritaikomas prie fakto, paliečiančio karalių Asurbanipalą ir tekste padarytas atsakantis įterpimas. Tokiu budu viena žavėjimo formula galėjo buti pritaikoma prie by kokio atsitikimo, didumoje panašaus jos turiniui. Viename dalyke tikėjimiškos Assyrijos sąlygos žymiai skiriasi nuo babilioniškųjų; Assyrijoje nebuvo tokio galingo kunigiško luomo, kaip Babilionijoje, kuris butų galėjęs turėti grieštą įtekmę į valstybės reikalus. Assyriškieji karaliai patys savina sau augščiausias kunigiškas teises. Augščiaus aprašytas assyriškojo tikėjimo prigulmybės pobudis duoda mums tiesą apsirubežiuoti jo trumpu aprašymu, nurodant tik į kaikurias ypatybes. Antra vertus, kulto ir tikėjimiško gyvenimo faktais, turėjusiais vietą ant assyriškos dirvos, galima pasinaudoti prisistatant babilioniškąjį tikėjimą.

Trys gardai iš eilės buvo Assyrijos svarbiais gardais. Assur pietuose, Nina (Ninevija) šiaurėje ir Kalchu (Kelach) netoli nuo Ninevijos. Prie jų, kaipo ketvirtą buklę, šeimyninkaujant Sargonidui reikia prikergti dar Dur-Sarrukin toj pat apygardoj. Iš šitų gardų Assur ir Ninevija yra kulto vietomis; toks pat yra Arba'ilu (Arbela) rytuose, buvusis svarbiu vaizbos gardu. Nė Dur-Sarrukin, nė Kelach neturėjo savarankiško, šakninio kulto. Assur buvo tautiško dievo Asuro gardu ir todėl išlaikė savo vertybę net tuomet, kaip jau nebuvo sostapiliu. Ninevija ir Arbela pašvęsti buvo Istarės garbinimui. Iš pusės aramėjiškos įtekmės į Assyrijos tikėjimą, svarbiausią vietą užima senovinis kulturiškas šiaurinės Mesopotamijos centras, Charran. Tai buvo šventa vieta, buvusi labiausiai žinoma, ir iš kurios, galbut, savo pradžia veda garbinimas mėnulio dievo Sino.

Assur turi šitą vardą kaipo geradėjybių paduotojas. Assyriškieji himnai deda tris syk žodį šventas (asur, asur, asur) pirma prišaukiamos dievybės vardo, kaipo gi ir baigiasi trikarte palaiminimo atsiutimo malda. Visai negalima tikėti, idant gardo vardas butų pirmesnis, o dievo vardas butų nuo jo paimtas. Dievo vardas gali buti tolygus vardui babilioniečių epikos AN-SAR apie svieto sutvėrimą; Asur rašoma teipgi idėografiškai. Kad Asur, kaipo gamtos dievas buvo išpradžių dangaus valdovu, tai tas pats iš savęs labai aišku. Jo pati yra Belit. Jis vėlesniame laike ne tik pasirodo viso svieto valdovu, bet yra garbinamas ir žemės sutvertoju. AN-SAR sakmėje apie svieto sutvėrimą, yra didžiosios trejybės tėvu ir tveringa augščiausio, dangiškojo svieto pradžia. Toksai sulyginimas, jei tik jis yra tikras, meta ypatingą šviesą ant gardo Asuro, svieto sutvėrimo, sakmėje minimo. Kaipo dievų karalius, Asur assyriškame panteone stovi priekyje visų kitų dievų. Asur yra assyrų žemės tėvu-globėju. Assyrijos priešai yra jo priešais, kuriuos jis kaipo augštutinis kariuomenės vadovas išvaiko savo galybe. Karalius iš jo rankų priima savo vainiką ir pas jo kojas sudėda savo pergalių laimikius. Jis žengia pirmą karaliaus karėje ir teipgi bendrauja su juo linksmybėse bei medžioklės pavojuose. Emblėmatiškas dievo Asuro ženklas išsiutas ant karališkų drabužių; jis teipgi yra ant karališko antspaudžio ir stovylų, išreiškiančių karalių. Tai yra paveikslas panašus į egyptiškus sparnuotus saulinio skritulio paveikslus ir, gal, jis iš ten yra ir paimtas; dievo figura su įtemptu lanku, arba ištiesta ranka, iš abiejų pusių turi sparnus, apačioje gi užsibaigia paukščio vuodega. Pirma kariumenės nešta vėluva, išreiškianti rate augščiau buliaus figuros lekiančią dievo Asuro figurą, leidžiančio vilyčią iš lanko. Himnai Asurui priskaito jam augščiausias dieviškas pagarbas, lyginai tokias, kokios buvo priskaitomos babilioniškuose himnuose Mardukui, tam babilioniškam dievų karaliui. Įvairiuose atsitikimuose apie Asurą sakoma kaipo apie dievų karalių, dievų tėvą, dangaus ir žemės karalių; visų dievų viršininką, sutvėrusį dievo Anu dangų ir žemės pagrindą, gyvenantį spindinčiame danguje. Ypatingai yra įdomus liečiantis jį išsireiškimas, vienintėlis savo budo, — kaip ir toks pats išsireiškimas liečiantis Siną turįs astrališką reikšmę — jis yra paties savęs sutvertoju.

Ypatingai garbinamas buvo Ramman (žr. sk. 28). Šito dievo vardas įeina sudėjiman senesniojo laiko karališkų vardų. Jo svarba Assyrijoje rybojosi pragaištinga jo veiklumo puse, kuris varė baimę ir kurį stengėsi nukreipti į priešo gyvenimą, į jo namus ir šalį. Parašuose jis yra prišaukiamas ypatingai kaipo prakeikimų liuodytojas. Ninib (Adar) ir Nergal drauge su Asuru buvo garbinami kaipo karės ir medžioklės dievai. Nebo bėgyje tulo laiko turėjo savą visiškai atskirą kultą. Šeimininkaujant Rammanirari III. (811—782 m.) buvo bandyta pastatyti Nebo kultą pirma visų kitų. Daugybė Nebo stovylų, priklausančių šitam laikui yra surasta Kelache. Pašvenčiamasis parašas ant vienos jų pasibaigia tokiais žodžiais: "ainy, turėk viltį pas Nebo, pas kitus neturėk".

Greta su Asuru stovi assyriška dievų valdovė Istar. Ji ne tik buvo garbinama dviejuose garduose Ninevijoje ir Arbeloje, bet nineviškoji Istar ir arbeliškoji reiškiai skyrėsi viena nuo kitos, teip kad viename ir tame pačiame dievų išskaityme, vadinta atskyrai viena ir kita. Assyrijoje Istar turi grieštą, narsų, kališką pobudį. Ji yra karės ir medžioklės karalė. Ji lemia mušių likimą ir yra karės dievė. Vienoje assyriškoje maldoje ji yra išreiškiama drabužiuose iš liepsnos. Ji paskleidžia aplinkui save baisų blizgėjimą ir prie progos pasiunčia ugninį lietų ant nevidoningos šalies. Parašai ir paveikslai jos parodo, kad Assyrijoje teip kaip Babilonijoje, buvo suprantama ji ir kaipo meili, apjakinančiai žėrinti rytmetinė žvaigždė. Ji eina pirma kariuomenės. Naktį prieš pavojingą kališką veikmę arabeliškoji Istar ateina sapne šaukiančiam jos pagelbos Assurbanipalui. Ji apsireiškia jam su sėdoku, lanku bei vilyčiomis ir nuogu aštrum kardu. Ji suramina jį maloniais žodžiais ir prižada eiti pirma jo. Teip pat sapne ir su tokiais jau prižadais ji apsireiškia Assurbanipalo kariuomenei prieš sunkų parėjimą ir įtikinta kariuomenė eina per upę. Ir nors negalima užginti abelnos jos reikšmės, kaipo žvaigždės, pasirodančios auštant, bet tie patys, sulyginamai vėlesni parašai įtikina, kad astrališkas išreiškimas nebuvo vyriausiu, tik kad rytmetinė žvaigždė davė vien pilną vilties įsitikėjimą į pačios dievės artumą. Prie astrališkų nuomoniavimų srities priklauso ir Istarės vardinimas vienoje assyriškoje maldoje dangaus ir žvaigždžių karale. Kaipo dangaus karalė ji yra puošiama assyriškuose himnuose augštesnėmis ypatybėmis. Kame buvo skirtumas terp arabeliškos Istar, apsireiškiančios visuomet tik karės dievės paveiksle ir Istar nineviškosios, nėra aišku iš parašų. Gali buti, vienok, kad padava teisingai nurodo į nineviškojo kulto giminybę su jausmišku Uruku kultu. Mylimas Istarės gardas, Ninevija, aprašoma su tais pačiais pobudžiais, kokiais Gudejos parašuose išreiškiama tolygi Istarei Nina.

Puolus Assyrijai ir pranykus Ninevijai visai išnyksta tos menkos įvairybės, kokios buvo assyriškame tikėjime. Apie dievą Asurą nėra visai kalbos. Naujachaldėjiškoji viešpatybė priima visą likusį babilioniską tikėjimą tame išvyzdyj; kokiame jis buvo prie assyriško šeimininkavimo, bet Marduko ir Nebo kultas pas naujachaldėjiškuosius valdytojus nurodo į tą, kad naujas tikėjimas buvo pirmojo babilioniškojo tęsiniu.

34. HIMNAI IR MALDOS. ABELNI BABILIONIŠKAI-ASSYRIŠKO TIKĖJIMO SUOPROČIAI.

Nusiųsiuntimo raštai. Zimmern, *Babylonische Busspsalmen* (1885 m.). King, *Babylonian magic and sorcery* (1895 m.).

Didelė babilioniškųjų himnų ir maldų dalis yra susirišime su žavėjimo apeigomis. Jie išliko mums assyriškose nuorašuose. Assyriškieji originalai liekasi visiškai tame pačiame suopročių skraite, ką ir babilioniškieji. Prie to himnai yra liturgiška sudėtine magiškųjų veiksmų dalimi. Vienok jų susirišimas yra tik grynai viršutinis ir tas verčia manyti, jog išpradžių jie buvę atskyrais maldiniais giedojimais, vartojamais vienok teipgi prie pamaldos. Bet šitas jungimas, anaiptol, nebus assyriškųjų perrašinėtojų darbu, jis buvo jau babilioniškuose originaluose. Himnai, padalinti į eiles ir paskirsnius, iškiliausiu tonu garbsto vieną ar kitą dievybę, arba keliatą dievų. Terp jų yra giesmės, pavidale pašnekos terp kunigo ir besimeldžiančių. Skaičiuje himnų augštesniemsiems dievams yra ir toki, ką yra kreipiami į retai minimus kituose atsitikimuose astrališkus dievus. Apskritai šita tikėjimiška rašliava perdėm perimta demonologiškais ir astrologiškais sanprotavimais. Šitame, kaipo ir apeiginiame jos vartojimo pobudyj, pasisakė skatinamoji mokytų kunigų priežastis. Vienok pavertimas šitų liturgiškų šaukimųsi į formališkas žavėjimo pamaldos pažemino jų tikėjimišką vertybę. Vienas tokių žavėjimų turi ant savęs parašą: "lentelė visokiam dievui". Šitas paženklinimas yra charakteristišku tąsyk net, jei jis priklausė assyriškam perrašėjui. Ypatingą žavėjimo budą padaro teip vadinamos, gailestinės psalmės. Jose atkreipia į savę atidžią dvi pusės: — pirmiausiai jų kalba, vietomis graudinga ir duodanti pamatą vadinti jas gailestinėmis, su gailingais atskaitymais: "panašiai fleitai, panašiai balandžiui, panašiai stenančioms nendrėms, panašiai briedei" — šaukiasi prie dievo maldininkas. "Jis minta verksmu; ašaros it lietaus debesiai yra jam gėralu. Ar ilgai gi dar rustausis dievas, kuomet gi atngalo jis pasakis: lai nusiramina tavo širdis". Paskui išeina į aikštę gilus besimeldžiančio prisipažinimas prie savo nuodėmių ir kalčių. Pirma visa ko jis jieško savo nelaimių priežasties visose savo naminio ir šeimyniško gyvenimo aplinkybėse, visuose savo kasdieniniuose darbuose, neužtektiname rupinimasi labdarybe ir gerais darbais ir pildymais tikėjimiškų apeigų ir su didžiausiu susigraudinimu meldžia pagelbos. Daug pas jį nuodėmių ir

(Toliau bus).

Imperfect in original

BR. VARGŠAS

ŽMONĖS

Drama 3-se Dalyse.

PETRAS. Užmirškim kartą, kas praėjo.... Dabar padėk man.

VARGULIS. Ar kokia nelaimė?....

PETRAS. Padėk man įsipiršti Onai.

VARGULIS. Kaip tai?

PETRAS. Ko teip stebiesi tėvas?

VARGULIS. Nebegali tu jos mylėti....

PETRAS. Myliu, tėvai, sakau myliu!

VARGULIS. *(Onai).* Onute, ką-gi tu sakai? Petras tave dar myli....

ONA. Gal buti....

VARGULIS. Juk tu matai, Petrai, kaip mes dabar gyveniam.... Vieni vargai....

PETRAS. Onute, duok jau žodį.... Ar-gi aš nevertas to nuo tavęs sulaukti?

VARGULIS. Sakyk, dukrele, ar šiaip, ar taip?

ONA. Tversiu nelaimę tam žmogui, kurį aš myliu....

VARGULIS. *(Pasiveda Petrą į šalį).* O, kad tu žinotumei.... Juk tu nieko nežinai....

PETRAS. Žinau, viską žinau!

VARGULIS. Ar tu nori apsivesti?

PETRAS. Teip, tėvai, neatidedant, kuogreičiausiai!

VARGULIS. *(Prieina prie Onos).* Pažįsti tu Petrą gerai; rimtas iš jo vyras, gal busite laimingais....

PETRAS. Onute, paskutinį kartą prašau tavęs, kaipo sužiedotinės, kaipo draugės.... *(Duoda ranką).* Surišk save prižadėjimu....

ONA. *(Duoda ranką).* Minkštaširdi tu....

VARGULIS. *(Su ašaroms).* Saulutė ir mudviem, Onute, užtekėjo.... Eh, ir pasveikinti nėra su ...? Bučiau neišgėręs visą, bet.... žinok tu, žmogus.

PETRAS. Dabar tai iš tiesų reik nuplauti visas kartybes! Atleisk, tėvai, jeigu aš pats neisiu, nes nežinau. Šta pinigai.

VARGULIS. Kas tu per žmogus, Petrai! Ilgai tu mūsų nematei, varteisi po svietą, po žmones, vienok tu mūsų varguolių neužmiršai.... Neužmiršai Onos ir manęs, suvargusio, niekur netinkančio senio.... *(Sluostosi akis su rankove).*

PETRAS. Gana, tėvai. Paskubėk, nes dar daug reikalų turim atlikti.

VARGULIS. Apie viską, iš džiaugsmo, pamiršau. *(Vargulis išeina).*

VI-ta VEIKMĖ.

Petras ir Ona.

ONA. Petrai, tu viską man atleidi, viską pamiršai?....

PETRAS. Nieko nepamenu, nieko nebežinau! Aš jaučiu dabar save teip laimingu, kaip niekados!

ONA. Niekados neminėsi manęs blogu?....

PETRAS. Gana apie tai. Yra daug svarbesnių reikalų. Dabar, pakol kas, gyvensime visi drauge, o už sanvaitės, kitos — vestuvės. Pinigų pradžiai bus gana. *(Ieina Vargulis).*

VII-tą VEIKMĖ.

Tie patįs ir Vargulis.

VARGULIS. *(Laikydamas bonką, linksmai)* Štai ir "magaryčios", anot žmonių kalbos. *(Rimtai).* Bukite laimingi, turtingi ir manęs seno neužmirškite! *(Geria).* Dabar išgerk tu, Petrai.

PETRAS. Ačiu, turiu daug reikalų.

VARGULIS. Tu, Onute.

ONA. Nenoriu, tėvai.

VARGULIS. Dabar, vaikai, matote šitą bonką mano rankoje?

PETRAS. *(linksmai).* Matome!

VARGULIS. *(Užsivertęs bonką išgeria degtinę).* Čia, toje vietoje, buvo mano paskutinis ir godžiausias klukšnis už Petro ir Onos sveikatą, o dabar.... *(Meta bonka į žemę).* Sudie, teip ilgai mane varginusi degtinėle! Daugiau aš negersiu!

PETRAS. Tegul žodis stojasi kūnu!.... O dabar eisime, tėvai, į krautuvę pirkinių pirkti.

VARGULIS. Kokių pirkinių? Kam čia laidyti pinigus?

PETRAS. Reik nupirkti rūbus Onutei, tau, tėvai, ir aš norėčiau turėti naujesnius.

VARGULIS. Žinoma, nori poniškai.... Kad jau teip nori, galim eiti.

PETRAS. Pabuk viena, Onute, kol pareisime Eisime, tėvai. *(Petras ir Vargulis išeina).*

VIII-ta VEIKMĖ.

ONA. *(Viena).* Išėjo pirkti man rubus vestuvėms. *(Užsimąsto).* Daug aš per šią dieną pergyvenau, daug.... Kam man tiek kentėti.... *(Pauza).* Tikiu, jog Petras mane myli, bet žinau drauge, ...d aš neturiu tiesos jį mylėti.... Aš neverta jo.... ne! Jauna jo širdis, nemačiusi tos baisiosios pusės žmonių, negirdėjus ir nesupratus išjuokimų, paniekinimų, nesupranta to.... Ne man buti Petro drauge, ne man.... Ne man lemta buti pačia ir motina kudikių, kurie bijos priminti sau motinos vardą. Ne man žydi pavasaris, ne man širdies džaugsmas, ne man laimė sutverta.... Kvapas nekaltų ženybinio gyvenimo rožių, ne mano širdžiai sutverta.... Praeis metai, antri — ir kas jus toliau?.... Atbos Petrui klausyti išjuokimų, pagrįs toks gyvenimas, išjuokimai jo draugų ir laimės, teip geidžiamos, nebus.... Aš myliu tave, Petrai, labiau už viską pasaulyje ir, dėlto, buk tu laimingu.... buk, Petrai, laimingu!.... Ne pora aš tau.... Tu nori buti laimingu, bet perdaug minioje nuodų.... Priežasčia tavo nelaimės busiu aš, aš poduosiu tau taurę nuodų.... Nėra pa-Ave.. ...e teisybės.... Galva sukasi, šiurpuliai krato.... Eisiu laukan.... *(Išeidama).* Nelaiminga aš, nelaiminga.... *(Ona išeina).*

IX-ta VEIKMĖ.

Petras ir Vargulis.

PETRAS. *(Petras ir Vargulis su ryšeliais rankose, ieina kalbėdami).* Žinoma, kitaip ir negalėjo padaryti. *(Apsižvalgo).* Kur-gi Ona išėjo?....

VARGULIS. Tur but čia pat kur reikalą turėjo.... Brangiai tas žydas atlupo....

PETRAS. Norint pirkti, reik mokėti. Už tai gerą nupirkome.

VARGULIS. Šiltas bus, kaip kailiniai.

PETRAS. Matysime, ar Onai patiks šita gelumbė.

VARGULIS. Kur ji išsibaladojo?.... *(Ieina Mateušas).*

X-ta VEIKMĖ.

Tie patįs ir Mateušas.

MATEUŠAS. *(Skubiai įeina).* Gerų dienučių!

PETRAS. Sveikas, sveikas, Mateušai!

MATEUŠAS. *(Pratrina akis).* Ar aš tik nesapnuoju. Juk tai Petras!....

PETRAS. Kas per dyvai?....

VARGULIS. Ar ir tu jo pasiilgai?....

MATEUŠAS. Prażuvo Petras kaip kregždė ant žiemos, o ant pavasario štai ir atgal.... Svietelis kaip vanduo tik plaukia, maišosi, o jau su jaunesniais nėra ką ir kalbėti....

PETRAS. Vis duoną pardavinėji?

MATEUŠAS. Nors pats neturiu, bet kitiems pardavinėju; o ką veiksi.... Ar ant visados pargrįžot?

PETRAS. Apsivesiu ir gal vėl važiuosiu.

MATEUŠAS. Bene tik su Ona?

PETRAS. Teip, Mateušai, teip....

MATEUŠAS. Tai laimė senam Varguliui ir Onai!

VARGULIS. Gal užvydi Mateušas?....

MATEUŠAS. Bene aš jauna mergaitė? Bukit laimingi!

PETRAS. *(Nusijuokia).* Ha.... ha.... ha!....

MATEUŠAS. Neturiu laiko.... Kad Onos kaip matau nėra, tai bėgsiu....

PETRAS. Kam Onos prireikė?....

MATEUŠAS. Už duonutę skolinga buvo.

PETRAS. Kiek?

MATEUŠAS. Dvylika kapeikėlių už abi sanvaiti....

PETRAS. Štai tau, Mateušai, pinigai! Gerai kad nesibijojai skolinti.

MATEUŠAS. Juk mes savo žmonės.... Ačiu už pinigėlius ir bėgsiu. Dar daug turiu apeiti....

VARGULIS. Amžina mašina iš to Mateušo.... *(Ieina kaimynas).*

XI-ta VEIKMĖ.

Tie patįs ir Kaimynas.

KAIMYNAS. Ar tu Varguli nieko nežinai, kad ramei sau namie sėdi?

VARGULIS. Ką aš turiu žinoti?....

KAIMYNAS. Tavo Oną ištraukėm iš upės prigėrusią!

PETRAS. *(Nerviškai).* Kaip?!!

VARGULIS. Kur tai buvo, kada?!

KAIMYNAS. Tik ką dabar paguldėm ant kranto. Vaikai, sako, matę, kaip ji nuo tilto nušoko.

VARGULIS. *(Puola ant stalo raudodamas).* Nesnlaukėm nieko, ne!....

PETRAS. *(Nerviškai).* Kame jį yra?!....

KAIMYNAS. *(Eidamas su Petru per duris).* Einame, parodysiu.

MATEUŠAS. *(Linguoja galva).* Oi, žmonės, žmonės!....

Uždanga.

Galas.

RETEŽIS.

Apysakėlė iš lietuvių amerikiečių gyvenimo.

Parašė ŠLIBURIS.

RETEŽIS.

Penktą dieną liepos, po piet, padangė nusiblaivė taip, kad nei vienas pilkas debesėlis nesimatė ant mėslvojo dangaus skliauto. Saulės šviesos jurė skaisčiai tvino apiberdama perlais visą paviršių žemės. Viršumi pilies (miesto) stogų gusiais vėjalis nešė šiltas oro bangas.

Prie lango stovėjo savo geltonus, kaip gintaras, susiklasčiusi plaukus Kudulių Palionė ir skaisčiai mėlsvomis akutėmis žiurėjo per langą. Kiekvienas atskiras mirktelėjimas turėjo savyje kokią tai paslaptį.... Atrodė, tarsi pageidautų meilės, arba, lyg matotųsi minties gija apie tą, kurį manė ji mylėti.... Tokis gyvumas galima buvo prilyginti prie ką tik pražydusio lelijos žiedo, kuris savo skaistume išvydęs pasaulį sapnuoja laimės sapnus....

Iš kito namo, per atvirą langą liejosi balsas žavėjančios meliodijos. Tenai ant piano klevišių šokinėjo ploni merginos pirštai; širdies jausmai skendo balsų bangose, kurios taip kilo nuo stygų, kaip vasaros šiltą vakarą migla.

Mirażių Pilypas tą viską matė ir atjautė ir tas jį nunešė į pilną grožybės nežinomą pasaulį. Jo jausmai maudėsi tose balsų bangose.... Jis, tartum, plaukė ir plaukė link tos grožybės, kurios akyse jis jautė savo laimę.

Piano stygos liovėsi skambėję, grażybė jo laimės žvaigždė, pasitraukė nuo lango ir, juodas debesys užsitraukė ant jo saulės.

Vėl Pilypas pasijuto beėsąs ant tos pačios žemės, kur pirmiau gyveno, vėl matė priešais save nelygią, plačią, į vakarus tysančią, gatvę ir po savim matė marmurinius namų laipsnius, ant kurių jis sedėjo.

Atsikėlė nuo laipsnių, nusižiovavo, pasitaisė kaklaraištį ir, žingsnis už žingsnio, perėjęs skersai gatvę įėjo į namą, kur matė tą stebuklingą, jį nematomu retežiu prie savęs pririšančią, esybę....

— Gerą dieną — jis pratarė.

— Gerą, gerą — atsakė Palionė.

Palionė Pilypui menkai buvo pažįstama, bet ten kartu gyveno senei pažįstama Pelekų Katriutė. Pilypui įėjus, jos, netikėtai jį pamatę, truputį paraudo, bet paskui vėl atsigavo ir Katriutė, mandagiai priėjusi priėmė kepurę ir tarė:

— Malonėkite sėstis....

— Labai ačiu....

Atsisėdęs jis pažvelgė į Palionę, besisukinėjančią po aslą, kaip kibirkštį; jos visas apsiėjimas jam labai patiko, o gražus jos veidas tiesiog jį apžavėjo.... Jis užšnekino:

— Tai kaip einasi?

— Labai gerai — jodvi atsakė.

— Labai gerai.... — jis atkartojo ir giliai užsimąstęs pridurė: — turbut tik merginoms....

— O vaikinams, kas?

— Jiems daugiau reikia pajausti.

— Ką pajausti?

— Jų gyvenimas labiau svyruojantis....

— Juokingas! Gyvenimas svyruojantis, kaip vėjo supamas medis.

Katriutė nutilo.

Pilypas sėdėjo ir manė, kaip užvest kalbą, kuri butų žingeidi. Jis gi manė, jog merginoms ta kalba esti žingeidi, kuri paliečia meilę, apsivedimą ir laimę gyvenime. Pažvelgė jis į merginas ir, parodęs nusišypsojančią, pilną užsiganėdinimo miną, tarė:

— Kada padarysite vestuves?....

— Ką daryti vestuves, kad jaunikiai šįmet taip išpuikėję....

— O, neteisybė! — jis atsakė ir rimtai toliau tęsėsi: — aš vieną sykį sapnyje, rodos, buvau apsivedęs.... Na, bet nepasakosiu....

Palionė, priėjusi, žingeidžiai sušneko:

— Malonėkite sakyti....

— Da galite užpykti....

— Ne.

Katriutė dainuodama išėjo į kitą kambarį, o Pilypas, meilei Palionei į akis žiurėdamas, užklausė:

— Ką jųs labiausiai mylite?....

— Tą, kas mą patinka.

Jis nutilo ir žiurėjo į jos gražiai rausvas lupukes, virš kurių kyšojo daili nedidelė nosukė ir žybsojo skendinys meilės — akelės.... Tą valandą jis, tiesiog, buvo užburtas.... Ant galo tarė:

— Vieną sykį mačiau stovėjo šale manęs graži, kaip angelas mergina.... Aš paėmęs spaudžiau jos ranką....

Jis nutilo ir, paėmęs jos ranką, spaudė.

— Ir tas mane sužavėjo taip, kad neatsilaikiau neištaręs "myliu tave!"....

— Mane!?

— Taip.

Mergina truputį paraudo ir užsiganėdinančiai nusišypsojo.

— Paskui norėjau paklaust: "o jųs mane, ar mylite?" — bet nedrįsau....

— Reikėjo klausti....

— Ar mylite?....

Mergina tylėjo.

— Matote.... Geriau bučiau....

— Ką, turbut geriau?

— Turbut ji manęs nemylėjo....

— Gal mylėjo!....

Antrame kamabryje girdėjosi siuvamos mašinos balsas ir tas jiems davė pilną ramumą.

— Kaip buvo toliau? — mergina užklausė.

— Aš maniau apie tai, kad ji mane pabučiuotų....

— Ar pabučiavo?....

— Da gali tą padaryti....

— Ar ji yra toli nuo jųs?

Jis prisidėjo jos ranką prie krutinės, suspaudė ir nedrąsiai pasakė:

— Visai čia....

Mergina buvo ant tiek drąsi, kad apkabino jaunikaitį ir spausdama prie savęs nutęsė ilgą, saldų bučkį.... Užstojo dangiška valanda.... Kiek laimės jiedu jautė....

Bet čia kaszinkas pasibaldė į duris ir pertraukė jų įsikarščiavimą. Per duris įėjo Karnotų Paulius. Šitas žmogus buvo nekilto budo, šiurkštaus apsėjimo ir mėgo pliaukšti.

— O kaip jums? — pašnekino jį mergina.

— Geriau, kaip jums — jis atsakė.

— Labai linksma!....

— Aš matau, kad tau linksma....

Čia Paulius permetė aplink akimis, išsiėmė iš kišenės pypkę, išdaužė į krosnio briauną pelenus ir, užsidegęs, vėl pradėjo:

— Tik tau ir gerai....

— Kodėl?

— Da klausia!....

Palionė truputį iš piktumo paraudo; nuėjo prie špunto įsileido vandens ir ramei tarė:

— Mą gerai....

Pilypas sėdėdamas mėtė akimis, tai į vieną, tai į kitą: ant galo, pasikasė galvą, ir prabilo:

— Mą vieną sykį pasitaikė kalbėt su mergina.... tuosyk įėjo storo budo žmogus, nemandagiai kalbėjo ir keistai žvairiojo.... Aš juomi baisėjausi!

— Tas, žinoma, negerai — atsakė Paulius.

Vėjas smarkiai paputė ir uždaužė langinyčią.

— Bučiuokitės, kas savo neturite....

— Tur but gerai bučiuotis, kad visi apie tai mini....

— Visi! Ji nežino!?

Paulius neilgai buvęs, nusibaidė nuo kepurės dulkes, nusispiovė į kampą ir išėjo per duris.

Vėl laimė....

Pilypas atsikėlė nuo kedės, pažiurėjo į stovintį ant lentynos budinantį laikrodį ir priėjo vėl prie Palionės. Paėmęs jos iki alkunės atraitotą ranką spaudė prisidėjęs prie krutinės ir žiurėjo jai į akutes. Dabar jų laimei niekas nekenkė ir jie susikabino ir spaudėsi.... Ant galo Pilypas sukuždėjo:

— Tai jųs mane mylite?....

— Myliu....

— O mano laimė!

Dabar jiedu prispaudė vienas antro lupas į kruvą ir jautė ilgą, karštą bučkį.... Jų lupos, tartum, suaugo į daiktą.... Nematoma pajiegą, kaip tvirtas, nepertraukiamas retežis juos veržė į daiktą ir skaudino juos kažin kokiais nepaprastais jausmais....

— Kokia laiminga diena!

— Aš netikėjau, kad kada bučiau taip laiminga!....

— Aš tą valandą visada atmįsiu....

Laikas taip greit bėga, kad, Pilypas nepasijuto, kaip atėjo vakaras. Tamsumas, tarsi juodas išsiskėtęs lakunas tupė žemyn apsiaustdamas savo juodais sparnais kalnus ir daubas. Galų-gale visai nusileido, paslėpdamas pilies murų viršunes savo gužio tamsiuose pukuose.

Pilypas pažvelgė per langą.

— Reikės eiti namo — jis pratarė.

— Taip greit!

— Jau laikas.

— Tas laikas!....

Palionė, nuleidus žemyn rankas gilei užsimąstė ir ant galo tarė:

— Tai kada dabar atsilankysite?

— O ar lauksite manęs?....

— Labai lauksiu!....

— Labai?....

Pilypas mąstė apie tai, kada but patogus laikas atlankyt tą ypatą, kuri jį taip prie savęs pririšo. Tie malonųs jos žodžiai ir tie saldųs bučkiai užgyveno jo širdį.... Kaszinką užsimąstęs jis tarė:

— Po pietų....

— Kada?

— Sekmadienyje. Bus gerai?....

— Bus!

Ilgas siauras, tamsos prisikimšęs karitorius slėpė jų mintis, jų meilės žodžius ir apkvaitusius jų bučkius, kurie buvo jų atsisveikinimu, iki pasimatymui.

Iki tol Pilypas ne buvo žinojęs, kas tai yra meilė. Jeigu, kas pasakodavo jam apie meilę, tai jis tik juokdavosi; dabar gi jo vėlėje tas darė didžiausią įspudį. Vieną, antrą ir trečią dieną budamas be jos jis jautėsi, tarsi žemes pardavęs, bet dar blogiaus.... Viskas, ką jis matė prieš akis, jam dabar atrodė tartum apmirę....

Sulaukęs sekmadienio nuėjo jis pas Palionę. Jiedu susitarė važiuot į gojų, pakvėpuoti tyru oru ir pasikalbėti.... Palionė pasiėmė papuoštą raudonomis gėlėmis skrybėlę ir, atsistojusi prieš veidrodį, užsidėjo ją ant savo auksinių plaukų.

Paskui jiedu išėjo iš namų ir ėjo plačia gatve iki tramvajaus, kuris vežė ...ė. Beeinant, Palionė užklausė:

— O kaip ėjosi?....

— Gerai.

— Papasakokit ką. Aš taip jųs pasilgau....

— Aš jųs, Palionėle, irgi labai pasiilgau....

Priėję prie tramvajų kelio, palaukė ir, kada prisiartino tramvajus, Pilypas paėmė Palionę už alkunės pagelbėdamas jai įlipti. Važiuojant, jiedu sėdėjo greta ir žiurėjo į šalįse gatvių žaliuojančius medžius. Palionė atsigręžė į Pilypą ir pratarė:

— Tai sapnas!....

— Ką sapnavote?....

— Sunku ir net baugu pasakot....

— Vis tiek, sakykite.

Ji apsišluostė su šnyštuku lupas ir ramiai pasakojo.

— Rodos ėjome, rankoms susikabinę, vingiuotu keliu, per girę....

Ji atsikvėpė.

— Paskui?

— Paskui, priėjome ežerą ir tas ežeras buvo truputį užšalęs.... Rodos jųs atsiskyrėte nuo manęs ir tuomi linguojančiu ledu pėjęs įlužote....

— Paskui?

— Paskui aš pabudau.

— Paskui?

— Maniau, argi iš tikrųjų taip atsitiko.

— Paskui?

— Mą tą visą dieną buvo nelinksma.

— Paskui?

— Mylimasis! Jau jųs paskui, paskui ir paskui....

Abudu nutilo.

(Toliaus bus).

(Tęsa nuo ketvirto pusl.)

sidės 6 d. birželio svetainėse Masonic Temple.

Šiuomi pranešam, kad seimo rengėjai padarė mažą permainą: buvo pagarsinta, jog T. M. D. seimo pirmas posėdis atsibus svetainėj No. 811, 6 d. birželio, o 9 d. birželio salėj No. 309. Dabar vietoj svetainės No. 811 paimta pirmam posėdžiui ruimingesnę svetainę No. 901. Taigi posėdžiai atsibus teip: pirmas posėdis 6 d. birželio svetainėj 901, o antras — 9 d. birželio svetainėj No. 309 — abi randasi Masonic Temple Building. Laiškus laike seimo galima siųsti teip: Lithuanian National Convention, Masonic Temple, Chicago, Ill. (Oriental Hall) ("III T. M. D. seimui"). *Seimo Rengėjai.*

UŽSIMOKĖJO.

Collinsvile, Ill., 94 kuopa: T. Žurauskas, M. Gavėnas — abudu už 1909 ir 1910 m.

Girardville, Pa., 110 kp., J. Kačergis.

Cheltenham, Pa., 87 kp., J. Akinskas.

Erie, Pa., nauja 40 kp.: B. Tribulas, D. Orinikaitienė, E. Savickienė — šie visi trįs už 1909 ir 1910 m., sekanti tik už 1910 m.: J. Orinikaitis, A. Savickas, J. Mikolajunas, J. Dubra, F. Markevičius, A. Petraška, J. Kazlauckas, J. Grigas, J. Makarevičius, J. Aliošaitis, P. Kraučunas, D. Masenas, J. Grakauckas, M. Masionis.

EXeter, N. H., pav., J.Zolauskas už 1909 ir 1910 m.

Norwood, Mass., 36 kp.: J. Rutkauskas, J. Didžbalis.

Chicago, Ill., 114 kp.: J. Malala, J. Gura, P. Kašlauskas, J. Gužas.

Charlottenburg, Berlin, (Vokietijoj), nauja 12 kp.: M. Posingis, V. Posingis, J. Ramonatis, A. Mattuttis, M. Mattuttis, D. Gaigalat, D. Jurkšaitis, H. Sau, Marytė Subat.

Clevelant, Ohio, 47 kp.: P. Mitko, P. Žitkevičius, J. Deplunas, V. Bajoraitis, F. Šereika, O. Černiauckiutė, V. Šubonis, J. Junkaila, J. Maksimavičius, A. Žitkevičius, R. Šukys, P. Rakauckas, J. Kleiza — visi už 1909 ir 1910 m.

Milwaukee, Wis., pav., D. Dragas už 1909 ir 1910 m.

Chicago, Ill., 22 kp.: M. Praninskas, H. Mockus — abudu už 1909 ir 1910 m.

W. Frankfort, Ill., 111 kp., K. Garliauskas už 1909 ir 1910 m.

Carnegie, Pa., pav.: A. Jankauskas ir A. Svaistis — abudu už 1909 ir 1910 m.

Brooklyn, N. Y., 3 kp.: A. P. Draugelis, A. Pajaujis — abudu už 1909 ir 1910 m.

Chicago, Ill., 37 kp., Z. Zymantienė už 1909 ir 1910 m.

Sask. Canada, pav., A. Mačiulis už 1909 ir 1910 m.

Newark, N. J., 41 kp., J. Ambrazevičius už 1909 ir 1910 m.

Muncie, Ind., pav., J. J. Norvaišas už 1909 ir 1910 m.

Crystal Falls, Mich., pav., V. Vaitulonis už 1909 ir 1910 m.

Baltimore, Md., 11 kp.: M. Paiga, K. Mikolaitis už 1909 ir 1910 metus.

Grand Rapids, Mich., 58 kp.: J. Giraitis, A. Badaška už 1909 ir 1910 m.

Seattle, Wash., 46 kp.: D. Brilvica, B. Verbliugevičia už 1909 ir 1910 m.

Rochester, N. Y., 52 kp.: L. Vaišnoras, J. Rickas M. Gavėnas, A. Tamoliunas.

Chicago, Ill., 22 kp.: D. Mikulskis, B. Vaitiekunas už 1909 ir 1910 m.

Forest City, Pa., 82 kp.: K. Pužauskas ir J. Kavaliauckas.

Baltimore, Md., 11 kp., M. Raita už 1909 ir 1910 m.

Bristol, Conn., 72. Meldžiu paduoti savo antrašą, nes šis antrašas, kurį aš dabar turiu, yra negeras, kadangi dusyk siunčiau aplikaciją, o vis sugrįžo.

V. A. Greičius, T. M. D. sekr.,
28 Stiles Hall,
Valparaiso, Ind.

Ant. Čepukui. Knygos ateis Amerikon į pabaigą šio mėnesio, o kad jųs įstojote tik birželio pabaigoje, tai jųs dar čia jas gausite. Prigulėti galite ir Lietuvoje budami, mokestį prisiųsdami Amerikon draugijos iždininkui.

J. Laukis.

IŠ VISUR.

|| 15 d. gegužio atkako Ryman šiaurių tirinėtojas, amerikonas Peary, pagarsėjęs atlankymu šiaurinio žemgalio.

|| 15 d. gegužio išvažiavo Anglijon, į laidotuves jos karaliaus, Ispanijos karalius Alfonso.

|| Vokietijoj, mieste Frankfurte prie Maino suareštavo mergų prekėjų draugovę iš penkių ypatų. Vadovu tos draugijos buvo Rafael Reševski, turbut žydas.

|| Vokietijoj, kaime Neuhausen, moteris, su pagelba vieno vaikino užsimanė savo menkaprotį vyrą įkišti į pečių ir gyvą sudeginti. Bet teip dievams aukaujamas vyras pakėlė riksmą, kuom sušaukė kaimynus, kurie jį išgelbėjo, ir suėmė abudu kaltininku.

|| Serbijoj, gražiausią kaimo Zakomo merginą sutarė boycotuoti visi jauni vyrai, kadangi dėl jos nepastovumo, du jauni vyrai gavo galą. Mergina vienok užtikrina, jog nuo boycoto užmanytojų ji turi meilės laiškus ir išreiškimą noro ją vesti.

|| Iš miesto Taškento, Turkestane, išvijo 40 žydų šeimynų.

|| Anglijoj, anglių kasyklose Wellington, 12 d. gegužio atsitiko baisi dujų expliozija, kuri išgriovė kasyklų olą ir 135 darbininkams, dirbantiems oloj, uždarė išsigelbėjimo kelią. Gelbėtojai neįstengė prie užgriuvusių prisigriebti; manoma, kad oloj užgimė gaisras ir kad užgriuvusių nebus galima išgelbėti. Jau prieš expliozinją daugelis laikraščių perserginėjo kasyklų savininkus, jog augštas barometro stovis palengvina expliozinją, bet laikraščių persergėjimo nepaisyta.

|| Nesutikimai terp Peru ir Ecuadaro jau teip toli nužengė, kad laukiama karo. Bet karui reikia pinigų, o jų nei viena megstanti karus respublika neturi. Neseniai Prancuzijoj Peru norėjo gauti paskolą $1700000, bet prancuzai už paskolą reikalavo, kad iždo išlaidos butų atiduotos prancuzų priežiurai. Gal vien stoka pinigų mėgstančias kraują respublikas nuo karo sulaikyti.

|| Laike vokiškojo laivyno manevrų ant Siaurinių jurių, ant vieno laivo atsitiko expliozija, kurios penki jurininkai tapo užmušti, o daug tapo sužeistų.

|| Pereitos seredos dieną Vokietijos ciecorius iškeliavo Anglijon laidoti pasimirusį Anglijos karalių Edvardą.

|| Didelė sala ant šiaurinių Ledinių jurių Spitzbergen buvo neapgyventa. Bet ten neseniai rado anglių laukus. Susitvėrė norvegiškai-amerikoniška kompanija, kuri įrengs kasyklas. Ji siunčia ant salos dabar 200 darbininkų. Sala ta iki šiol niekam nepriguli, nors yra arti Maskolijos, bet kaipo neapgyventos, nei Maskolija jos nesisavino.

|| Garsus Monaco kunigaikštis parengė savo sostapilyj turtingą jurių muzejų, bet bijodamas, kad jam mirus, jo sunus muzėjų nepaverstų į arklidę, muzėjų pavedė Prancuzijos globai. Monaco kunigaikštystės gyventojai mano, kad tai pirmutinis kunigaikščio žingsnis, toliau jis gali visą savo kunigakštystę atiduoti Prancuzijai. Gyventojai su noru sutinka tapti Prancuzijos ukėsais.

|| Respublikoj Nicaragua prezidento Madriz kariumenė yra tik 10 mylių nuo miesto Bluefield, kur susirinkusios revoliucijonierių pajiegos. Laukiamas čia didelis mušis, kuris turės teip ilgai besitraukiančias tąsynes užbaigti.

|| Albanijoj nuolatai atsitinka mušiai turkiškos kariumenės su sukilusiais albaniečiais. Po mušio, kuris traukėsi penkias valandas, turkai, nužudę 200 kareivių, išvijo 4000 albaniečių iš Černokova terp Ulgalnės. Albaniečių rankose yra dar miestai Ipek ir Diakova. Turkiškos kariumenės vadovas Torgot paša pareikalavo tolesniam karui su sukilėliais vėl daugiau kariumenės.

|| Anglijon, laidoti mirusį Anglijos karalių, atkako Maskolijos caro motina ir jo jaunesnysis brolis Mikola Aleksandro sunus. Kaip gydę mirusį karalių daktarai užtikrina, jo mirtį suskubino politiškiejie prietikiai.

|| Žemės drebėjimų išnaikintame mieste Cortago, Costa Rica respublikoj, 11 dieną gegužio vėl buvo žemės drebėjimai, kurie vėl į laukus išvaikė žmonės ir sutrukdė jieškojimą gulinčių po namų griuvėsiais žmonių.

|| Prietikiai terp pietinės Amerikos respublikų Peru ir Ecuadoro teip įtempti, kad laukiamas karas. Peru ant rubežiaus sutraukė 10-000 kareivių, o tiek jau pastatė ir Ecuador, kad neleisti peruvijonams įsiveržti.

Iš Chicagos Lietuvių Gyvenimo.

Gerbiama Redakcija!

Užpereitame No. "Lietuvos" savo straipsnyje apie rengiamą Chicagoj Žalgirio apvaikščiojimą paminėjau kelias ypatas (pp. Marcinkevių, Tananevičių ir kitus, neaplenkiant kun. Kriaučiuno), per kurių "pasidarbavimą" turėjo krikti iki šiol buvusi vienybė terp Chicagos draugijų.

Pagal Jųsų pranešimą tos ypatos jaučiasi "užgautos" ir reikalauja išdavimo vardo rašėjo *pasiremiant nutarimais buvusio laikraštininkų susivažiavimo.*

Kad minėtos ypatos norėtų žinoti rašėjo vardą (galima butų ant jo, mat, dantį nugriežti), — tai tam nereikia stebėtis, bet kad jos reikalauja to, pasiremiant nutarimais laikraštininkų susivažiavimo, tas yra jau daugiau negu stebėtinas dalykas. Niekas dar iš lietuviškos visuomenės tų nutarimų nematė, nes nei vienas laikraštis netik nepatalpino tų nutarimų protokolo, bet, kaip rašo "Katalikas", dar nei patįs laikraštininkai jo neužtvirtino galutinoj formoj.

Mes žinome, jog tie, kurie reikalavo išdavimo vardo, *pasiremiant laikraštininkų susivažiavimo nutarimais, nėra* advokatais, neigi pažįsta su juridiškomis teisėmis, bet kiekvienas, turintis "Common sense", žino, jog joki nutarimai, nei joki įstatymai neveikia ir negali veikti *pirmiaus jų oficijališko pagarsinimo.* (Šiame atsitikime oficijališku pagarsinimu gali būt tik protokolas su parašais laikraštininkų).

Kiekvienas turi žinoti, jog naujos tieses niekados ir niekur neturi, kaip sako, *atbulos veikmės* t. y. nepalieti dalykų atsitikusių *pirmiaus* tų teisų apgarsinimo. Tą vertėtų žinoti ypatingai tiems, kurie, rodos, turi preatensiją "to be prominent in local politics"....

Nieks iš mųs nežino, paantrinam, koks tas protokolas laikraštininkų susivažiavimo bus, bet mes žinome tą, kad laikraštis, šykį priėmęs korespondenciją, su slapivardžiu ne *išduos* tą slapivardžio nešiotoją. Tą jis gali padaryti tik *po prievarta teismo,* kada pasirodys, kad yra patalpintas laikraštije *apšmeižimas ypatos.* Laikraštis gali nepriimti korespondencijos, ar pareikalauti, kad po ja pasirašytų pilnu vardu, bet mums reik abejoti, ar laikraštis turėtų pamatą išduoti slapivardį, sykį jį priėmęs.

Pagalios, minėtos ypatos sako jaučiasi "užgautos". Butų gerai, kad redakcijos, ar naujai susitvėrusi jų "išdirbimui terminoliogijos komisija" išaiškintų, kaip tą žodį reik suprasti panašiuose atsitikimuose. Pavyzdys: Jonas nieko blogo *nepadarė,* bet Jurgis ėmė ir "išniekino-užgavo" jį laikraštije. Jonas, žinoma, jausis užgautas, nes neteisybę apie jį parašyta. Toliaus — Jonas *padarė* blogą, pasielgė netikusiai, Jurgis vėl ėmė ir "aprašė-užgavo" jį laikraštije, parodydamas jo nepriderantį pasielgimą. Jonas vėl jaučiasi "užgautas", nes jam nesmagu, kad apie jo netikusį pasielgimą kas žinotų. Taigi dabar klausimas: kuris "užgavimas" turi vadintis tikru "užgavimu" ir turi but draudžiamas? Ar abudu? Sunku butų tikėt tam, nes tada joks laikraštis neturėtų tiesos rašyti nei apie vieną šelmį, grafterį ir tt. (čia neprikaišiojame to minėtoms ypatoms, bet tik kalbame apie patį principą). Jeigu teip butų, tai tas pats "Kataliko" leidėjas, p. Tananevičius, kuris dabar skundžiasi, turėtų išduoti visus slapivardžius, kuriuos vartojo "Katalikas" per kelis metus kiekvienam numeryj, "užgaudamas" vardais Centro valdybą Sus. Liet. Rymo Katalikų Amerikoj.

Taigi man žingeidu, o visiems korespondentams bus svarbu žinoti, kaip panašiuose atsitikimuose musų laikraščiai eigsis. Minėti ponai, matyt, tikrai jaučiasi užgautais, jeigu reikalauja išdavimo rašėjo vardo. Jie gali tą visados turėti *per teismą,* jeigu jie jaučia save apšmeižtais, o rašėjas to straipsnelio dar ir tą jiems palengvins: jeigu jie užtektinai pertikrins "Lietuvos" redakciją, kad tasai straipsnelis buvo melagingas, tai rašėjas apsiima pats savo vardą išduoti. Darodinėti teisingumą savo minėtos žinutės aš šiuom skaitau bereikalingu, nes visas štabas "Lietuvos" redakcijos ir svietinių sandarbininkų pažįsta stovį dalykų gal neblogiau už rašėją.

Užbaigoj turiu pasakyt, jog jeigu rašau apie šitą viską, tai tik todėl, kad šits atsitikimas gali prigelbėti prie sustatymo naujų taisyklių musų laikraštijai, kurias dabar laikraštininkai apdirbinėja — *dar tik apdirbinėja.*

Su pagarba, y.

"Lithuania" skaitykios atidarymas. Šios subatos vakare (21 d. gegužio) bus išnaujo atidaryta "Lithuania" skaitykla netik Chicagoj, bet turbut ir visoj Amerikoj. Skaitykla ir knygynas žymiai padidinti — praktiškai galima jame gauti pasiskaitymui visas kuone knygas, kokios išėjo lietuviškoj kalboj. Sunkiaus buvo gauti europinius laikraščius ir kaip kurie dar nespėjo ateiti, bet žada buti trumpoj ateityj. Skaitykios kambarys tapo teipgi perdirbtas: iki šiolei plikos sienos dabar papuoštos paveikslais; didelis Dr. Kudirkos paveikslas, baltarankio dėlumo musasi pirmasis į akis, — tai originalinis darbas artisto A. Žmuidzinavičiaus. Tik-ką išėjusis paveikslas "Kova ties Žalgiriu" (reprodukcija J. Mateikos garsaus paveikslo išleista lėšomis "Kataliko" yra kitas sienos papuošimos.

Didelis naujas dvigubas žemlapis (mapa), pakabintą publikos vartojimui, bus labai naudingu dalyku skaitančiai visuomenei. Viena pusė perstato žemlapį viso pasaulio, o kita Suvienytų Valstijų.

Mums prancūzų knygynio valdyba, jog knygynas bus bėgant laikui, vis pagerintas ir nebus jokia partyviška, bedieviška ar kitokia panaši įstaiga — kiekvienas galės gauti knygas, kokias jis nori. Kiekvienam velytina šitą vietą atlankyti. "Lithuania" skaitykla randasi ant Halsted st., terpu 31 ir 32 gatvės po No. 3149 ir yra atidara: utarninkais ir ketvergais—nuo 7 v. iki 9 val. vakare, subatvakariais—nuo 7 iki 10 va. vakare ir nedėldieniais—nuo 3 val. iki 6 val. po piet. *N. M.*

Šioje subatoj, 21 d. gegužio, 4 val. po pietų, iš Dearborn stoties ("paukšdypio"), p. S. Mišeikienė, D-rė Doviat-Sass, jos duktė Aldona ir jos motina liglaikinai išvažiuoja paviešėti į Europą. Pakeliuje jos atlankys Niagaros vandenkritį, teipgi Roterdamą, Berlyną ir žymiausias Lietuvos ir Lenkijos vietas. D-rė Doviat-Sass važiuoja Krokavon Žalgirio apvaikščiojiman, o p. Mišeikienė į tėviškę.

15 d. gegužio, Liet. Kar. Mindaugio Kliubas turėjo vakarą su perstatymu ir baliumi, Šv. Jurgio Mokyklos svetainėje, tos pačios Mokyklos naudai. Buvo lošta Dr. Pietario keturių veiksmų drama "Kova ties Žalgiriais" ir dainos. Drama buvo lošta Teatrališkai M. Dr-jos "Birutė", o dainos dainuota po vadovyste p. Petrausko tos pačios Dr-jos choro.

Šią dramą, be apsirikimo, galima pavadinti viena geriausiųjų musų kalboje. Čia labai gražiai ir gyvai išvaizdinta lenkų ir Jagailos politika ir nedorybės, vartotos prieš lietuvius. Drama paremta istoriškais faktais.

Pirma ir antra veikmė perstato Jagailos ruimus Krokavoje. Jagaila lietuvys-išgama perstatyta trumpapročiu ir intrigantu. Jis, nuolatai, vaikščiodamas bamba maldas ir tiki į savo "relikvijų" visagalę, kurių nuolatai su savim nešiojasi pilną maišelį, terp kurių tokios kaip Judošiaus ausas, žmogžudžio vinis, žiurkės odelė, vaško šmotas, kokio nėn Šv. Pilypo nagai ir tt. Jis apie jas nuolatai mano ir su vyskupu apie tai kalba. Lenkai už tokį dievobaimingumą savo karalių "gerbia", nors ištikrųjų iš jo juokiasi ir jį niekina. Bet intrigoms prieš lietuvius jis buvo jų vienintele laime. Kadangi jis nieko neišmanė, nemokėjo nei skaityti rašto, tai jo pagelbininkas ar tai ministeris Zbignievas viską atlikdavo ir viską valdė teip, kaip jam norėjosi. Kaslink Jadvygos, tai ji Jagaila biaurėjosi ir jį baisiai neapkentė. Bet Zbignievas jai įkalbinėjo, jog dėl politikos, butent lenkų tautos likimo, ji esanti didžiausiu pamatu ir jeigu ne ji, tai Lenkija butų turėjusi patekti lietuviams.

Užpuolant Kryžeiviams ant Lenkijos, jiems buvo neatbutinai reikalinga lietuvių pagelba. Bet jie tą pagelbą teip stengėsi įgyti, kad lietuviai, Vytauto kariumenė, už juos kariautų su kryžeiviais ir jiems, be mažiausios jų pragaišties liktų nauda ir garbė. Susitarus abiem tautom eiti prieš kryžiokius, kuomet Vytautas su savo armija pribuvo į vietą, lenkai visai į karą nesiruošė, sakydami, jog dar yra užtektinai laiko. Zbignievas su Jagaila sutarė, kad lietuvius pastatyti ant pirmos ugnies, kad jie tokiu budu butų visai sunaikinti. Jeigu gi Vytautas kryžeivius įveiktų, tai jie ant šumuštų kryžeivių pultųsi ir apsigarsintų pergalėtojais, o paskui apsilpnytą Lietuvą galėtų paimti į savo rankas. Bet Vytautas buvo gudrus. Jis matydamas ką lenkai mano, pakibirkštino kryžeivius ir pats su kariumene pašitraukė šalin, o kryžiokai užpuolė ant lenkų ir tie, ar norėjo ar nenorėjo, buvo priversti gintis. Veliaus Vytautas užpuolė kryžiokus iš užpakalio ir juos visiškai sumušė. Taigi tokiu budu lietuviai ties Žalgiriu sumušė kryžeivius-vokiečius, o lenkai tik noroms nenoroms jiems padėjo. (Siandien, vienok, lenkai garsinasi kryžeivių pergalėtojais).

Lošėjai buvo: V. Brusokas — Jagaila, M. Damijonaitienė — Jadvyga, jo pati, P. Moskienė — jos draugė, Pr. Butkus — Zbignievas, Ad. Zacharevičia — Vyskupas, P. Stogis — Magnatas, A. Liutkus — Vytautas, J. Babickas — Marma, jo pasiuntinys, ir keli kiti — Bakutis, Z. Stogis, Pranickas, Valiukas ir Grikienis, mažesnėse rolėse.

Lošimas nusidavė gerai, rolės buvo visų atliktos gerai. Žymiausių rolių lošėjai, p. Brusokas, Butkus ir Zacharevičia atlošė labai gerai, — negalima užmesti jiems nei jokių, reikalingą patėmyjimo, klaidą.

P-o Strumskio orchestra pagrąjyno keliatą klasiškų ir iš klasiškų operų kompozicijų. Muzika buvo labai gera, neprastesnė už bet vieną Chicagos teatro muziką. Ši orchestra, turbut, geriausia už visas lietuviškas orchestras, — bent iki šiol geresnę negirdėjau. Ją reikia pagirti už įvedimą ir vakarus klasiškų kompozicijų žaidimo.

P-o Petrausko choras padainavo 5 dainas: "Sėjau rutą", "Oi matulėmą", "Saulelė raudona", "Šių nakcialy" ir "Oi tu jieva, jievuže". Šis choras yra geriausias iš Chicagos lietuviškų chorų.

Tatai Liet. Kar. Mindaugio Kliubas privalo pelnyti padėką už parupinimą tokio vakaro.

Žmonių buvo netik pilna svetainė, todėl ir Mokyklos naudai turės nemažai likti.

Prie galo priminsiu vieno iš publikos atsinešimą į sulyg perstatymo: "Tai bura, nėra į ką nei pažiurėt — daugiau neisiu ant tijatrų". Tai yra girdėta iš publikos opinija, tačiaus reikia viltiesi, jog tokių mažai galėjo rastis. Suprantama, toks žmogelis butų gal buyęs užganėdintas, jeigu kas butų pridirbęs "štukų" ir "džiką" pašokęs.... *"Liet." reporteris.*

25 d. balandžio š. m. Lietuvių Ratelio svetainėje, mėnesiniame Muzikališkos Draugijos *"Birutės"* susirinkime, nutarta išleisti M. Petrausko dainas ir kitokias kompozicijas mažais sąsiuvinėliais spauzdintais ant mimeografo, teip, kad ateityj naudotis tik tos dainininkų grupos, kurios įmokės atsakančią sumą pinigų *"Birutės"* iždan, t. y. įstojimo ir metinę. Priimta vienbalsiai ši p. K. Strumskio išdirbtoji propozicija:

Kad kiekviena dainininkų draugija ar kuopa, norinti gauti dainas su gaidomis nuo *"Birutės"* Draugijos, turi išpildyti šiuos *"Birutės"* Draugijos nutarimus sutinkant kompocizijų autoriui — p. Petrauskui:

a) Kiekviena dainininkų draugija ar kuopa moka įstojimo $5 ir $2 kiekvieną metą ir gauna tiesą naudotis visomis dainomis, kokias tik *"Birutės"* Draugija turi.

b) Dainininkų kuopa, paėmus dainas su gaidomis nuo *"Birutės"* Draugijos viršminėtomis regulomis, neturi tiesos kitoms kuopoms ar pavieniems asmenims duoti, jei pastaroji nėra prisidėjus prie *"Birutės".*

c) Už sąsiuvinį dainų su gaidomis apmokės atskirai, pagal išskaitliavimą, kiek lėšuos jų perrašinėjimas ir spauzdinimas. Sprendžiama, kad nedaugiau, kaip 10c. už vieną sąsiuvinį.

d) *"Birutės"* Draugija atmuš dainų gaidas ant mineografo ir padarys sąsiuvinius susidedančius nemažiau kaip iš 10 dainų.

Pirmoji pasarga. Pirmamjame sąsiuvinyje tilps lengvutės dainos (žinoma, keturiems balsams: sopranui, altui tenorui ir basui); antrame tilps biški sunkesnės; trečiajame dar sunkenės teip, kad su kiekvienu gaidų sąsiuviniu eis sunkesnės dainos.

Antroji pasarga. "Birutės" Dr-ja prisidėjusioms dainininkų kuopoms prie "Birutės" virš nurodytoms išlygoms, turi teisę duoti ir tas dainų kompozicijas, kaip pavyzdžiui iš "Pabaigtuvių", "Blindos", "Birutės" ir tt.

Taipgi tame pačiame susirinkime tapo išrinkta komisija iš penkių asmenų (į ją jėjo: pp. M. Damijonaitienė, Pr. Butkus, K. Strumskis, A. Sliakys ir V. Valiukas) perdirbti ir sutvarkyti esančiąją *"Birutės"* konstituciją ir tuomi Draugijon įvesti atsakančią tvarką ir pastatyti jį ant tvirtų kojų — pamatų. Kad ji užimtų vietą dabar esančiųjų smuklių, rengiamųjų balių su svaiginančiais gėralais, kad menas tarpe chicagiečių lietuvių, teipgi ir apylinkėse, butų tikroje to žodžio reikšmėje.

"Birutės" raštininkas,

Jonas Dagis.

AR JUSŲ AIŠKAI UŽRAŠYTAS?

Jau pasibaigė surašinėjimas gyventojų statistikos tikslui, bet jeigu tamista gyveni Chicagoje ir tapai statistikos rinkėjo aplenktas, neužrašytas, tai tą gali atlikti dabar. Iškirpk žemiaus čia paduotą sąrašą, jį išpildyk (jeigu angliškai nemoki, tai paprašyk pas angliškai mokantį, kad tamistai pagelbėtų jį išpildyti), įdėk į konvertą ir be pačto markės siųsk antrašu: W. E. Hotchikiss, Supervisor of the Census. *Official Business, Bureau of the Census, Chicago.*

Išpildyk žemiaus paduotą blanką:

FULL NAME .....

.....

STREET ADDRESS .....

.....

Relation to head of family .....

.....

Age last birthday .....

Single ..... Married .....

Widowed ..... Divorced .....

No. years present marriage .....

Mother or how many children ....

No. children living .....

Color or race .....

Place of birth .....

Native Language .....

Father's birthplace .....

Father's native Language .....

.....

Mother's birthplace .....

Mother's native language .....

Citizen of United States .....

If not, year of coming to U. S.

.....

Naturalized .....

First Papers .....

Speak English .....

If not, language spoken .....

.....

OCCUPATION .....

.....

Employer ..... Employee .....

Working on own account .....

Employed April 15 .....

No. week unemployed 1909 .....

Able to read .....

To write .....

Atended school since Sept. 1, 1909

.....

Home owned or rented .....

Free or mortgaged .....

Remarks .....

.....

NAUJI RAŠTAI.

M. Konopnicka. Pagal įstatymus. Iš lenkiško vertė Pranas Siulelis.- Chicago, Ill. 1910 *m.* 158 *pusl.*

Konopnicka, viena ir geriausių lenkiškų poečių ir raštininkių. Savo raštams ji ima prastą žmonelių gyvenimą, jausmingai aprašo jų vargus. Tokiu jos veikalu yra ir augščiau paminėta apysaka. Lietuviškas vertimas geras, todėl knygelė verta perskaitymo. Šita apysaka pirma tilpo "Lietuvoj", dabar ji skyrium atmušta.

APGARSINIMAI.

PUIKUS PAGYRIMAS.

Ponia Caroline Morrosco von Langau, M. D., gerai žinoma, pagarsėjusi gydytoja, praktikavusi daugiaus kaip dvidešimtį metų, atsiuntė mums sekantį laišką: "Kiekviename ligos atsitikime, kur aš užrašiau vartoti Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elixirą, jis padarė viską, ko aš tikėjausi nuo jo, kaipo nuo vaisto, visokiose pilvo ligose. Aš jį pati bandžiau ir persitikrinau, jog jis gali buti vartojamas paliegėlių ir vaikų. Caroline Morrosco von Langau, M. D., 5057 S. Ashland ave., Chicago, Ills". Šiokis daktaro, teip seniai praktikuojančio, pranešimas geriausiai pārodo kokią turėjo pašekmę šių gyduolių vartojimas. Šį vaistą turite vartoti jūs, esanti silpnais, lengvai nuilstančiais, nerviškais, turinti menką apetitą ir prastą miegą, esanti išblyškusiais ir ligustais ir turinti sumenkėjusį gromuliojimą. Tai yra didis naturališkas kraujo valdytojas. Aptiekose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Draugysčių reikalai.

Lietuvių Ratelio Skaitykla

3149 So. Halsted St.

Buva atdara:
Utarninkais nuo 7 iki 9 val. vakare.
Ketvergais nuo 7 iki 9 val. vakare.
Subatomis nuo 7 iki 10 val. vakare.
Nedėliomis nuo 3 iki 6 po pietų.
Skaitykios Užvedėjas.

Lietuviškos Konservatorijos Mokinių KONCERTAS.

Tas pirmutinis Lietuviškos Konservatorijos saitas bus viešai su visuomene užmegstas 29 gegužės, 1910 m., 7 val. vakare, Hull House Teatre.

Kam įdomus musų kulturiškas kilimas, kam jis brangus, tas panorės but ir liudininku tokio nepaprasto apsireiškimo, ypač čia, Amerikoje, kur mes, išrakti iš savo Tėvynės, griebiamės to, kas mus palaiko vienybėj, ragina prie savigundos ir kulturiško kilimo, — abelnai prie mokslo.

Tame koncerte nedalyvaus vien išlavinti pilnai artistai, bet netame ir jeib mokyklos butų siekiniai, kad rodyt visuomenei jau pilnai subrendusius artistus. Čia pavedama gi visuomenei kontrolė ir prašoma atkreipti atydą į mokinius, kaip kiekvienas iš jų ir tolesniai toje meno šakoj vystysis. Dėlto gi bus ant pagrindų mokiniai tik ką pradedą kartu su tais, kurie jau gali but visada pageidaujami viešame pasirodyme prieš publiką. Kaip vieni, taip ir antri visuomenei turi but vienodai įdomiais, kadangi visuomenė yra prašoma atidžiai žiurėt ir sergėt, kaip kiekvienas mokinių ir tolesniai glaudeliosis ir vystysis toj meno šakoj — muzikoj.

Savo varde ir varde visų mokinių,
Mikas Petrauskas.

Tikietus galima gauti "Lietuvos" redakcijoje, "Kataliko" redakcijoje, pas mokinius "Lietuviškos Konservatorijos", pas narius "Birutės" ir pas tulus asmenis tikrai prijaučiančius tokiam apsireiškimui.

Tikietų kaina: 25c., 50c., 75c. ir $1.

NAUJŲ LIETUVIŠKŲ DRAUGIJŲ ATYDAI.

Kiekviena naujai susitvėrusi Draugija turi daug darbo su sutalsymu įstatų. Draugijų komitetai yra kviečiami, kad atsišauktų į "Lietuvos" Redystę, o mes pareikalaujantiems pasiųsime Konstituciją "sampelius", palengvinimui sutvarkymo įstatų. Rašydami priminkite ar Dr-stė Tautiška, ar Katalikiška ir kada uždėta. Rašydami priminkite kokių sampelių norite: Konstitucijų, Mokesčių knygelių, Tikietų, Plakatų ir tt., ir pažymkinkit kiek katro darbo turi but padaryta: 100, 200, 300 ar 500 ir tt. Mes prisiųsdami sampelius paduosime kainas, kiek kas kaštuoja. Prisiųzdami mums darbą turite ir sampelius atgal mums prisiųsti. Už tai suvis nieko neskaitysime jums. Adresuokit A. Olszewski, 3252 South Halsted St., Chicago, Ill.

DIDELIS 15os METŲ APVAIKŠČIOJIMAS.

Dr-tė Švento Petro ir Povylo rengia didelį Apvaikščiojimą savo 15 metų gyvavimo sukaktuvių, kuris bus nedėlioje 22-rą d. Gegužio (May), 1910 m., Pulaskio salėje, 1711 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Apvaikščiojimas prasidės 4-tą val. po pietų, su prakalbomis, dainomis ir deklimacijomis. Po prakalbų bus balius ir šokiai. Įžanga 25c. poral. Visas lietuvaites ir lietuvius, meilingai užkviečia atsilankyti ant tos iškilmės, pasiklausyti dainų, deklimacijų ir prakalbų, teipgi smagei pasišokti.

Su guodone *Dr-stės Komitetas.*

DIDELIS PIKNIKAS!

Simano Daukanto Draugystė, 22 d. Gegužio (May), nedėlioje, 1910 m., parengia didelį pikniką. Piknikas atsibus Bergmann's Grove, Riverside, Ill. Simano Daukanto Dr-stė visas lietuvaites ir lietuvius širdingai kviečia tą pikniką atlankyti, nes apart šokių ir kitų pasilinksminimų bus galima sočiai sveiku oru pakvėpuoti. Piknikas prasidės 9 val. ryte. Įžanga 25c. poral. ***Komitetas.***

KONCERTAS.

Trečias didelis lietuviškas Koncertas, parengtas Chicagos Lietuvių Muzikantų draugovės, po vardu "Lietuva Band", atsibus subatoj, 21 d. gegužio, 1910, Freiheit Turner svetainėj. Svetainė atsidarys 6:30. val. vakare; Koncertas prasidės 7:30 val. vakare. Po koncertui balius. Ant minėto koncerto bus grajytos geriausių kompozitorių melodijos. Kas atsilankys, išgirs, ko da negirdėjo. Reikalaujančių muzikos, meldžiame atsišaukti pas šito beno vadus:

Petras Budris, 917 — 33rd St.
Jonas Budris, 918 — 32nd St.
Antanas Pileckas, 1823 String St.
K. J. Filipovich, 826 W. 34th St.

Gausite teisingas kainas ir geriausią patarnavimą. Su gonone,
Komitetas.

1-mas METINIS PIKNINKAS.

Parengiamas Tėvynės Mylėtojų Pašelpinės Dr-stės, West Pullman, Ill., nedėlioj, 22 d. gegužio (May), 1910, P. Kariacko darže, 123-čia gatvė ir Union Ave. Pradžia 11-tą valandą iš ryto. Įžanga 25c. poral.

Todėl užkviečiame visus, kaip jaunus teip ir senus, o labiausiai merginas, atsilankyti į viršminėtą pikninką, nes bus visi užganėdinti iš gražios muzikos, kuri prasidės grajyti 11 valandą prieš pietus ir tęsis iki 1-mai valandai nakties. Galėsit linksmai pasišokti ir smagiai laiką praleisti. Taipogi bus daug kitokių zobovų: bus skrajojanti pačta, per kurią merginos išlaimės gražias dovanas. Visus širdingai kviečia
Komitetas.

Pasarga: Važiuodami iš Chicagos paimkite karus iki 63-čios gatvės, kurie daveža iki White City, nuo ten imkite West Pullmano karus, kurie ir privež iki vietal.

PUIKUS PIKNIKAS!

Draugystė Liuosybės parengia didelį puikų pikniką, nedėlioje, 29 d. gegužio (May), 1910 m., Leafy Grove Willow, Springs, Ill. Tai yra vienas iš gražiausių daržų Chicagos apielinkėje. Davažiuoti galima Archer Limit karais. Reikia jais važiuoti, kol veža, o paskui paimt Chicago Jollet karus iki daržui. Dr-stė kviečia visus senus ir jaunus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti ant to Pikninko, o visi galėsite linksmai praleisti laiką iki vėlyvam vakarui, nes kitą dieną bus šventė (Decoration Day). Yra užsakyta daug extra karų, teip kad nesunku bus gauti karus, nereiks ilgai laukti. Pradžia 9 val. ryto. Įžanga 25c. poral. Visus kviečia
Komitetas.

DIDELIS PIKNIKAS!

Parengtas L. S. S. A. 137 kuopos, Kensington, Ill., įvyks gegužio (May) 29 d., š. m., Karecko darže, "Pauls Grove", 123 st. ir Union ave., West Pullman, Ill. Įžanga 25c. poral

Socijalistai, kožname savo žingsnyje stengiasi platinti apšvietą, taigi ir ant Pikniko yra užkviesti kalbėtojai, kurie stengsis pasidalinti mintimis išreikšdami savo nuomones su atsilankiusiais. Dainuos choral. Bus puiki orchestra, griež lietuviškus šokius. Per visą dieną bus lekiojanti krasa su išlaimėjimu prakilnių dovanų: 1-ma dovana "Keleivio" prenumerata metui laiko, 2-ra "Revoliucijos dainos" su gaidomis, sutaisė Petrauskų Mikas, 3-čia dovana "Žmonių Knygyno" prenumerata metui laiko. Lietuviai ir lietuvaitės, atsilankykite ant parengto L. S. S. A. 137 kp. Pikniko, ant kurio išgirsite daug naujo ir sušelpsite mus, grelčiau įvykdinsite musų užmanytą skaityklą, nes to Pikniko pelnas yra skiriamas įsteigti Kensingtone lietuvišką skaityklą.

Pasarga: Iš Chicagos reikia važiuoti iki White City, iš tenais paimti West Pulman karus ir važiuoti į West Pullmaną. Tenais reikia išlipt ant Union ave. ir eiti į pietus iki daržui. Visus širdingai kviečia
Komitetas.

Pajieškojimai.

Pajieškau keturių jaunų merginų ant kvatieros pareiti; turiu dailius ruimus; laikau dykai — bet turi darbu atidirbt vakarais.

Prof. Julius
2124 So. Halsted St., Chicago, Ill.
ant 3-čių lubų.

Pajieškau savo brolių Kostanto ir Karaliaus Gelažauckų; iš Suvalkų gub., Seinų pav., Liškavos par., Radiščiaus kaimo; turiu svarbų reikalą, meldžiu jie patys ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Motiejus Gelažauskas
P. O. Box 334, Vandergrift, Pa.

Aš Vincas Rinkevičius, pajieškau savo pusbrolio Jono Aleksaičio iš Baltrušių kaimo, ir draugų: Juozo Čepaičio iš Sunckų kaimo, Pijušo Galesevičiaus iš Aglinčiškės kaimo, Vinco Rynkevičiaus iš Išdegos kaimo ir Jono Gnelzevičiaus, kuris yra siuvėju. Visi jie iš Suvalkų gub. Nuo jų iškeliavimo iš Lietuvos į Ameriką nežinau kur jie randasi. Jeigu kas apie kurį jų žinote, arba jie patys, meldžiu suteikti man šinią šiuomi adresu:

Vincas M. Rynkevičius
262 Hamilton st., Grand Rapids, Mich.

Pajieškau savo dėdės Andriaus Dėlkaus; paeina iš Suvalkų gub., Kalvarijos pav., Janavo gm., Deivoniškių kaimo; girdėjau buk pirmiau gyveno Mahanoy City, Pa. Turiu svarbų reikalą, dėlei pasimirimo dėdės Adomo Dėlkaus. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Anna Endroll
2001 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Pajieškau Mike Smith arba J. Janson, apie 6 pėdų augščio, tamsių plaukų, per vidurį šukuojamų; apie 19—20 metų senumo; kalba lietuviškai ir latviškai; Blue Sarge nešioja siutą ir kietą skrybėlę; išsižiuri kaip koks angelas; labai lėtai šneka. Prasišalino 3 gegužio, 1910 m. Jeigu kas kur tokį užtėmytų, meldžiu duoti man žinią, už ką duosiu 25 dol. nagrados ir busiu dėkingas.

Jonas Lukauskis
215 Cedar St., Aurora, Ill.

Pajieškau savo brolio Jurgio Ponižausko ir pusbrolio Jokubo Ponižausko; Viliniaus gub. ir pav., Gelvanų par., Pusiligiškių kaimo. Brolis 10 metų, o pusbrolis 8 metai Amerikoj; pirmiaus gyveno Baltimore, Md., o dabar nežinau kur. Jiedu patys ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Frank Panezevskis.
600 Madison St., Beaver Dam, Wis.

Pajieškau savo giminaičių ir draugų. Aš esmiu iš Kauno gub., Raseinių pav., Eržvilko vol., Butkaičių kaimo. Jie patys ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Antanas Bertulis
670 W. 18 St., Chicago, Ill.

Pajieškau savo draugą Julijoną Želmį, paeinantį iš Kauno gub., Vilkmergės pav., Anykščių par., Piktagalių kaimo; metai atgal kaip išvažiavo į Ameriką ir apsigyveno Pittsburg, Pa. Meldžiu atsišaukti ant sekančio adreso, nes turiu svarbų reikalą:

Konstantinas Jokubka
1658 Wabansia ave., Chicago, Ill.

Pajieškau darbo už pirmarankį bučierių, ar teip prie kokio biznio. Esmiu geras išsilavinęs ir turiu paliudyjimus. Meldžiu atsišaukti:

Aug. Kve-tis
1900 Union st., Chicago, Ill.

Pajieškau pusbrolio Kazimiero Česlauskio, dėdės Franciškaus Jakubovskio ir draugo Ignaco Šilinskio. Paeina iš Kauno gub., Telšių pav., Platelių parap. Meldžiu atsišaukti tokiu antrašu:

John Shmitas
3253 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Pajieškau savo švogerį Petrą Kvedaravičią; iš Suvalkų gub., Seinų pavieto, Metelių gm., Butskunų kaimo; 5 metai atgal gyveno Troy, Ill., o dabar nežinau kur. Labai malonei prašau atsišaukti atnrašu:

O. F. Burniski
Box 490, Troy, Ill.

Pajieškau savo draugų Kazimiero Grakauskio ir Alizo Palieno; jie pirmiaus gyveno Jenners, Pa.; teipgi pajieškau Jono Butkaus, gyvenusio Jerome, Pa., Antano Lengvino, gyvenusio Thomas, W. Va., ir Franciškaus Gakačio, išvažiavusi iš Thomas, W. Va. į New Philadelphia, Pa., kur girdėjau sirgęs ligonbutyje. Prie jų turiu svarbų reikalą. Jie patys ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Stanislaw Kibartas
P. O. Toleston, Lake Co. Ind.

Pajieškau savo draugo Juozapo Motjuko, paeinančio iš Kauno gub., Žarasų pav., Panemunėlio par., Mestėliškių kaimo; 4 metai kaip iš Lietuvos; pirmiaus gyveno Montreal, Canada. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Peter Sakas
East Chicago, Ill.

Pajieškau savo vyro Juozapo Lukšo; paeina iš Kauno gub., Panevėžio pav., Klovainių par., Gitaučių sodos; keturi metai kaip prasišalino nuo manęs į Brooklyną, N. Y. Turiu pas jį labai svarbų reikalą. Meldžiu atsišaukti, arba kas žinotų apie jį pranešti man adresu:

Mrs. P. Lukas,
427 So. Figure St., Los Angeles, Cal.

Pajieškau jauno lietuvio vaikino, mokančio rašyti ir skaityti lietuviškai. Atsakančiam darbas pastovus. Atsišaukite prie Dr. Zimonth, 3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Pajieškau Petrą Bartkų, Savičių sodos, Laukuvos par., Raseinių pav., Kauno gub. Pirm metų išvažiavo iš Chicagos. Turiu labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Stanislovas Navickas
2038 W. 25 St., Chicago, Ill.

Pajieškau Jono Petravičiaus. Paeina iš Kauno gub., Šiaulių pav., Grudžių par., Mankunų sod. Turiu svarbų reikalą. Jis buvo Lawrence, Mass., paskui Millinocket, Me., o dabar nežinau kur išvažiavo. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Jonas Repšis
P. O. Box 215, Millinocket, Me.

Pajieškau savo vyrą Izidorių Malulį; paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Eržvilko par., Aidulškio kaimo. Turiu svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Mrs. M. Mačiulienė
P. O. Box 32, Elmwood, Conn.

Pajieškau savo brolio Petro Vasiliuno; paeina iš Kauno gub., Panevėžio pav., Girsučko vol., Slevaniškių sodos; penki metai Amerikoj; pernai metą gyveno Omahoj, Nebr.; iš ten išvažiavo nežinau kur. Turiu svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Juozapas Vasiliunas
Box 111, Hartford, Ark.

Pajieškau Antaną Lašinis; paeina iš Kauno gub., Panevėžio pav. ir miesto; 3 metai atgal jis buvo New Yorke, dabar nežinau kur. Tai jeigu kas žino apie ar jis pats malonės duoti žinią adresu:

Jurgis Blasieučis
Box 620, Collinsville, Conn.

Ant Pardavimo.

Pardavimui geras saliunas. Pigiai. Aplink apgyventa lietuvių ir lenkų. Parsiduoda už $3000 su visukuo, su didelia cigarų sankrova ir forničiais ant dviejų flatų. Laisnis užmokėtas už visą metą. Biznio darosi už $60 kasdien. Parsiduoda dėl savininko nesveikatos. Atsišaukite per laišką pas: Theodore Kendall, 6 Wabash Ave., Chicago, Ill., % Delaney & Murphy.

Pardavimui grocernė ir bučernė, lietuvių apgyventoje vietoje vienui viena. Biznis išdirbtas. Vieta nuo seno laiko. Gera vieta ir geras biznis. Turinti gerą kapitalą malonėkite atsišaukti adresu: 11749 Michigan Ave., Chicago, Ill. Parsiduoda dėlto, jog savininkas su neatbutinais reikalais išvažiuoja į Lietuvą.

Pardavimui. Kampinis namas ant 49th Av. ir 14th St. ant dviejų lotų, bučernė ir aptieka, ir gyvenimai ant šešių familijų. Atneša randos $120. Savininkas nori išvažiuoti į Seną Kraštą ir todėl parduoda šį namą. Atsišaukite ant šio adreso: 4845 W. 14th st., Grahę Works, Ill.

Parsiduoda lietuviškas saliunas ant Canal st. Gera vieta. Parsiduoda pigiai. Parsiduoda dėl to, kad savininkas eina į kitą bisnį. Adresas: 1112 So. Canal St., Chicago, Ill.

Pardamimui Valgių ir Mėsos Krautuvė; pigiai; gera pramonė ir gera vieta; po nr. 3228 Fisk St. Turi buti parduota dėl to, jog nori apleisti miestą. Kviečiame ateiti peržiurėti ir pasilulyti kainą.

Thos Boruta
3228 Fisk St., Chicago, Ill.

Parsiduoda grosernė ir bučernė, Ansonia, Conn., lietuviais ir lenkais apgyventoje vietoje. Biznis 483 Main St. Priežastis pardavimo — nemoka lietuvių kalbą. Atsišaukite antrašu: F. Vokietaitis, 20 Bridge St., Ansonia, Conn.

Pardavimui 2 dideli plytiniai namai ant dviejų lubų augščio, su tvartu. Gerf lietuviai ir lenkai kaimynai. Pigiai, jeigu parsiduos dabar. Kreipkitės antrašu: 1800 W. 46 St., 2-nd floor. Randa $100.

Pardavimui Mažas Groceris už pigiai. Pigi randa. Aplink daug gyvenų lietuvių. Atsišaukit antrašu: 532 Liberty. St.

Pardavimui namas su lotu, antrašu: 1413 — 49 Ct., Grand Works, Ill. Randos atneša 24 dol. į mėnesį. Namas medinis, 6 ruimai ir 4 ruimai. Viskas gerai įtaisyta. Atsišaukite pas savininką, antrašu: 1413 — 49 Ct., Grand Works, Ill.

Parsiduoda nauji naminiai daiktai; pigiai; pardavimo priežastis važiavimas į Lietuvą; atsišaukite po nr.: 922 — 35 Pl., Chicago, Ill., pas S. Samalevičių.

Reikalavimai.

Reikalingi prasilavinę vyrai dirbti gelžkelių kiemie (jarde), teipgi geras karpytojas. Nuolatai darbas ir gera mokestis geriems darbininkams. M. Cohen & Son, 39-th St. ir Ashland Ave., Chicago, Ill.

Reikalauju 4 *merginų* pagelbėti mokthimui jaunuomėnę šokti; kurios mokate šokt, malonėkite ateiti po antrašu: 2124 So. Halsted St., Chicago, ant 3-čių lubų, pas Prof. Julius. Gera mokestis.

Reikalingas Bučeris mokantis darbą ir kalbas lietuviškai, angliškai ir lenkiškai. Darbas ant visada. Gera mokestis. Atsišaukite šiuo adresu:

Mike Pelšus
1012 So. Canal St., Chicago, Ill.

Reikalauju gerą ir atsakantį darbininką geral sumanantį apie biznį. Butų gerai, kad toks žmogus išmanytų mėdaug apie laikrodėlių taisymą. Aš turiu gerą laikrodėlių taisytoją, bet turiu daug darbo, todėl vienas negali apsidirbti, reikalingas dar kitas. Reikalingas dar vienas darbininkas, nes aš pats turiu išvažiuoti į Prusus, turiu štorą palikti darbininkams. Užmokestis bus geras. Atsišaukite adresu:

John Rimkus
4632 So. Ashland Av., Chicago, Ill.

Reikalingi 15 Geru Krauczin
prie
moteriškų drabužių siuvimo. Turi buti geral susipažinę su savo darbu. Teipgi reikalingas geras prosintojas moteriškų drabužių. Užmokestis geras. Darbas ant visada. Norinti geros vietos atsišaukite sekančiu adresu:

Mr. Louis Kasper
3129-31 Wentworth Avenue
Phone Yards 2263. Chicago, Ill.

Juozapas Lukis gali atsišaukti ir ant adreso: Mr. Charles Haas Attorney at Law, 526 Merchants Fruct Bldg., Los Angeles, California.

SKAITYKITE VISI!

Gaus dideles dovanas nuo Simano Karlona, kurie tuojaus atsišauks, jog važiavot sykiu su manim į Ameriką, apie vienuoliką metų atgal. Mus išleido iš laivo mieste Portland, Maine. Gal kas atsimenate laivo vardą ant kurio mes atvažiavome iš Liverpool, Eng. į Portland, Me. Brangus mano draugai, tuojaus duokite man žinoti, o gausite dideles dovanas.

Simon Karlan
518 Clinton St., Hoboken, N. J.

Dykai žemes
Dykai namai
Vertės $2500 iki $5000.

Suvienytų Valstijų Valdžia duos tamistai 160 akrų arba 320 akrų žemės DYKAI. Viskas, ką tamista turi padaryti ,tai ant jos gyventi. Tos žemės yra Vakarinėse valstijose. Prie kaipkurių yra medžiai, upės ir geležinkeliai. Valstiečiai gali įgyti geriausiais, tuojaus.

Tamista gali ant tų žemių į kelis metus pastoti neprigulmingu, jeigu nori dirbti ir turi šiek-tiek pinigų pradėti.

Geral dera: vaisiai, grudai, daržovės ir tt.

Viskas kas reikalinga ,tai Dekliaracija pastojimui valstiečiu.

Ateik ir pamatyk mus tuojaus.
UNITED STATES HOMESTEAD Co.,
Amerikos ofisas, 79 Dearborn St.,
Svetimšalių ofisas, 1111 Masonic Temple, Chicago, Ill.

MELDŽIU PATARIMO.

Meldžiu patarti, kokiu budu ir kaip galėčiau įsitverti savo amato. Aš esmiu sliesorius, angliškai tas tur but bus "locksmith". Bet kadangi Suv. Valstijose tie darbai kitaip atsilieka, o teipgi nesusišnėkant gerai angliškai, negaliu to darbo tvertis. Manau pirmiausiai reiktų pastoti pagelbininku, bet nežinau ar toki pagelbininkai kur reikalaujami. Manau, kad kas malonės man suteikti žinių kokiuose miestuose yra panašių dirbtuvių ir kur geriau dirba, nes mano apgyventoje vietoje tokių darbų labai mažai yra ir tas pačias daugiausiai apėmę anglai. Su guodone Jonas Butenas, E. St. Louis, Ill.

Burtininkų Kazyros (Kortos)

Visi žinote, kad burtininkai (Amerikoje vadinami Fortune Tellers) spėja žmogui laimę ar ateitį su pagelbą Kazyrų (Kortų). Ar toki burtininkų spėjimai iš nukeltų Kazyrų turi kokią vertę, mes apie tai nekalbėsime, tik pasakysime, kad yra tukstančiai žmonių, kurie pas tokius burtininkus laakosi įspėjimui savo ateities ar laimės ir moka jiems už tai po kelis ir po keliolika dolierių. Garsiausia ant svietė burtininkė buvo tai pone LENORMAND Paryžiuje, Francuzijoje, kuri su pagelba savo Kazyrų visiems įspėdavo ateitį. Pas ją vaikščioja kelti Kazyras viso svieto didžiunai, kunigaikščiai ir karaliai ir kiekvienam jį ateitį įspėdavo.

Po myriui virš minėtos burtininkės jos Kazyros pateko į svietą ir šiądien jomi naudojasi garsiausi svieto burtininkai, ir kiekvienas, kas jas turi, gali su joms įspėti ateitį teip gerai kaip ir burtininkai. Šios Kazyros su pilnu išaiškinimu lietuviškoje ir lenkiškoje kalbose, kaip jas vartoti ir kaip ateitį įspėti yra dabar gaunamos musų štore. Kaina jų 75c.

Šios Kazyros yra geriausia bovykla liuosame laike ir su jom, ne tik save, bet ir visus kitus geriausiai nubovysi šeimyniškuose ir draugiškuose susirinkimuose.

Siųsdami pinigus ant kazyrų adresuokite:

The Bridgeport Clothing Co.
3246 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Mokykla Šokių!

Prof. Julius S. užtikrina, kad išmokys šokti kiekvieną, jauną ir seną. Išmokys 6 rušių valcą teip, kad galėsi drąsiai eiti publikoje šokti. Teipgi išmokys ir kitokius šokius su 6 vakarais, kasvakaras nuo 8 val. iki 11. Kas moka vaikščioti, tas gali išmokti ir šokti. Kas nori mokytis, tegul ateina į svetainę po numeriu 2119 So. Halsted st. Mokinama kasdien, apart šventų dienų. Prof. Julius S. pranešа visiems, norintiems išmokti šokti, kad ateitų adresu: 2124 So. Halsted st., ant 3-čių lubų, į ofisą, kuris buvo atdaras nuo 6 iki 8 val. vakare. Prof. Julius S. pranešа visiems, kurie nori išmokti šokt kadrilių budami toli nuo Chicagos, kad atsišauktų per laišką; kadrilių galima išmokti be pagelbos kito.

Pranešu visiems vaikinams ir merginoms, kad rašytusi į Klilubą, vadinamą "Back S Wing". Dėlką (gig) išmokinu ant lengvų išmokėjimų. Kiek tai yra dailių lietuviškų ką gali lošti teatrus, bet kas iš to, jeigu jos bus su nerangioms kojoms ir bile kur eidamos, jeigu užmina ant bananos lupynos, parvira, kaip ilgoe, ant šaligatvio. Kada kojos išlavintos, tada drąsiai galima mint ant bile lupynos ir neparvirsi. Ateik mokintis dėlkų, kurių išmokinu 50 rušių. Vieną lekciją duosiu dykai. Jeigu nepalms nėras daugiaus mokintis, tai galėsi nesimokinti. Aš žinau ant pats savęs; kada pradėjau mokintis, tai noras ima daugiaus ir daugiaus lavintis teip ,jog ir dabar dar imu lekcijas nuo artisto. Kas mane pažystate, ateikite, o pamatysite kiek aš turiu nuo artisto užtikrinimų.

Ar gi ne butų dailu, jeigu per kokį vakarą, po dainų, pašoktum dėlką, o po paplojimui delnais vėl kitonišką ir teip toliaus? Todėl stengkimės šviesti musų tautą iš visų pusių!

Prof. Julius S., 2124 S. Halsted St.
Svetainė: 2119 S. Halsted St.
Chicago, Ill.

LIETUVIŠKAS DARBO BIURAS.

Reikalingos Merginos į Hotelius, Restauracijas, į privatiškus darbus, į skalbyklas ir yvairius Fabrikus.

Hanczuk ir Wisniewski
1719 W. 47 St., Chicago, Ill.

TĖMYKITE LIETUVIAI!

Didžiausias išpardavimas lotų naujuose miestuose ir didžiausių dirbtuvių vietose, Gary, Ind. ir kitur apielinkėje. Miestas Gary prasidėjęs ketvirtas metas, o dabar jau turi 25.000 gyventojų, turi didžiausias ant svieto plieno dirbtuves ir daugel kitų kurios dabar jau pradėtos statyti, o neužilgio ir daugiaus dirbtuvių pradės statyti. Dabar dirba tenai daugiaus kaip dvidešimts tukstančių darbininkų, o neužilgio dar kitatiek bu. reikalaujama. Jis turi geriausias ant svieto vandens nubėgimo ir traukimo prietaisas, teipgi elektrikos šviesą, turi daug brukuotų gatvių, ten prieina visos didžiausios geležkelių linijos. Žodžiu sakant Gary, Ind. yra geriausiai įtalsytu miestu. Čia yra daug didelių Bankų, Hotelių, Bažnyčių ir Mokyklų. Jau ir lietuviškai bažnyčiai paimta vieta, ir ją neužilgio pradės statyti. Apart Gary, turime ir kitas vietas, tokias kaip Gary on the Hill, Godar Park, So. Gary ir tt. Lotus parduodame ant lengvų išmokesčių: $10.00 iš kalno ir po $5.00 į mėnesį; nereikia mokėti procentų nei taksų, nes tą viską mes patys apmokame. Laike ligos, arba bunant be darbo, nereikalauji mokėti čia yra geriausios vietos saliunams, nes saliunai per metą laiko buvo uždarytais, o dabar vėl atsidaro ir pigiai išsiduoda, todėl kas pirmesnis, galės geresnę vietą išsirinkti. Meldžiame pamatyti musų pardavimo vietą ir pamėginti musų pirkimą, o persitikrinsite, jos mes esame pasirengę kiekvienam patarnauti ir padėti pagal išgalę. Broliai, pasiskubinkite nelaukdami ilgai, nes svetimtaučiai pluste plusta iš visų pusių ir perka lotus; ilgiau palaukus, kad kas ir norėtų negalės gauti geros vietos, ypač netoli lietuviškos bažnyčios. Todėl dabar pasirupinkite, pakol dar laikas, nes pavasaris artinasi ir kainos greitai kyla augštyn. Platesnėms žinioms kreipkitės pas

FRANK STASIULIS
4528 So. Wood St., Chicago, Ill.
Telephonas Yards 720.
Offisas 21st St ir Broadway, Gary, Indiana.
Telephonas 180.

Temykite, Lietuviai!

Pigiai parsiduoda šios knygos:

1. Mokslas, sveikata ir kultura. Proto lavinimasis ir išsivystymas žmogiško kuno kulturoje, su 19ka gimnastiškų pavelkslėlių, parodančių, kaip išlavinti ir ištobulinti žmogaus kuną. Kiekvienam labai naudinga knygelė. Kaina ..... 25c.

2. Vadovas, arba mažas žodynas. Antra laida. Gerokai padidintas ir naudingesnis už pirmąjį; išmokimui teisingai angliškos kalbos. Kaina 40c.

3. Vabalnykiečių Dainos. Surinktos lietuvių senovės ir dabartinių laikų; gražiausios lietuviškos dainos. Kaina ..... 25c.

4. Pasakos, Pritikimai, Veselijos ir Giesmės. Surinktos kun. K. Olekna-viciaus. Antra laida. Puiki knyga. Kaina ..... 30c.

5. Vadas prie Moterystės. Labai žingeidi knygelė; epigramiški, iš dalies satyriški išsireiškimai link meilės prietikių. Butinai reikalinga perskaityti kožnai merginai norinčiai priimti stoną moterystės. Kaina 15c.

6. Burtininkų Paslaptis. Labai akyva knygelė, talpinanti savyje naudingus apskaitymus. Kaina ..... 25c.

7. Morališkas Kabalas. Paimtas iš Salemono knygų; pasakanti žmogaus laimę ir nelaimę. Kaina ..... 15c.

8. Tikrosios Dainos. Iš visur surinktos: Kariškos, Darbininkiškos ir juokingos dainos. Kaina ..... 15c.

9. Teisingos Paslaptis. Dakterišką kaygelė: naudinga merginoms ir moterims; iš ko galį atrasiti didžiausią sau laimę. Kaina ..... 25c.

10. Dainos Vasaros Grožybių. Labai puiki knygelė. Kaina ..... 20c.

11. Apgailestavimo Balsai. Graži dainų knygelė. Kaina ..... 15c.

12. Šlėktų Malonės, arba Majavka. Praščiokėlio eilės. Kaina ..... 10c.

13. Dvasiški Vadoval ir Parmazonai arba naisumas Dievo Rustybės. Antra laida. Aprašymas, kaip kunigai mokina žmones, o jie patys kitaip daro. Naudinga perskaityti kožnam geram katalikui. Kaina ..... 15c.

Šios visos knygos yra išleistos M. G. Valaskos spaustuvėje.

Perkupčiams, kas ims nemažiaus kaip už $10, nuleidžiam šešiasdešimtąpenktą procentą (65%).

Norinti gauti šias knygas adresuokite:

M. G. VALASKAS,
345 Kensington Ave., Kensington, Ill.
Chicago.

Dykai.

Kiekvienas žmogus, jeigu gauna kokį daiktą dykai, vadina tą dovana, ir yra dekingu. Iš visų daiktų gyvenime žmogaus namas yra reikalingiausiu. Mes turime daug namų kurie pasilieka visai dykai po keilų metų. Tokį namai atneša didelį pelną ant įmokėtų pinigų. Ir per kelė metus tas pelnas sugrąžina pirkėjui įmokėtus pinigus su procentu. Namas tada pasilieka amžina pirkėjo savasčia ir pinigai sugrįžta jam į kišenių. Tas išrodo negalimu daiktu, o vienok teip tikrai yra. Kas ateis į musų ofisą tas persitikrins kad mes sakome teisybę.

Pirkti namus dabar yra geriausias laikas, nes pavasaryj kiekvienas gali gražiai padabinti savo kiemus žolynais ir gyventi tikrai gražiai. Kiekvienas, kas turi nemažiau kaip $300 iki $3000 sučėdytų pinigų, gali pas mus nusipirkti namą. Mes turime ir pigius ir brangius, mažus ir didelius, paprastus ir naujausios mados puikiausius namus. Jeigu reikalaujate randos, tai visupirm ateikite pas mus apžiurėti musų namus ant pardavimo, o persitikrinsite, kad jums geriau užsimokės nelaukiant ilgiau nusipirkt sau namelį arba didelį namą. Mes turime pardavimui tokius namus, kad jums visiškai patiks, ir atebėsitės, kaip mes galėsme parduoti už teip pigias kainas.

Šitą sanvaitę mes nepaduodame kainų jokių namų, nes turime per daug, kad visus paminėti, bet tiktai tiek pasakyti galime, kad parduosime jums gerą namą už $1000 iki $6000.

Teip pat turime labai pigių lotų gerose vietose teip biziui kaip ir pastatymui gyvenimo namų. Todėl kas nori turėti lotą už $600 iki $1500, tas jį ras pas mumis. Pas mus gali pirkti bėdnas ir bagotas, ar turi daug ar mažai pinigų. Mes duodame pagelbą kiekvienam geram žmogui. Laikas pirkti namus yra dabar. Ateikite tuojaus, o mes jutas duosime visus reikalingus paaiškinimus dykai.

A. Olszewski
3252 S. Halsted St.

Dabartinės Pinigų Kainos

Ruski Rubliai po 52½ cento.

100 Rublių	$52.50
Persiuntimo Kaštai 25c.	
100 Vokiškų Markių	$24.50
Persiuntimo Kaštai 25c.	
100 Austrijos Kronų	$20.75
Persiuntimo Kaštai 25c.	
100 Francijos Frankų	$19.75
Persiuntimo Kaštai 25c.	
100 Itališkų Lirų	$19.65
Persiuntimo Kaštai 25c.	

Siunčiant pinigus į tėvynę reikia išpirkti money orderis ant reikalingos sumos ant vardo A. Olszewskio ir prisiųsti su tėvynės adresu ant

A. OLSZEWSKIO.
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ DRAUGĖS CENTRO VALDYBOS ANTRAŠAI:

Pirmininkas: B. K. Balevičius, 913 — 32nd st., Chicago, Ill.
Vice-Pirmininkė: O. Ramanauckienė, 101 Oak st., Lawrence, Mass.
Raštininkas: V. A. Grelčius, 26 Stiles Hall, Valparaiso, Ind.
Iždininkas: A. J. Povilaika, 804 Bank st., Waterbury, Conn.
Knygius: J. Simanavičius, 331 Barnes st., Plymouth, Pa.
Literatiškasis Komitetas: J. Gabrys, 11, rue Sommerard, Paris, France. V. Jokubynas, 318 W. Broadway, So. Boston, Mass. J. Laukis, 501 Brick st., Valparaiso, Ind.

DIDELIS ČEVERYKU IŠPARDAVIMAS
Vyrams, Moterims ir Vaikams
Sterno Dideles Krautuvės
3442 3444 Halsted St. Chicago.

Pasidirbk Tyra
LAGER ALU
NAMIEJE
su Johann Hofmeister Tikru Alaus Extraktu.

Bandymui Siekiaukė, Ganėtina Padirbimui 2½ Galonų Puikaus Alaus, Siunčiama DOVANAI. Vyrus, Moteris arba Vaikai ją Gali Pasidaryti.

Parsikelkink ekspetio eskiežiu. Mes malonėsi pasiųsim Hofmeister Alaus Extrakto užtekstinai padirbimui 2½ galonu alaus, su lengvais pamokinimais. Gali pasidaryti to paties gerumo Lager Alu koks per sesuus laikus esti padaromas Yelkietijoje su Hofmeister Alaus Extraktu. Puikus, skanus, putojantis alus gali buti padirbtas kiekviencje stubeje ir kelias minutas, be mažiausio vargo. Tai paliudymuosiu Miesinis Moltas iš Apynių. Alus kiekvienoje esetuvinje uogtamas. Ji lengva padirbti ir ją teip gerai, jog pasaoro nei ies vieno brewero neganėtin. Ji gali pasidirbti apie už 6 centus už galona ir ji mogai labiausiai už alus perkamas saliunuose arba bankeloje. Vien tik pasiųsk 20c markomis arba pinigais pagelbėjimui persiuntimo išsiuntimo, o mes Bandymo Siekiaukė su Extraktu, ganėtina padirbtumi 2½ galonu, pasiųsdime visai Dykai. Viskas tas apmoketa ir tamista galesi padirbti toki alu, kokio pirmiaus negerai.

☞ Vartok šį Kuponą.

Dovanai duodamo Sampelio Kuponas.

JOHANN HOFMEISTER
673 Hofmeister Building, Chicago, Ill.

Prisiųskit man Dykai Vieną Hofmeister Alaus Extrakto Bandymo Siekiną, ganėtina padaryumi 2½ galonu Puikaus Tikro Lager Alaus. Cafe Made Be pagelbėjimui supakavimo ir siuntimo išsiųsdo. Paskubykite šia.

Vardas .....

Miestas .....

Gatves No. .....

A. Olszewskio Bankoj

galite aprupinti visus savo reikalus

TOJ BANKOJ LIETUVYS NOTARAS

Išdirba "Dovlernastis" — Kontraktus, Raštus pardavimo ir visokius kitus dokumentus, ir užtvirtina visokius dokumentus pas konsulių. Inkorporuoja draugijas ir atlieka visokius kitus notarijališkus darbus.

Visokiuose notarijališkuose reikalose kreipkitės į

J. J. Hertmanowicz
(Notary Public)
3252 So. Halsted st., Chicago.

LIUOSO INŽENGIMO MUZEJUS
Moksliszku Žingeidumu. Žinojimas-Galybe

Mes šiam baimingai ir įdomiai sutvertai. Vyrai, tikrai atsilankykit į šitą stebėtiną liuoso inžengimo Muzėjų. Šimtai interesuojančių pavydalų žmogaus kunosveikam ir sergančiam stovyje. Chirurgiškos operacijos, žingeidumai, keistumai, mijtiniškumai. Teipgi plinas istoriškas sanrinkis kuris niekad ne buvo parodytas dykai šiam krašte.

Esi užprašomas tirinėti nuostebumus Astronomijos, Fiziologijos, Chemijos ir Pathologijos.

Iszpanieszka Inkvizicija. Vatikan Galerija. Pavelkiset lenkiškai ir Pagarsejusia Asmenu.

INLEIDŽIAMI TIKTAI VYRAI

LIUOSO INŽENGIMO MUZEJUS
MOKSLIŠKU ŽINGEIDUMU
150 SO. CLARK ST., CHICAGO, ILL.
arti Madison Gatves
Atidaras nuo 10 valandos ryto iki 12 vidurnakčiui

Naujiena Kuri Nudžiugins ir Palinksmins Daugel Sergancziu, Silpnu ir Nualintu Vyru

Ar ši nustotoje kantrybės, nerviškas, nupuoles sveikatoje? Ar peržengei tiesas sveikatos arba gumtos? Ar manai apsivesti? Ar ši tinkančiam padėjime užtinti užduotis ženybinio gyvenimo? Jeigu yra maišanė abejonė jog randasi užsilikusi chroniška liga duguyje tavo klapatų, tai atsišauk ant žemiaus paduoto adreso, o ap. turėsi patarimą ir iškirinėjimą dykai! Mes iškirinėsime tavę visai dykai, ir jeigu išgydymas bus galimas, tai mes išgydysime už kožėniausią kainą. Ne užsidedi ant savęs jokių pareigų atsišaukdamas pas mus dėl bemokestinio pasiteiravimo. Mes perstatysime padėjimą viso dalyko tikroje šviesoje, o tada galėsi gydytis jeigu norėsi.

Nei Dolerio Nereiks Moketi Pakol Nebusi Užganedintas Savo Locnoj Tikintyj kad Mes Esame Teisingi, Pilnai Atsakanti ir Užsitikimi. Jeigu turi kokį nors nesveikumą inkstų, pūslės ar šlapumo raveliu, jeigu jauti nesmagumą ir skausmą, jeigu randasi koks padėjimas dėl kurio nesinori kreiptis prie šeimyniško gydytojaus, kaipo tai: silpnumas, nervišką negalė, silpna arba sumažinta atmintis, nesiteojimas, gedingumas, nubėgimai, nuvirvėjimai, silpninanti sapnai ir išnaudota gyvybė; jeigu turi guzutas ir sustaukusos gyslas, jeigu keisti nuo užsikrečiamų ligų kokios nebut rušies kurios tamistai daro nesmagumą; jeigu turi nors vieną iš skaitlingų ligų kurioms vyrai gali but apimti; jeigu keisti nuo pertankių dasiloėdimų; jeigu turi votis, skaudulius burnoje ir ant liežuvio; jeigu plankai tavo slenka; jeigu turi slaptingą ligą; jeigu turi užsuodintą kraujų arba nors vieną iš ligų kurių auka tampa vyrai—TAI MES GALIME TAVE IŠGYDYTI IR TA PADARYSIME. Ateik pasikalbėti su mumi didžiausiame privatiškume ir slaptoje, o mes padėsime atsikratyti nuo visų kliočių kotrumplausiam laike. Mes turime labai didelį patirimą gydyme tokios rušies ligų ir užtikriname išgydymą. Mes netiktai palengviname, bet išgydome tikrai ir ant visados. Ateik ir pasižiurėk ant skaitliaus lietuvių kurios mes išgydėme. Mes išgydysime teip tikrai kaip atsišauksi pas mes. Silpnoj vyrai, kurie nustojote viltį pasveikimo bei gydydami kur kitur, ateikit pas mus, mes atkreipsime ant jus musų specijališką atydą teip jog atgausite savo vyriškumą ir busite vadovais tarp savo sandraugų.

PATARIMAS IR IŠTIRINĖJIMAS VISAI DYKAI. GYDUOLĖS DYKAI IKI IŠGYDYMUI

CHICAGO MEDICAL CLINIC
344 SO. STATE ST., arti Harrison gatves, CHICAGO, ILL.

Musų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsišaukti tarp tų valandų, tai gali atsišaukti tarp 10 ir 12 Nedėliom. Atsišauk asabiškai. Mes kalbame lietuviškai.

GARSUSIS NEW YORKO DAKTARAS

Ferdinand Hartmann M. D.

sako:

Jei sergi, nesikankink, bet pribuk arba parašyk pas mane, aš išgydysiu!

Per 30 metų daktaravęs, tyrinėjęs medicinos mokslą ir gydnolių veikmę, kurios geriausia gydo žmogaus kuną. Pabaigęs universitetą per 20 metų gydžiau Didžiamjam New Yorke VYRUS IR MOTERIS ir išgydžiau greitai ir gerai.

10 metų atsidavęs mokslui praktikavojau Paryžiuje, Londone, Berline ir Peterburge, surasdamas naujausias gydnoles išgydymui visokių ligų. Sugrįžus iš Europos daktarų bendrovė išrinko savo pirmsėdžiu; o dabar užkviečiu sergančius visokioms ligomis, nes pasaukauju visa savo mokslą sergantiems.

Sveikus mokinsiu kaip užlaikyti sveikatą, o sergančius išgydysiu, nes be sveikatos nėra laimės nė darbininkui nė biznieriui.

PROGRESAS MEDIKALIŠKAM MOKSLE!

Tik tie daktarai pasekmingai išgydo, katrie tėmija į medicinos mokslo progresą; katrie to nedaro, negali sergančių išgydyti, už tai kad užrašo gydnoles ne naujausio bado, nes naujausi medicinos pagerinimai tokiems daktarams nežinomi ir ar tai jie užmirsę ar nemori žinoti, neišmėtjant į mokslą, kad

KRAUJAS YRA TAI PAMATAS SVEIKATOS IR GYVASTIES.

Gydnolės, kurios nepataiso kraujo yra negeros ir negali išgydyti ligos, nes blogas kraujas pradžia visokių ligų.

NAUJAUSIAS BUDAS PRITAIKYMUI GYDUOLIŲ!

Užtikrinu, kad mano visos gydnolės yra pritaikytos prie kiekvienos ligos; už tai ir daugiausia sergančių išgydžiau ir tuos, ką kiti daktarai neįstengė. Jei aš pasakysiu, kad galiu tave išgydyti, tai tikrai apturėsi sveikatą.

PASARGA: Saugėkis gursinamų profesorių, nes tai yra pasamdyti kompanijų šarlatanai kaip ir hamburgo Instituto šarlatanai, nei numirusį daktarą. Kalinas gurstina už savo daktarą profesorių. Žinok gerai, jog geras daktaras niekad už algą nebarnaus. Matant tokias neteisybes, kad apginti nuo apgavikų, tad pagal prašymą drauguų daktarų ir žmonių, kurinos išgydžiau, kad sergantį žmogų kur atrast tikrą pagelbą sveikatai, apsigarinau.

APSIMU JUS IŠGYDYTI

nuo reumatizmo, skaudėjimo sąnarių, kaulų, strėnų, kojų, pečių ir kėnų. Užkietėjimą, skaudėjimą ir nedirbimą vidurių. Galvos skausmą, širdies, inkstų, kepenų ir plaučių ligas. Greito pailsimo ir sunkaus kvėpavimo, perfalima, slogų, sveikatos nusilpnėjimo ir vyriškumo. Greito supykimo, Dyspepijos, neuralgijos bei nervų ligos; teip-pat nuo saulėgystės ir iš to įgautų nesveikumų, akių nubėgimą, blogų sapnų, nemigos ir nuo visokių užsikrečiamų kavarieriškų ligų — nudegim

Ar moki Angliszka Kalba?

Ar Nori Ja Iszmokti?

Teip, nori, nes žinai kad žmogus Amerikoje be angliškos kalbos yra nieko nevertas ir kad mokantiėjie ją visur užima pirmas vietas. Taigi ir tu nori ją išmokti ir labai geistum, kad kas tau nurodytų budą, kokiu ją galėtum greitai ir gerai išmokti. Todėl mes čia nurodysime tau budą, kokiu angliską kalbą galima išmokti labai greitai ir gerai.

Sztai musu budas:

Pirmiausiai perskaityk Knygelę "VADOVĖLIS", kurią rasi musų Katalioge po No. 1209 ir gerai įsitėmyk ką ji mokina. Paskui perskaityk Knygą "RANKVEDIS ANGLIŠKOS KALBOS", kurią rasi musų Katalioge po No. 1300, tai šita supažindys tave su angliškos kalbos pamatais ir konstitucija; o tada paimk musų vėliausiai išleistą Knygelę vadinamą

Kaip raszyt laiszkus lietuviszkoj ir angliszkoj kalboj

tai šita Knygelė su trumpu laiku išmokins tave netik angliškai kalbėti, bet ir laiškus rašyti angliškoje kalboje. Jokia gramatika, jokia kita knyga negali teip greitai ir teip gerai žmogų išmokinti angliškos kalbos, kaip kad rašymas laiškų angliškoje kolboje.

Rašydamas laiškus, žmogus turi mislyti, turi daryti pilnus sakinius, aprašyti tokius dalykus, kokių jokioje kitoje knygoje nėra, tokius, kurie jį tankiausiai ir labiausiai apeina, o to viso mokina virš paminėtoji Knygelė. Knygelėje "KAIP RAŠYTI LAIŠKUS LIETUVIŠKOJE IR ANGLIŠKOJE KALBOSE" yra daugybė yvairiausios rųšies laiškų į visokias ypatas, visokiuose atsitikimuose. Laiškai tėvų į vaikus, vaikų į tėvus, vaikinų į merginas, merginų į vaikinus, darbininkų į darbdavius, darbdavių į darbininkus, pirkėjų į firmas, firmų į pirkėjus ir tt. Tie visi laiškai yra abiejose kalbose, lietuviškoje ir angliškoje žodis į žodį, teip kad žmogus perskaitęs nors vieną angliškos kalbos rankvedį, ir paskui paėmęs šią Knygelę, iš pirmos dienos galės parašyti laišką angliškoje kalboje į kur tik norės. Juk visi žinote, kad žmogus perskaitytus dalykus knygoje greitai užmiršta, bet dalykus aprašytus savo paties ranka atmena ilgai, arba ir niekad jų neužmiršta. Todėl nėra lengvesnio budo išmokimui angliškos kalbos kaip rašymas laiškų angliškoje kalboje, o rašyti tokius laiškus mokina tiktai virš minėta Knygelė "KAIP RAŠYTI LAIŠKUS".

Ši Knygelė ne vien mokina laiškus rašyti, ne vien mokina angliškos kalbos, bet ji dar mokina ir daugybės kitokių labai naudingų ir reikalingų dalykų, kokių pamokinimų jokioje knygoje nerasite. Ji mokina:

Kaip daryti kontraktus pirkimo, pardavimo, samdymo ir visokių formų biznio reikaluose; kaip daryti vekselius skolinant pinigus; kaip daryt testamentus; kaip vesti draugsčių reikalus, ir visoki kiti pamokinimai. Teipgi mokina formų kaip žmonėse apsieiti visokiuose atsitikimuose; antai kaip: svečiuose, apsilankymuose, supažindinime vieno su kitu, pakalboje vieno su kitu, kaip užsilaikyti bankietuose, vestuvėse, krikštynose, pagrabuose, atsilankant ant metinių švenčių ir tt. Toliau Knygelėje yra šimtai patarlių vartojamų angliškoje kalboje ir išverstų į lietuvišką, kokių da niekad negirdėjai, ir ant galo yra žodynėlis svetimų žodžių, vartojamų yvairiose kalbose, išverstų į lietuvišką kalbą ką jie reiškia.

Šita Knygelė turi 293 puslapius. Jos kaina, popieros apdarais 75c., o drutais, gražiais audimo apdarais $1.00, bet pagal savo turinį ji yr verta mažiausiai $5.00.

Už pinigus mes jos neparduosime niekam nė už $10.00; bet kurie užsirašys musų laikraštį "Lietuvą" ant 18 mėnesių ir užsimokės $3.00 prenumeratos, tiems šią Knygelę, popieros apdaruose, duosime dovanų, ir siusime "Lietuvą" per pusantrų metų.

Tie, kurie jau turi "Lietuvą" užsirašę ir prenumeratą užsimokėję, o norėtų šią Knygelę gauti dovanų, tai turi prisiųsti teip-pat $3.00 prenumeratos tolesniem 18 mėnesių, tada ir jiems duosime šią Knygelę, popieros apdarais, dovanų.

O tie, kurių prenumeratos laikas jau yra išsibaigęs, ir norėtų gauti šias dovanas, tai turi prisiųsti $4.00 uždengimui dviejų metų prenumeratos, tai ir jiems duosime šią Knygelę, popieros apdarais, dovanų.

Kas norėtų gauti šią Knygelę su audimo apdarais, tai turi pridėti 25c. virš minėtų prenumeratos kainų.

Už pinigus šios Knygelės niekam neparduosime nė už $10.00, tiktai dovanosime ją "Lietuvos" skaitytojams užsimokantiems prenumeratą, kaip virš minėta.

Už prsiųstus $3.00 prenumerata bus pakvituota ant 18 mėnesių, o už $4.00 ant 2 metų, kaip paprastai.

Šios dovanos bus duodamos tik iki Liepos 1, 1910 m. Todėl, kas norite gauti teip brangios vertės Knygą dovanų, kuri duoda daugiau naudos moksle negu metų mokyklos lankymas, tai pasiskubinkite su prisiuntimu prenumeratos už "Lietuvą", o minėtą Knygelę gausite tuojaus atgale pačta.

Pinigus siųsdami, laiškus adresuokite "Lietuvos" išleistojui, šiteip:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

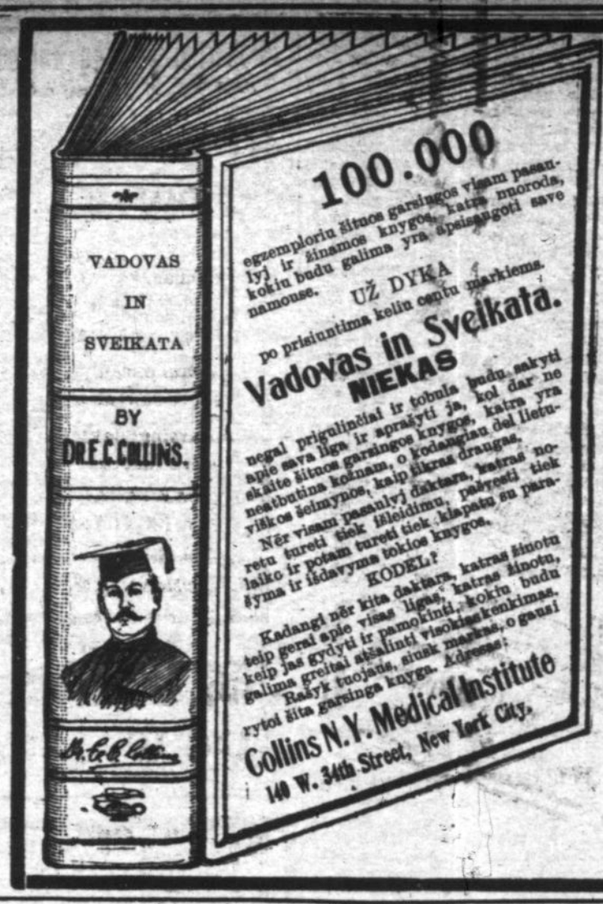

PADEKAVONES ŠIMTA TUKSTANČIU

iš gydytu pacientu darodyja kogeriausej apie didžiausias nupelnas žinamu visam pasaulyj daktaru

THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

katrie jau išgydė tiek daug Lietuviu.

Kiekvienas, katras nors viena sykiu atsišaukė in šituos geriausius daktarus, palika laimingas, dek..gas ir daugeli yra šeiminu, katros šitie geriausi daktarai padare laimingais, kadangi sugražina pralaimeta sveikata Tevams, Motinams ir vaikams.

Nėr visam pasaulyj ligos, katra šitie daktarai neapsiimtu pasekmingai gydyti striukam laikė, be skirtuma, ar ta liga yra viru, ar moteriu, šviežia, ar užsenejus.

Šitie garsingi daktarai gal ta darodyti tukstančiems ir tukstančiems laišku, iš gydytuju pacientu rašytu.

KITI DAKTARAI GARSINA PATYS SAVE, DAUG APIE SAVE ŠNEKA, BET NET PAPRASTA IŠGYDYMA NEGAL TINKAMAI DARODYTI.

Nereikia niekam kentėti, pamesti sava laime ir atsisakyti nuo visu linksmibiu, bet tuojaus atsišaukti in šituos mokitus daktarus.

Rašyk, arba atsišauk ypatiškai ant šituo adresa:

The Collins N. Y. Medical Institute

140 W. 34th Street, New York City.

Dr. S. E. Hyndman, viriausis daktaras.

Priima ligonius — Kasdiena nuo 10 iki 1 ir nuo 2 iki 5 val., šventadienais ir nedeliomis nuo 10 val ryta iki 1 val. po pietu, utarnikais ir petničiomis nuo 7 iki 8 vakare.

KOŽNAS GAUS DYKAI

kuris prisiųs keleta markių, musų No. 5 katalioga, didžiausią lietuviško kaibo, 64 dideli puslapiai. Jame telpa aprašymai suvirš 200 ligų, vyrų, moterų ir vaikų, pasako nuo ko jos pasidėda, kaip jas pažinti, kaip nuo jų apsisaugoti, kokias gydunoles naudoti, kiek jos prekiuoja ir kur jas gauti. Paveikslai ir prekės yra: vyrų kvepančių ir gydančių mulių, Perfumų, Elektro-gydančių aparatų, Roberinių išlirbimų, Monų, Pasų, Štukų, Drukuojamų Mašinėčių, Armonikų, Koncertinų, Britvų, Pavinčevonių ir šimtai kitokių kožnam reikalingų dalykų. Iškirpk šitą apgarsinimą ir prisiųsk mum, o tuojaus gausi visai dykai katalioga. John I. Bagdziunas, Propr.

JOHN'S SUPPLY HOUSE
235-237 SO. OAKLEY AVE., CHICAGO, ILL.

Vardas _____
Adresas _____
Miestas _____ State _____

F. P. BRADCHULIS

Attorney & Counselor at Law

132 S. Clark, Cor. Madison St.

Atwood Bldg., Room 806
Tel. Franklin 1178.

Lietuvys advokatas, baigęs tiesų mokslą Amerikoje. Veda visokias bylas, civiliškas ir kriminališkas visuose teismuose (suduose).

Gyv. 3112 S. Halsted st., arti 31mos
Telephone Yards 2390.

JAU LAIKAS VISIEMS UŽSIRAŠYTI

"DAGIS"

ILIUSTRUOTAS, LITERATUROS, KRITIKOS, SATYROS IR JUOKŲ MĖNESINIS LAIKRAŠTIS.

Eina iš Chicagos, antri metai, 20 pusl. 7x10 formate knygos, su viršlaiais. Prenumerata metams $1.00, pavienis num. 10c. "Dagyje" telpa įvairus lietuvių plėšti paveikslėliai iš musų politiškojo lauko ir visoki linksmus pasiskaitymai. "Dagis" turi rastis kiekvieno lietuvio name, tai gyduolė nuo visokių "izmų" ir kitų ligų.

Siunčiant pinigus už prenumeratą arba raštus, visados reikia adresuoti šiteip:

"DAGIS" Publ. Co.,
812-33rd St., Chicago, Illinois.

Im. 23 AKMENU.

Geležkelio Laikrodis.

Galyute užsukamas ir nustatomas Vyrų ar Moterių dydžio.

20 metų auksuotas, dvigubuose uždaromuose lukštuose, ingraverotas. Tikrai geras laikrodyis as geležkelio žmonems, reikalaujantiems gero laikrodžio.

Garantuotas 20 metų. Siųsim šitą laikrodį visiems C. O. D. už $8.75 ir expreso lėšas išegzaminavimui. Jei nebus toks, kaip rakom, Nemokėkite nei centą. ATMINKIT, kitur užmokėsite už tokį laikrodį 1 38 dol. Auksuotas retežėlis ir keketas Dykai su kožnu laikrodžiu EXCELSIOR WATCH CO. 800 Athenaeum Bldg. CHICAGO.

Dr-as W. A. Martišus

Ofisas R. 409 Tacoma Bldg.
Madison & LaSalle Sts. Chicago.

Gydau visokias ligas kaip šviežias teip ir užsisenėjusias. Ypatingai vidurių ligas, moterų vaikų ir vyrų. Teipgi pritaikau akinius ir pataisau nesveikas akis.

Offiso valandos: nuo 9 ryto iki 5 po pietų. Nedėliomis offisas atdaras tiktai pagal sutarimą.

Nori mokintis Barzdaskutyklos?

Tamiste šį amatą gali išmokti nuo 4 iki 6 savaičių. Kainuos tau tik $30. Mes duosime visą setą skutimo prietaisų. Šis amatas yra tinkamu perdėm visame svieto ir tamista turėsi tada savo ypatišką vertelvystę busi savo darbdaviu. Rašyk pas:

NOSSOKOFF'S BARBER SCHOOL
1405 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

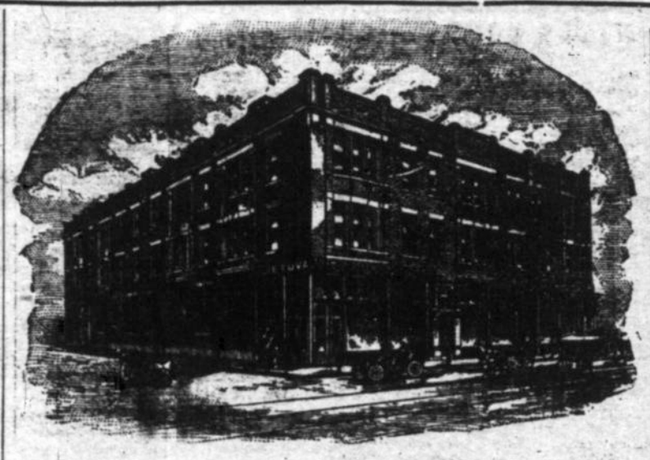

Pinigu Siuntimas.

Dabartines pinigu kainos siuncziant in Lietuvą:

Už 1 rublį	52½c.
Už 10 rublių	$5.26.
Už 50 rublių	$26.26.
Už 100 rublių	$52.50.
Už 500 rublių	$261.25.
Už 1000 rublių	$520.00.

Prie kiekvieno siuntinio reik dar pridėti 25c. ant pačto lėšų. Išpirk savo pačte "Money Order" ant reikalingos sumos (tik nepamiršk pridėti 25c. pačto lėšoms) ir prisiųsk jį su geru Lietuvoj gyvenančio adresu į A. OLSZEWSKIO banką, o atgal pačtu gausi kvitą ir tavo pinigai tuojaus bus pasiųsti į Lietuvą. Siųsdamas pinigus ar Money Orderį A. OLSZEWSKIO Bankon, adresuok šiteip:

Szifkorcziu kainos:

Šifkorčių kianos per vandenį tankiai mainosi, ir todėl kas nori dasižinoti, kiek šifkortė kaštuoja ir visas kellas, atvažiavimui jo pasažieriaus iš Lietuvos į Ameriką, arba, kas nori dasižinoti kiekkaštuoja šifkortė važiuoti iš Amerikos Lietuvon, tegul kreipiasi į mumis per laišką, o atgal pačta gaus tikra atsakymą, su nurodymu visų linijų, kainų, su visais reikalingais paaiškinimais kas link greitumo laivų ir reikalavimų Amerikos valdžios, apie pašportus ir teip toliaus.

Jeigu daugiau kaip vienas pasažierius važiuoja, tai reikia paminėti, kiek pasažierių ir paduoti jų metus. Tas lyčiasi ypatingai vaikus.

MES PARDUODAME ŠIFKORTES ANT 20 GERIAUSIŲ LINIJŲ.

Dabartines szifkorcziu kainos, vien perwandeni:

Atvažiuoti Amerikon: Pigiausia $36.50; brangiausia $48.00.
Važiuoti Lietuvon: Pigiausia $31.00; brangiausia $46.90.

Laivai perplaukia jures:

Greičiausieji su 4 dienoms ir 20 valandų, o kiti perplaukia su 6, iki 18 dienų.

MUSŲ CIRKULIORIAI parodo kiekvienos linijos laivų greitumą ir iš kokio porto išplaukia ir į kokį portą atplaukia; kiek kaštuoja per vandenį, U. S. Head Tax, Eutopos ir Amerikos geležinkeliai ir paaiškina apie visus veikalus, lyčiančius atvažiavimą Amerikon ir išvažiavimą Lietuvon.

Reikalaudami pirkti šifkortę, rašykite pas mus, o mes pasiųsime visus paaiškinimus. Adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted Street. CHICAGO, ILL.

PASARGA: Pareikalavus mes pasiunčiame kiekvienam visokių sumų rublių kainas, teipgi reikalingas blankas ir konvertus.

REIKALINGOS MERGINOS

Norinczios mokinties marszkiniu

SIUVIMA

Gera alga, Darbas visada

BROOKLYN SHIRT CO.

Cor. N. 9th & Driggs Ave BROOKLYN, N. Y.

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del vyru. Knyga ta prastais, suprastais žodziais pasaka kaip gal atgauti vyriškuma, isigyditi nuo uznuodijima krauja arba sypili, nubiegima sieklos, patrotitu stypribe, pučkus ir kitus išmietimus, negromulavima, patrotitu stypribe, pylva, kiapenu, inkstu ir pusles ligas, rumatizma, gonorrhoea arba triperi, naujai igautas lygas, strictura ir vysas vyru lygas, gal buti išgidomas sava namuse privatiškai, slapta ir labai pygjai.

Ta, dykai igauta knyga, pasakis juma kodel jus kentat ir kaip galet galutinaj isigyditi. Knyga ta yra krautuvė žinios, katrus ture žinoti kožnas vedes arba nevedes vyras. Ta knyga yra parašita par Daktara, katras atsydave ilgo lajka tyrinejmu tu, specijaliašku lygu. Temykit, jog ta knyga yra siusta vysai dykai, užmokam už pačto, ing užpečetita konverta. Nesiusk nekokiu pininga, tyk parašik sava varda, ir adresa ant žemiaus padėotu kuponu, katru siusk mums šendena.

DYKAJ GAUTOS KNYGAS KUPONAS.

DR. JOS. LISTER & CO., L 982 22 Fifth Avenue, Chicago:
Godotinas Tamista: Pagal Tamistos prižadiejima, aš noriečiau jog Tamista prisiuntamei man vysai dykai vena juos knyga del vyru.

Vardas.....
Adresas:..... Steitas.....

Mes Išgydom Vyrus

Mes trokštam, kad visi, kurie yra neužganėdinti su kitais gydymais, ateitu pas mus ir pamėgintu musų tikrą ir ištikimą gydymą. Mes paaiškinsim tau dėlko kiti gydymai tavęs neišgydė ir kaip mes tave išgydysim.

Kraujo Užnuodyjimas Paeinantis nuo užsikrėtimo arba priežasčių dėl kurių ligonis nenori kreiptis prie šeimyniško gydytojaus, rudos plėmos, lopai burnoje, skaudullai ant liežuvio, sliukimas plaukų, skausmas kaulusose, sunariuose, plėmos ant kuno, jausius tekanti skaudulliai. MES IŠGYDOM ŠITOKĮ PADĖJIMA—MES NELOPOME.

Nubėgimai Ar kankina tavę nubėgimai paeinanti nuo peržengimo gamtos tiesų, vyriški silpnumai, nualinimas, silpna atmintis, galvos skaudėjimai, plėmai priešai akis, nervišku mas, skausmai strėnose? Ar pata ši apimtas nors vienu iš tų ženklų? Atėk pas mus, mes tave išgydysim nes kitaip nereikalaujim mu mokėti.

Užsikimšimai Nedaro skirtumo koks tamistos nesveikumas yra, jeigu tamistą kankina dėgiuimai, plikinantis šlapinimas, puslės nesveikumas, erzinimai, tankus noras ištuštinimo, mes išgydom viršui minėtus padėjimus be vartojimo pelio ir be siuntimo į ligonbutį.

Sutinimai Uždegimai, sutinę ir skausmingi sunariai, kantrybę atimančios užsisenėję ligos kurios padaro gyvenimą nelaimingu, IŠGYDOMOS ANT VISADOS BE ŽUDIMO LAIKO.

Guzuotos ir Susisuke Gyslos Šitokios gyslos randasi visur ant žemesnės dalies kuno, bet daugiausiai kairėj pusėj; jos padaro žmogų labai neramų; yra silpnas velkantis jautimas daugimas nuolatai. Gyslos yra užčiuopiamos ir nurodo kaip botagas.

Atsišauk tuojaus jeigu esi klapate.

Abelnas Nusilpnėjimas Silpnumas, pamirštimas, negalingumas prie darbo arba linksmumu gyvenimo, nuliesimas, yvairus gėdinanti silpnumai, ir tt. ATIDĖJIMAI YRA PAVOJINGI—PASIRODAVIK SU MUMI DABAR.

Odos Nesveikumai Eczema, išbėrimai, spuogai, lopai, netobulumai, žaizdos skaudulliai, pageltonavus ir išblyškus oda, pajuodavę paakiai. Vyrai, yra jum nuo to visko valstas, atsišaukiant pas mus ant gydymosi. GALI UŽMOKĖTI KADA BUSI IŠGYDYTAS.

Inkstu, Pusles ir Sebrus Nesveikumai Inkstų nesveikumas gali išsivystyti į pavojingas komplikacijas, ir jeigu neatbotas, pagimdys kitas ligas ir komplikacijas. Ar manai apsivesti? Ar esi tikrai sveikas?

ILLINOIS MEDICAL INSTITUTE AND SANITARIUM

150 SO. CLARK ST., arti Madison gatves, CHICAGO, ILL.

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 4 po piet. Nuo 6 iki 7 vakarais. Nedėldieniais ir Šventadieniais nuo 10 iki 12 tiktai. Ypatos geidžiančios gydymo turi atsišaukti asabiškai, nes ligos negali buti gydomos teip pasekmingai per susirašinėjimą kaip ligoniui atsišaukus pačiam. Nerašyk bet atsilankyk.

VYRŲ LIGAS IŠGYDAU 5 DIENAS

VARICOCELE
HYDROCELE
(Papurtimas gyslų)
Be peilio ar skausmo

Norėdamas išgydyti kiekvieną vyrą sergantį išplėrimu lytiškų dalių gyslų, striktura, užsikrėtimas kraujo nuodus, nervišku sunegalėjimą, padėjimą lytiškų dalių ir ligas liečiančias vyrus. Šitas nuostabus pasiulinimas yra atviras visiems, kurie praleido daug pinigų ant daktarų ir vaistų be jokios naudos ir mano noras yra parodyti visiems šitiems žmoniems, kurie buvo gydomi dėl mokslo ar daugiau daktarų be jokio pasisekimo, kad aš turiu vienintėlį budą kuriuomi tikrai išgydau.

Nemokėk už gydymą be naudos — mokėk už tikrą išgydymą.

Aš tikrai išgydau ligas skilvio, plaučių ir inkstų, net ir labai užsedintas.

Slaptos Vyrų ligos
Išgydoms greitai, tikrai ir su pilną slaptybe. Nervų nusipėjimas, nupuolimas sveikatos, žudymas stiprybės, nubėgimas kraujo, užnuodijimas, šlapuminės gaištys

Plaučių ligos.
Dusulys, Bronchitas ir kitos plaučių ligos tikrai išgydoma mano vėliausiu budu. Širdies ligos.

Patarimas ir ištyrimas dykai.

Išgydo kad butum sveikas.

Specialistas vyrų ir moterų ligų

Moterų ligos.
Vidurinės ligos, skausmai strėnose, baltosios tekėtimas ir kitos ligos tikrai išgydomos. Užpakalinės žarnos, užsidintos ir nervišku ligos moterų.

Užnuodijimas kraujo,
ir visos odos ligos, kaip ve pučkai piktoji dedervinė, šunvotė, niežulys, hemorrhoidai, sustiprinimas gislų, naikinanti nubėgimai įsisenėjusios ligos.

AŠ KALBU LIETUVIŠKAI.

Dr. ZINS 41 SO. CLARK ST. (tarp Randolph ir Lake) Chicago.

Valandos: Nuo 9 ryto iki 8 vakare, Nedėlioj nuo 9 ryto iki 4 po pietų.

AKIŲ LIGOS.

Ar turi galvos skausmus?
Ar akys vandeniuoja?
Ar jas niežti?
Ar teipgi ir spaudžia?
Ar daiktai išrodo dvigubi?
Ar jie buva neaiškus, migloti?
Ar turi uždegtas akis?
Ar jos grejt pailsta skaitant?
Ar jas skaudina šviesa?

DAUG ZMONIU

turi akių nesveikumų, kurių visai nežino, ir sirgdami nejaučia skausmo ir nė jokio nesmagumo, bet jie turi nešioti akinius, kad išgelbėti savo regėjimą ateityj.

Mokslinio laipsnio okulistas
S. GINSBURG
2038 S. Halsted St. netoli 21 g.

VYRAM TIKTAI
INEJIMAS DYKAI
kas gali but matyta
GALERIJOJ MOKSLO
344 SO. STATE ST.
CHICAGO, ILL.
near Harrison St.

Žingeidumai Patologijos
Žingeidumai Osteologijos
Žingeidumai Gromuliavimo Organu

Tirinek pradžia ir iszsivystima Žmogiszkos Rasos nuo Lopszio iki Grabui. Pamatyk Keistumus Gamtos. Žingeidumus ir Mikliniszkumus.

Tirinek intekme ligos ir paleistuvystes, perstatytas gyvo didumo figurose, sveikuose ir ligotuose padėjimuose. Lavus iszrodinetojas atsakineja visokius klausymus. Didžiausia proga tavo gyvenime.

INŽENGA DYKAI
Atdaryta kasdiena nuo 8 ryto iki vidurnakcziui

LIUOSA GALERIJA MOKSLO
344 So. State St. CHICAGO, ILL.

DR. A. L. GRAICZUNAS

Pasekmingai gydau visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų, neaplenkiu ir paslaptinių.
Atsišaukiantiems iš kitur suteikiu sąžiningus patarimus per laiškus.
3312 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Telefonas Yards 3162